

TERMÉKEK

Xircom hálózati adapterek

◆ Hordozható LAN-adaptereihez, a Pocket Ethernet Adapter II-családdhoz új szoftvert jelentett be a Xircom. A 2.1-es verzió fejlettebb funkciókkal segíti az egyenrangú hálózatokat, és kompatibilis az IBM-alapú rendszerekkel. Mivel támogatja az OS/2 2.0 bővített szolgáltatásait, a felhasználók hozzákapszolódhatnak az IBM LAN Serverhez. Újdonságként tartalmazza a WfW és az Artisoft LANtastic 4.1 meghajtóját is. A Walton Kft. 43 900 forintért árulja az adaptert.

◆ Márciusban jelent meg a Pocket LAN Adapter III-as sorozatszámot viselő családja. Ennek Phantom Power Cable-je alternatív külső áramforrást biztosít, ugyanis az adaptert közvetlenül a számítógép egér- vagy billentyűzetmeghajtójára csatlakoztatja. Olyan csatlakozót szereltek a kábelre, amely lehetővé teszi az adapter és az egér, illetve a billentyűzet egyidejű használatát. A Pocket LAN Adapter III együttműködik az összes fontosabb hálózati operációs rendszerrel, s különleges belső huzalozása révén mind sodort érpáras hálózathoz, mind pedig vékony Ethernethez illeszthető. Ráadásul 30 százalékkal kisebb is elődjénél, tömege pedig mindössze 62 gramm. Ára 38 450 forint áfa nélkül.

◆ Ugyancsak a hordozható számítógépekhez szánta a Xircom a CreditCard Ethernet Adaptert. Ez az Ethernet hálózatokkal teremt kapcsolatot a PCMCIA 2.0-kompatibilis bővítőre szerelhető. A 10Base-T CreditCard Adapter az összes áramkört a kártyán tartalmazza, így sem-

milyen külső kiegészítésre nincs szükség. Magát a kártyát a noteszgépek Type I, II vagy III jelű bővítőreibe lehet elhelyezni. Egyszerűsítették a telepítését: behelyezése után csak a hálózati operációs rendszernek megfelelő meghajtót kell a számítógépre telepíteni. Az adapter ára 38 200 forint.

EtherWorks Turbo kártya

Nagyobb tudású Ethernet-kártyák szállítását kezdte meg a DEC. Az EtherWorks Turbo elnevezésű 16 bites kártya vékony, vastag, valamint árnyékolatlan csavart érpáru kábelezéshez készült, és mind AT-, mind pedig EISA sínes gépekben alkalmazható. A DEC saját fejlesztésű ASIC lapkája azzal gyorsítja meg a működését, hogy egy időben teszi lehetővé az adatok fogadását és küldését. Mivel a kártya belső memóriája 64 kilobájtos, jelentősen csökken az igényelt RAM-kapacitás. Amint a DEC Hungarától megtudtuk, a kártya ára áfa nélkül körülbelül 16 ezer forint.

ALR server
Novell-bizonyítvánnyal

PROVEISA VM 4/66d gépére az ALR megkapta a Novelltől a „NetWare SFT III 3.11-hez alkalmas” minősítést. Maximális kiépítés esetén két 66 megahertz 486DX2 processzor helyezhető a rendszerbe.

30 gigabájtos
szalagrendszer

Nagy teljesítményű, hibabiztos szalagos egységet jelentett be a Data General különböző UNIX-alapú rendszerek számára. A Series 400 Tape Array

maximálisan hét darab 4 milliméter széles, digitális hangkazettát kezel, melyek együttes, tömörített tárolókapacitása 30 gigabájt. Adatsávozást is lehetővé tesz a szalagrendszer, így az adatok egyszerre továbbíthatók mind a hét meghajtóra. Ezáltal a tároló hatszor gyorsabban dolgozik, mint a hagyományos berendezések. Elérési teljesítményét a 20 megabájt/másodperces sebességű SCSI-2 csatlakozó is fokozza. A nagyobb adatbiztonság érdekében a kiszámolt paritásinformációt szétosztják a rendszer adatsávozási folyamatában, tehát a folyamat nem áll le, ha az egyik meghajtó vagy szalag tönkremegy. Mivel a paritásadatokat a hibátlan szalagok is tárolják, segítségükkel visszanyerhető az egyébként elvesző adat.

IBM merevlemezek

Asztali és noteszgépekhez való merevlemezekkel bővítette termékskáláját az IBM AdStar részlege. Az egy hüvelyk magas 3,5-es meghajtók kapacitása 133 megabájt és egy gigabájt között van. Az egy gigabájt változatban, amely a harmadik negyedévben lesz kapható, második generációs magnetorezisztív (MR) fejtechnológiát alkalmaznak, ezzel négyzethüvelykenként 345 megabájtos adatsűrűséget lehet elérni, miközben egyetlen kar végzi az olvasást és az írást. Úgy alakították ki a meghajtót, hogy működése során kevesebb hő keletkezik és áramfogyasztása is szerényebb, amely tényezők az egymás fölé beépítéskor válnak fontossá. A kisebb kapacitású merevlemezek áprilisban (IDE csatlakozóval), illetve a harmadik negyedévben (SCSI-vel) lesznek kaphatók. Noteszgépekhez pedig 2,5 hüvelykes méretben egy 85 és

egy 171 megabájtos modellt mutatott be az AdStar. Az IBM Magyarországi Kft. közölte lapunkkal, hogy az új lemezegek várhatóan az itt forgalomba hozott modellekbe is beépülnek majd.

CA-Clipper 5.2

Megkezdte a Clipper 5.2-es változatának szállítását a Computer Associates. Egy előfeldolgozóból, egy fordítóból és egy szerkesztőből (linkerből) áll a rendszer, amelyhez más kiegészítők mellett hibakereső is tartozik. Új jellemzői közül a fontosabbak:

◆ feltételes indexelést kínál, és javítja az általános teljesítményt az NTX meghajtó;

◆ a többszörös címkézést és a feltételes indexelést támogatja az MDX meghajtó;

◆ a FoxPro- és a Paradox-meghajtók lehetővé teszik e két program adatainak olvasását és írását.

Ugyancsak megjelent a CA-Clipper Tools, amelyben egy teljes Novell NetWare-csatoló van. Ez a professzionális fejlesztőknek szánt termék több mint 250 új funkcióval látja el a CA-Clippert, növelve a többfelhasználós alkalmazások hatékonyságát és egymásra épülését. Magyarországon a bejegyzett Clipper-használók 14 500 forintért, a Tools használói pedig 12 500 forintért vásárolhatják meg az új változatokat.

Az 5.2-es megjelenésével egy időben e változatot a versenytárs programok használói számára is hozzáférhetővé tette a CA. Így a korábbi dBASE-, FoxPro-, Paradox-használók 19 500 forintért juthatnak a teljes csomaghoz. Ebbe az árba a CA-dBFast, a CA-dBASE IV/Clipper Compiler Kit, illetve a CA-Tools közül választhatóan még egy program ára is beletartozik.

Lotus 1-2-3 f/W
béta-változatban

A Lotus megkezdte az 1-2-3 for Windows 2.0 béta-példányainak szállítását. Várhatóan a második negyedévben jelenik meg a végleges 2.0-s változat, amely a hírek szerint tartalmazza majd az osztott táblázatkezelést segítő nyomkövetési funkciókat, támogatja a cellán belüli szerkesztést, és lehetővé teszi grafikonok rajzolását a munkalapon. Újdonságként jelenik meg a környezetérzékeny menü, az élő állapotsor és a „húzd oda és tedd le” funkció. Javították a rajzoló és a grafikonkészítő segédprogramokon is. Az OLE protokollt ügyfél- és kiszolgáló szinten egyaránt támogatja.

(További híreinket a 24–25. oldalon olvashatják.)

KITEKINTÉS

Windows NT
kiszolgálóváltozatban

Még kibocsátása előtt NT Advanced Servernek keresztelte át a LAN Managerrel kiegészített Windows NT-t a Microsoft, s egyúttal ki is bővíti azt távoli elérési, valamint átjárószolgáltatásokkal a Macintosh felé. Lemeztükrözést és -duplikálást, valamint 5. szintű RAID-támogatást is beépít a termékbe. Az Advanced Server képes lesz a hálózati adapterkártyák automatikus felismerésére és konfigurálására, ezenkívül többszörös betöltésre is, miáltal az NT-t azonos rendszerre lehet majd telepíteni a DOS-szal vagy az OS/2-vel. A nagyvállalati kiszolgálón való futtatásra szánt Windows NT Advanced

Server egy megosztott biztonsági modell szerint fog működni, és magától értetődően támogatja a központi rendszerkezelési funkciókat.

A 32 bites
Windows tervei

◆ Nem lesz már szüksége a DOS-ra a Windows következő változatának, derült ki azon a konferencián, amelyen a Microsoft ismertette az új operációs rendszerére vonatkozó terveinek részleteit. A Windows 4 — amely a Chicago kódnevű projekt eleme — 1994-ben váltja fel a Windows 3.1-et, és a 32 bites programok kezelési képességével kiegészítve fogja tartalmazni a mostani WfW funkcióit. Teljes operációs rendszert építenek be a Windows 4-be úgy, hogy az állományrendszert és az eszköz

meghajtókat 32 bites kódként integrálják a Windows magjába. Támogatni fogja az új Windows a Win32 API-t, amely először a Windows NT-ben lesz elérhető, továbbá olyan felhasználói csatlakozóval rendelkezik majd, amely hasonló, ha ugyan nem teljesen azonos a Cairo néven futó NT-továbbfejlesztéssel.

◆ Bejelentették a jelenleg Cairo néven futó projekt egyes részleteit is. Az ennek keretében készülő NT-változat több objektumorientált grafikus felhasználói csatlakozóval, valamint egy osztott, objektumorientált állományrendszert tartalmaz majd. A Cairóval a felhasználók nem állományként, inkább objektumként hívhatják be az információt: az egyes tételeket azok jellemzői és leírása alapján kereshetik, nem pedig az állománynév alapján.

Nemzetközi informatikai hetilap

Főszerkesztő: Mester Sándor
Főszerkesztő-helyettes: Kenczler Mihály
Főmunkatárs: Dalicsék István
Váncsa István

Szerkesztő: Horváth Miklós

Kiadja az IDG Magyarországi Lapkiadó Kft.

Kiadó: Bíró István, a kft. ügyvezetője
Műszaki vezető: Mészáros Tibor

A kiadó és a szerkesztőség címe:
Budapest I., Márvány u. 17.
Telefon: központ: 156-3211; közvetlen:
156-8291, 156-0337, 156-2967
Telefax: 156-9773
Levelezési cím: 1536 Budapest, Pf. 386
IDG BBS: 156-0691

Szerkesztés és formakészítés:
IDG Formakészítő Üzem
Vezető: Nemess József

Nyomja: a Ságvári Nyomda
Budapest XIII., Váci út 73.
(93.0201)

Felelős vezető: Szilágyi Tamás igazgató

A szerkesztőség munkatársai:

Kliment Emília (K. E.)
Mess József (M. J.)
Móráy Gábor (M. G.)
Révész Gábor (R. G.)
Tihanyi László (T. L.)
Zimányi Katalin (Z. K.)

IDG Tesztlabor:

Bognár Ákos
Horváth László

Szerkesztőségi titkár: Selmezi Péterné

A felkérés nélkül beküldött kéziratokat szerkesztőségünk a lehetőségek szerint gondozza. Lapunk bármely részének másolásával és terjesztésével kapcsolatban minden jogot fenntartunk.

Tipográfia, hirdetésgrafika:

IDG Grafikai Stúdió
Művészeti vezető: Lévai András
Munkatársak:
Kalocsainé Doór Vilma
Radnóti Ágnes
Varga László

Fotó: Csorba Gábor

Hirdetések felvétele:

IDG Kereskedelmi Iroda
Budapest I., Márvány u. 17. 8. em.
Levelezési cím: 1536 Budapest, Pf. 386.
Telefon/telefax: 175-0191

Irodavezető, olvasószervező: Egyed Zsóka

Szerkesztőségünk a lapban közölt hirdetéseket a lehető legnagyobb körültekintéssel gondozza, de a hirdetések tartalmáért nem vállal felelősséget.

HU ISSN: 0237-7837

Terjeszti a Magyar Posta, az EXTRA-HÍR, valamint számítástechnikai szaküzletek. Előfizethető a Kiadónál (IDG Lapkiadó Kft. 1536 Budapest, Pf. 386) — közvetlenül postautalványon, valamint átutalással az IDG MKB 203-28016 pénzforgalmi jelzőszámra. Külföldön terjeszti a Kultúra Külkereskedelmi Vállalat (H-1389 Budapest, Pf. 149). Megjelenik minden kedden. Egy szám ára 64 Ft. Előfizetési díj egy évre 3254 Ft, fél évre 1627 Ft, negyedévre 813 Ft.

A Computerworld-Számítástechnika az IDG Communications céghez, a világ legnagyobb számítástechnikai kiadóhöz kapcsolódik. Az IDG Communications több mint 186 kiadványt jelent meg közel 60 országban. A kiadó sajtótermékeit havonta mintegy 30 millióan olvassák. Az IDG Communications tagvállalatai valamennyien hozzájárulnak az IDG hírszolgálatához, amely online módon, naponta szolgáltatja a nemzetközi számítástechnikai híreket.

Az IDG fontosabb kiadványai:

Anglia: Lotus, Macworld, PC Business World
Ausztria: Computerwelt Österreich
Dánia: Computerworld Danmark, PC World Danmark
Egyesült Államok: Amiga World, Computerworld, Digital News, Federal Computer Week, Focus Publications, InfoWorld, Macworld, Network World, NextWorld, PC World, Publish!, PC Letter
Finnország: Mikro, Tietovätkö
Franciaország: Le Monde Informatique, Distributique, InfoPC, Télécoms International
Hollandia: Computerworld/Nederlands, LAN Magazine
Japán: Computerworld/Japan
Kína: China Computerworld, PC World China
Norvégia: Computerworld/Norge, PC World Norge
Németország: Computerwoche, PC Welt, Run, Information Management, PC Woche
Olaszország: Computerworld Italia
Spanyolország: Computerworld España, PC World, Publish!
Svédország: Computer Sweden, Mikro/Datorn, Svenska PC World
Független Államok Közössége: CADWorld, Computerworld

CeBIT '93

Egy iparág a sok közül

Noha az idei volt az eddigi legnagyobb rendezvény — 313 426 négyzetméteren 5600 cég állított ki —, a számok mögött megmutatkozott, hogy a dinamikus fejlődés megtorpant. Az mindenképpen látható, hogy az általános recesszió ezt a területet sem kerüli el, s maga a „klasszikus” számítástechnika ma már nem húzóágazat, besorolt a többiek közé. Ez azonban nem jelenti azt, hogy nincsenek új, akár szenzációsan új termékek. Sőt, a fejlesztések egyre inkább kulcsszerepet kapnak. Ugyanakkor a cégek jelentős részénél csökken az erre fordítható szellemi és anyagi kapacitás. Nem véletlen hát, hogy tovább folytatódik az erőforrások koncentrációja — akár felvásárlások, akár stratégiai szövetségek révén.

E törekvések látható eredménye-

ként tovább folytatódik, még a korábban is nagyobb lendülettel az elosztott rendszerek térhódítása. Mindinkább előtérbe kerülnek a nyílt rendszerek, a vállalati szintű és méretű rendszerkonceptiók. A felhasználók és a gyártók az ügyfél—kiszolgáló architektúrájú rendszerek elosztott hardver- és szoftvereszközeivel rugalmasan igyekeznek megoldani számítástechnikai problémájukat. Új eszközök tűnnek fel e téren: elosztott adatbázis-technikák, tárgyorientált fejlesztési környezetek.

Hardverterületen továbbra is a PC-piac változásaira figyelnek a legtöbben. Az árak drámai csökkenése valamennyi konfigurációban és valamennyi kategóriában érvényesül, a belépő szintű hálózati munkaadókatól a nagy teljesítményű kiszol-

gálókig, a noteszgépektől az asztali rendszerekig. Ugyanakkor a gépek teljesítménye tovább nő, ez különösen a noteszgépekre igaz. Az egyre nagyobb belső memóriával és (mre-levlemez) háttértárral rendelkező gépeket kommunikációs jellemzőik valódi mozgó irodává varázsolják — egyre több esetben színes kivitelben. Az asztali gépek erejüket elsősorban a multimédia alkalmazások kapcsán fitogtatják.

A PC-k teljesítményének növekedése ezen a rendezvényen értelem-szerűen összeforrott a Pentium bejelentésével. A processzor már teljesítménye alapján is a RISC-kategóriába — még ha annak csak az alsó felébe is — tartozik, s valóban új távlatokat nyithat. Persze a klasszikus munkaadókat (és processzo-

raik) gyártói sem ülnek a babérjainkon, a gépek árának és méretének csökkenésénél csak a teljesítmény növekedése bizonyul gyorsabbnak. A klasszikus munkaadókat-piac (CAD/CAM, multimédia) mellett egyre hangsúlyosabbá válnak az üzleti alkalmazások, s ezzel együtt megerősödik a RISC-alapú kiszolgálók helyzete. Ezek a fejlemények veszélyeztetik a korábbi nagygépek pozícióit, azok gyártói pedig a nyitással válszolnak. A kereskedelem szintjén is egyre több szó esik a vektorprocesszoros és nagypárhuzamos-ságú szuperszámítógépekről.

Megőrizte dinamizmusát a szoftverek fejlődése. Bár a Windows folytatja diadalmenetét, a nyílt rendszerek egyeduralmójának továbbra is a UNIX számít. Ezeket a trende-

ket figyelembe véve jelennek meg a legújabb technológiákra alapozott alkalmazásfejlesztő és adatbázis-kezelő „környezetek”. Felhasználói rendszerekben pedig az eddigieknél is bővebb a választék.

Mindenképpen érdemes szót ejteni a hálózatokról, hiszen ma az informatikai piac csúcán a kommunikáció áll. A számítástechnikai rendszerek terén egyre inkább előtérbe kerül a helyi hálózatok és a nyilvános adathálózatok összekapcsolása, technológiában pedig kétségkívül az FDDI a favorit. A felhasználók körében, kivált a hálózatok irányításának és ellenőrzésének kérdése kapcsán azonban érdeklődésre, sikerre már csak a szabványos alapokon nyugvó termékek számíthatnak. D. I.

Távközlés
a CeBIT '93-on

Bár a távközlés aránya a CeBIT-en a tavalyihoz képest látszólag nem nőtt, mégis elmondható: a téma a vásár egyik fő látványosságává nőtte ki magát. Egyértelművé vált, hogy a távközlés „globális”; például, bár „csak” európai hálózatok mutatkoztak be, a technikai megoldások gyakorlatilag azonosak az amerikai hírekben szereplőkkel.

Műhold

Lévéen a CeBIT európai kiállítás, természetesen nagy helyet kapott benne az Eutelsat. Ezúttal a televízió- és rádióadások csak díszletként szolgáltak, a fő hangsúly a műholdas technikán alapuló üzleti adatátvitelre és a globális helymeghatározó rendszer (GPS) európai megvalósítását szolgáló EUTELTRACS rendszer bemutatására került. A jelenleg üzemelő műhold egyszerre 45 ezer mozgó jármű helyzetének nyilvántartásához elegendő, és a tervek e szám megkétszerezésére irányulnak.

ISDN mindenütt

Néhány éve, ha valaki érzékeltetni kívánta gépének komolyságát, akkor biztosan Screen Machine vagy multimédia bemutatót tartott. A multimédia persze nem ment ki a divatból, de mellette és felette minden jelentős gyártó standján megjelent az ISDN. Jól jellemzi a dolog terjedését, hogy a PictureTel — amely a piac kezdettől fogva komoly résztvevője — Windows alatti ISDN-terminált is bemutatott, persze hozzátéve, hogy aki nagyon komolyan gondolja, annak inkább a munkaállomás-alapú rendszert ajánlja. Mások nem voltak ennyire kényesek, normál PC-ken is teljes alkalmazásokat ajánlottak. Természetesen nem elszigetelt megoldások épülnek, mivel a gyártók már támaszkodhatnak a 20 európai

országot képviselő, 26 nyilvános szolgáltató társaság által aláírt Memorandum of Understanding keretében 1993 végére szabvánnyá váló Euro-ISDN hálózatra.

Mobil telefon

Aki valamit is számít a mobil és nem mobil telefóniában, az ezúttal GSM rendszerelemeket és telefonokat is hozott. E szegmensben most a nagy bemutatók ideje járja, előrejelzések szerint a piac vásárlókedve jövőre, az európai rendszerek java részének átadása után élénkül meg igazán, a jóslatok 2000-re 19 millió európai előfizetővel számolnak. Újdonságként digitális rendszerekben használható „félkézi” gépek tömeges megjelenése várható: a nagy gyártók — az Alcatel, az Ascom, az Ericsson, a Motorola, a NEC, a Nokia, a Siemens — már most bemutatták készülékeiket, amelyek átlagsúly 280 gramm körüli, méreteik pedig már csak anatómiai okokból sem csökkenthetők a jelenlegi legkisebb analóg kézi telefonok méretei alá. Ugyancsak sok helyütt lehetett mobil modemet látni, és

nem csupán PCMCIA kártyákon megvalósított modemekről van szó. Például a Motorola MRM420 néven 1,2 kilogramm súlyú, 9600 baud sebességű berendezést hozott.

Levelező rendszer

Már korábban is tudhattuk: a Microsoft komoly érdeklődést tanúsít a nyilvános levelező rendszerek piaca iránt. Am a CeBIT-en volt az első olyan nagybemutató, amelyen a Deutsche Telekommal közösen fejlesztett, Telebox 400 névre keresztelt, X.400-as hálózaton alapuló rendszer is szerepelt. A normál PC-re alapozott program alapszoftverként a Windowst, alkalmazásként pedig a Mail vagy a WfW ügyfélszoftvert tartalmazza. Természetesen a rendszer nyitott, így a MAPI (Microsoft Messaging Application Programming Interface) csatlólon keresztül bármely alkalmazás használható.

Révész Gábor

SZÁMÍTÁSTECHNIKAI RENDSZEREK, HÁLÓZATOK
TERVEZÉSE ÉS KIVITELEZÉSE

- Konzultáció ■ Oktatás, vizsgáztatás ■ Automatizált Műszaki Rendszerek fejlesztése és alkalmazása ■ Hálózatok tervezése és kivitelezése

A hardverrendszer kiépítése **COMPAQ**, **NEC** és **MÍRO** berendezésekkel.

■ **NOVELL**, **Microsoft**, **COREL**, **GUPTA** szoftvertermékek alkalmazása.

ŐN MEGJELÖLI A KORSZERŰSÍTÉSRE VÁRÓ TERÜLETET, MI FELKÍNÁLJUK A MEGOLDÁST!

Jelentkezés, érdeklődés:
Számítástechnikai Üzletág
1143 Budapest, Gizella u. 42-44

Nagy János üzletágvezető
Telefon: 251-6146
Telefax: 252-1146

Bitter Lajos
Telefon: 251-5699

14083

HRP DISZK CENTRUM

Seagate **WESTERN DIGITAL**

- Merevlemezek 40 MB-ostól 2 GB-osig
- WD PARADISE Windows-gyorsító kártya

MICROPOLIS
Super-Capacity™ Disk Drives

- RAIDIQN nagy hibátűrűsű merevlemezes alrendszer 680 MB-ostól 47 GB-osig
- SCSI Host Adapterek

Nagykereskedelmi árakkal, közvetlen gyári garanciával állunk a viszonteladók rendelkezésére.

Magyarországi disztribútor:

HRP Hungary Kft.

1051 Budapest, Nádor u. 32.

Telefon: 132-7534, 132-7536 Telefax: 131-8177

Számítástechnika a politikai pártoknál

II. rész

KDNP

Tagnyilvántartás dBASE-zel

A Kereszténydemokrata Néppárt Országos Központja abban a modern irodaházban kapott helyiségeket, amelyekben a fordulat előtt az MSZMP XII. kerületi bizottsága székel. Stílusát tekintve az épület beleillik abba a sorba, amelyet a Fehér Ház és a Köztársaság téri párház képvisel, de amazoknál később épülvén, egy kicsit világosabbnak, fiatalosabbnak tűnik. A Cserkész Szövetség irodái melletti

Egy szervezéssel foglalkozó ismerősöm morbid ötletnek minősítette azt az elképzelésemet, hogy megpróbálom felmérni, mire is használják a számítástechnikát a politikai pártok. Mint mondta, ez csak a hazugságok versenye lesz, mert a legérdekesebb alkalmazásokról úgysem fog beszámolni egyik párt sem. A rutinosabb mesemondó szebben, a gyakorlatlan pedig kevésbé szépen fog majd félrevezetni. Nos, mondanom sem kell, ekkor döntöttem el végleg, hogy elkészítem ezt az áttekintést.

falszakaszon pedig, a lépcsőház egyik fordulójában, egy kevésbé biztos kezű művész felvonuló cserkészeket ábrázoló naiv freskója áraszt derűt.

A beszélgetések kezdetén öszülő halántékú öregurakra számítottam, de helyettük

egy kedves mosolyú, szőke lány tájékoztatott a KDNP számítástechnikai alkalmazásairól.

Tájékoztatása szerint az Országos Központ létszáma körülbelül negyven fő, ebből négyen foglalkoznak számítástech-

nikával. A programozóból, adatrögzítőből, kiadványszerkesztő szakemberből és rendszergazdából álló csoport az apparátuson belül nem alkot formálisan is elkülönülő, önálló szervezeti egységet. A szoftverek négy, hálózatba nem kötött személyi számítógépen futnak, amelyek között van egy XT, valamint egy 286-os és két 386-os AT. Két további 486-os AT a napokban áll munkába. A berendezéseket és a szoftvereket a tagdíjbevételeken és a költségvetési támogatáson kívül egy svéd adományból és a Barankovics-alapítvány támogatásának köszönhetően tudták beszerezni. Egyes megyei pártszervezeteknél már szintén működnek személyi számítógépek.

A húszezer tagot nyilvántartó dBASE-alapú rendszert házon belül fejlesztették ki a 286-os gépen. Egyetlen igazi adatállományra és néhány kódállományra épül. Az állomány tartalmazza a tagok nevét, születési évét és helyét, foglalkozását, beosztását, nyelvtudását (itt három nyelv megadására van lehetőség), érdeklődési területét, vállalt feladatát, megbízatását (párton belüli funkcióját), a megye és az alapszervezet meghatározását, a belépés dátumát és két megjegyzést. A rendszer által előállítható listák készülhetnek képernyőre, papírra és mágneses adathordozóra is. Rendezési szempontjuk az állomány bármelyik adata lehet. A keresési szempontok összekapcsolhatók, tehát például ki lehet listázni azoknak az északdunántúli öntőmestereknek az adatait, akik németül is beszélnek. Készülhetnek „részletes” vagy kevesebb adatot tartalmazó, „gyors” listák, valamint összegzéseket tartalmazó „kimutatások” alapszervezeti, megyei vagy választókerületenkénti bontásban. Öntapadó levélcímkék megírására is alkalmas a rendszer.

Nyilvántartják az Ifjúsági Kereszténydemokrata Unió, a Női Tagozat, a Keresztény Orvoskamara, a Keresztény Pedagóguskamara, a Polgármesteri Klub és az Önkormányzati Képviselők Testülete név- és címlistáit. A Választás nevű program a helyhatósági választások adatait kezeli. Megyéenkénti és választókerületi bontásban készít táblázatokat a párt eredményeiről, feltüntetve az indított és a befutott képviselők számát stb. A Quattro Plus táblázatkezelő segítségével dolgozhatók fel a nyilvántartások adatai, és például grafikusan is megjeleníthetők.

Van egy Újság nevű címnyilvántartásuk is, ebben a kereszténydemokrata Hírlevél terjesztéséhez szükséges adatokat tartják nyilván. Magát a Hírlevelet és vele az egyéb kiadványokat is házon belül készítik elő nyomtatásra a Ventura kiadványszerkesztővel és a CorelDRAW rajzolóprogrammal. Ezek szöveges bemerítet a XyWrite szövegszerkesztővel állítják elő, a zömmel vonalas grafikai anyagot pedig digitalizálással olvassák be.

MDF

Nyugodt, erős rendszerek

Még az interjúk előtt azt feltételeztem a kormánykoalíció vezető pártjáról, hogy viszonylag szerény szerepet szán a pártközpont informatikai rendszereinek.

(Folytatás a 16. oldalon.)

Függetlenségi Nyilatkozat 1993

A Függetlenségi Nyilatkozat aláírása 1776-ban megteremtette az Amerikai Egyesült Államokat. Ennek a nyilatkozatnak az aláírása megteremti az Ön Egyesült Hálózatát, amelyik, bár kapcsolatban állhat bárkivel, mégis független. Független a bővítéssel járó gondoktól. Független az erőforrások fizikai helyétől és áthelyezésétől. Független az eltérő rendszerű hálózatok közötti kapcsolatok problémáitól. Független a hardver platformtól. Ezt a teljes függetlenséget kínálják mindenkinek a Banyan hálózati operációs rendszerei.

A már eddig is közkedvelt Banyan Vines és az ősszel bemutatott Banyan Vines for SCO UNIX mellé most felsorakozik a hálózati operációs rendszertől függetlenül a Banyan Vállalati Hálózati Szolgáltatásait (ENS) nyújtó első szoftver is, az ENS for Novell NetWare.

Ne maradjon Ön sem a körülmények rabja! A szabadság csak egy tollvonásnyira van.

A Banyan termékek magyarországi disztribútora a Montana Kft.

MONTANA

MONTANA TRADING Kft.

1054 Budapest, Steindl I. u. 6. Telefon: 132-4780 Fax: 153-4631

Deálerek: Montana-Informatika Kft., 1054 Bp., Steindl I. u. 6. Tel.: 132-4780 Fax: 153-4631 • ACP Consulting Bt., 1118 Bp., Regös u. 2. Tel.: 173-5576, Fax: 153-8610 • NEXT Kft., 1111 Bp., Kende u. 3. Tel.: 161-1622, Fax: 162-0409 • Optimum-Junior Kft., 8000 Székesfehérvár, Áchim A. köz 1. Tel.: (22) 325-710, Fax: (22) 327-629, • Trendex Kft., 1124 Bp., Meredek u. 15. Tel.: 186-8981, Fax: 226-4143

A túlélés útja

avagy lehet-e nyílt egy nagyszámítógépes rendszer?

Mindenki számára nyilvánvaló, hogy az evolúciós fejlődés törvényszerűen vezetett el a dinoszauruszok kipusztulásához. Egyszerűen nem tudtak alkalmazkodni a megváltozott körülményekhez, s ez okozta vesztüket. A számítógéppiacon a dinoszaurusz jelzővel általában a nagygépes rendszereket illetik. (Ne foglalkozunk most a nagygépes rendszerek részletes definíciójával. „Felületesen” maradjunk annyiban, hogy egy nagygépes rendszer *mindenben* nagy — legyen szó akár a számítási sebességről, akár a perifériakiszolgálásról vagy a tranzakciókezelésről.)

Jelenleg, amikor a piac slágere a „downsizing”, az „open systems” vagy a „client/server”, nem lehet csodálkozni azon, hogy sokan a nagygépes rendszerek végét jóslják. Nem kétséges, hogy mind mellettük, mind ellenük jelentős érvek sorakoztathatók fel. A gyártók természetesen mindent megtesznek, hogy ezek a megoldások alkalmazkodjanak a mai piaci követelményekhez. Alábbi írásunkban

a Siemens—Nixdorf ez irányú törekvéseit mutatjuk be.

Megváltozott stratégia

Jelentős változásokon megy keresztül a világ információtechnikai piaca — szögezte le Horst Nasko, az SNI alelnöke február 4-i nemzetközi sajtótájékoztatóján. Ehhez minden gyártónak valamilyen formában igazodnia kell, s ez a folyamat változásokat hoz mind a rendszer, mind a termékstratégiában. (Nem beszélve az egyéb jelentős — például gazdasági vagy környezetvédelmi — folyamatokról.) A Siemens—Nixdorf a változások egyik középpontjába a nyitottságot állítja. Teszi ezt azért is, mert az informatikai fejlődés (például a szabványosítás, az ügyfél—kiszolgáló alapú megoldások) elemzése arra nem ad konkrét választ, hogy pontosan milyen típusú számítástechnikai rendszerek milyen szerepet játszanak majd az új

környezetben. Illetve az látható, hogy a nyittság (amely esetünkben a szabványos, több gyártótól származó és együttműködni képes fogalmakat fedí le) döntő tényezővé válik. Mindezek arra készítettek Európát és a világ egyik vezető gyártóját, hogy Open Systems Directionnek (OSD-nek) nevezett stratégiáját újragondolja és kiterjessze. Ez éppúgy érinti az architektúrát, mint a csatlókat, a funkciókat és nem utolsósorban a szolgáltatásokat.

Aligha kétséges, hogy a nagygépes rendszerek a Siemens—Nixdorf megoldásválasztékában fontos szerepet töltenek be, ami a fejlesztésekben is megmutatkozik majd. Egyrészt tovább folytatják az olyan csúcsteljesítményű rendszerek fejlesztését, amelyek funkciója és szolgáltatásai nem válthatók ki más módon (például közepes rendszerekkel). Ugyanakkor lehetőséget adnak arra is, hogy a nagy rendszerek jelenlegi használói az eddigi alapokon minden irányban továbbfejleszthessék megoldásukat. Az alacsony és közepes teljesítménykategóriában (még mindig hangsúlyozottan nagygépekről van szó) pedig a rendelkezésre álló alkalmazói programoknak, illetve az igen kedvező árstratégiának szánják majd döntő szerepet. Megváltozik a rendszerek pozicionálása is. A hangsúlyt az ügyfél—kiszolgáló típusú megoldásokba való integráció kapja: a nagygépeknek továbbra is „központi” pozíciót szánunk, elsősorban kiszolgáló funkciókkal.

Az első lépés

Minden stratégia annyit ér, amennyi megvalósul belőle — ennek megfelelően az SNI is gyorsan lépett. Februárban megjelent a BS2000/OSD operációs rendszer első változata, amely jelentősen közelíti a nyílt rendszerek felé. Teszi ezt úgy, hogy közben megőrizte korábbi pozitív jellemvonásait: a lehetséges hardverplatform rendkívül széles teljesítményspektrumot jelent; megfelel a ZSI biztonsági előírásainak; komoly hálózati szolgáltatásokat nyújt; és opcionálisan többféle üzemmód választható. Nőtt az általa kezelhető memóriaterület, és a „hyperfile” elv révén kiküszöbölték a ki- és bemeneti műveletek okozta sebességbeli szűk keresztmetszeteket is.

Azonban a lényeg mégiscsak a nyittságában van. A BS2000/OSD megfelel a legfontosabb nyílt rendszeri szervezetek vonatkozó előírásainak: a Posix/XPG4-nek, az X/Open DTP-nek (Distributed Transaction Processing Reference Model) vagy az OSF/DCE-nek. Így elérhető, hogy egy BS2000/OSD alatt futó nagygépek kiszolgálóként működjen heterogén rendszerben. Ezekben az esetekben az ügyfél UNIX vagy Windows operációs rendszerű géppel csatlakozhat a rendszerbe. Az ehhez szükséges alkalmazások közötti kompatibilitás és átvihetőség érdekében az operációs rendszer egységes alkalmazásprogramozási csatlókat (API-kat) és kommunikációs előírásokat biztosít.

Ezenkívül olyan szolgáltatások is színesítik a palettát, mint például a nemzeti változatok támogatása az XHCS (Extended host code support) révén.

Az operációs rendszerrel egy időben készült el két további, a migrációt nagyban elősegítő eszköz is. Az FHS a BS2000 alatti alkalmazásokhoz a grafikus felhasználói csatlók párbeszédés módú fejlesztését segíti elő, míg az FHS Doors automatikusan a Windows vagy az OSF/Motif alatti grafikus felhasználói csatlót hoz létre a BS2000-alkalmazásoknak.

Tizennyolc új modell

Nem állt meg a fejlődés a hardver területén sem. A CeBIT-en a Siemens—Nixdorf a 7.500-as gépcsaládból már tizennyolc új modellt mutatott be. Ezek leglényegesebb vonása, hogy új technológiák (CMOS, ECL) alkalmazásával tovább nőtt — mind árban, mind teljesítményben — a gépek által átfogott spektrum. A sor legalján a C50-es típusjelű gépek állnak, ezekből négy új változat kerül piacra, a korábbiaknál nagyobb memória- és merevlemez kapacitással. A legkisebb C50—C2 és a C50—F2 egy processzort tartalmaz, míg a C50—R2 és S2 jelű modellben már két központi egység található. Maximális memóriaterületük 128 megabájt, az általuk kezelhető merevlemez háttértár nagysága 54 gigabájt.

A felhasználók a háromprocesszoros C70—U jelű gépre is áttérhetnek, ami a belépőszintű C50—B-hez képest tizenegyszeres teljesítménynövekedést nyújt számunkra.

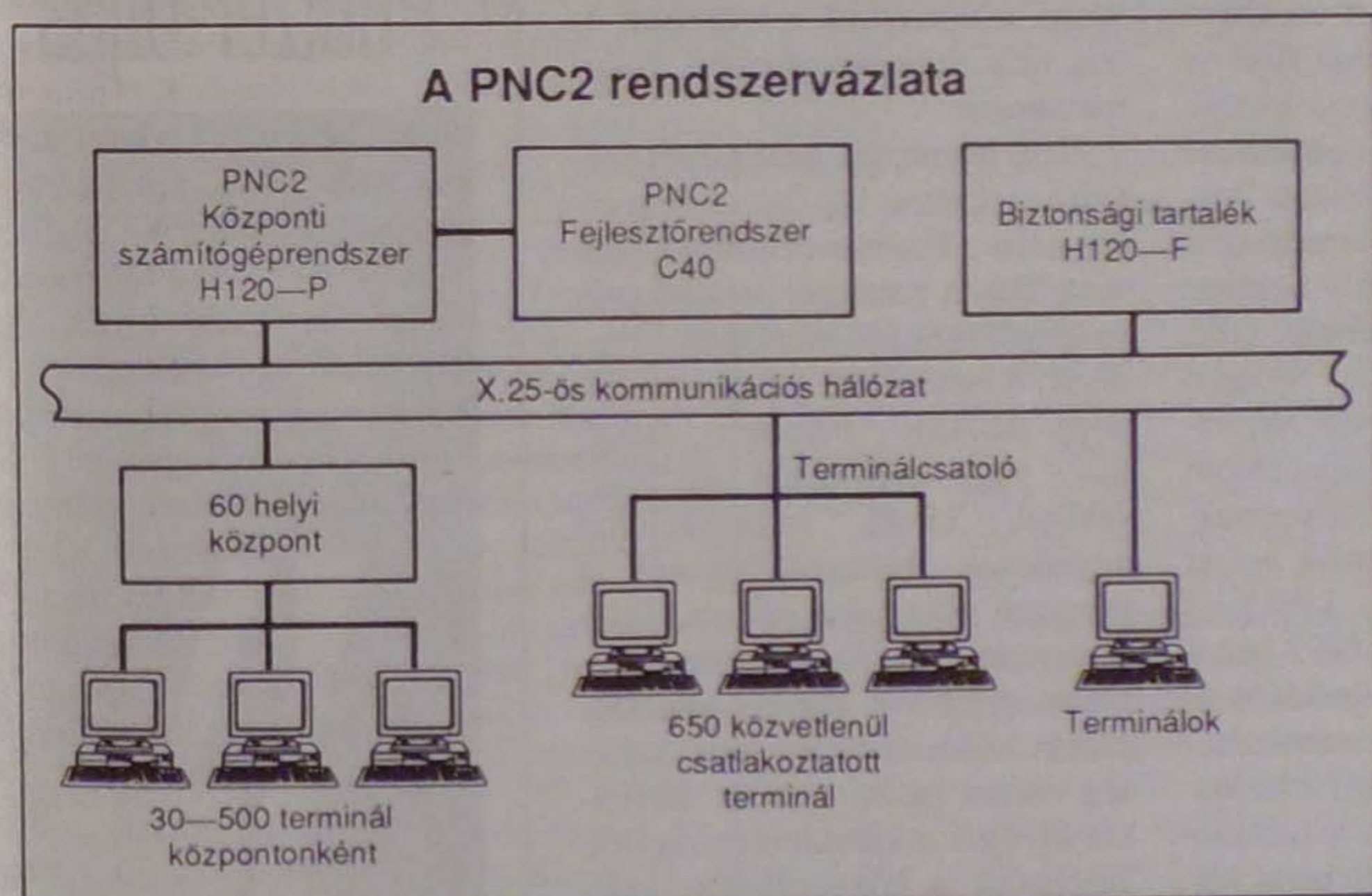
Új gépek váltják fel a jól ismert kompakt H60-asokat is C70 néven, egy-, két- vagy háromprocesszoros kivitelben. A „közepes kategória” csúcsának a H100-as sorozatot tartják, mely a H90-esek és a H120-asok helyére lép. A család legkisebb és legnagyobb modellje között 6,7-szeres teljesítménykülönbség mérhető, lévén hogy az egy- és kétprocesszoros modell mellett négyprocesszoros is található. Ez utóbbi egyébként már egy gigabájtnyi memóriát is tartalmazhat. Bővült végül a „csúcscategória” is: a System H130—T az első nyolcprocesszoros gép, amely a BS2000/BSD alatt fut.

Nem elszigetelten

Tévedés lenne azt hinni, hogy az SNI pusztán a nagygépes területen dolgozott ki új s remélhetőleg sikeres elképzeléseket. A más területeken (PC, Sinix) folyó fejlesztések és együttműködési megállapodások szoros összhangban állnak a nagygépes rendszerekkel. Ezt az utat végigjárva (és persze esetenként módosítva), van esély arra, hogy a nagygépek is szervesen illeszkedjenek a nyílt rendszerekbe. Annál is inkább, mert jelenleg más alternatívájuk nemigen van.

Dalicsek István

Angliában valami készült

... ez pedig a Brit Rendőrség Számítógépközpontja, melyet az 1989-es továbbfejlesztés eredményeképpen Siemens gépekre alapoztak. A napi huszonegy órában működő központ, valamint a hozzá csatlakozó rendőrkapitányságok és -őrsök a világ egyik legnagyobb és legátfogóbb számítógépes rendszerét alkotják. Naponta több mint 155 ezer tranzakciót bonyolítanak le a hálózatban, átlagosan másfél másodperces válaszidővel. A rendszer központjában egy Siemens H120—P modell áll, két processzossal és 192 megabájtos memóriával. Az adatok tárolására 120 gigabájtnyi merevlemez háttértárat használnak. Mint a mellékelt rendszervázlatból is kitűnik, a fejlesztési célokat egy C40-es konfiguráció, míg a rendszerösszeomlás utáni visszaállítást egy egyprocesszo-

ros H120—F szolgálja. Ezeket kommunikációs hálózat köti össze, s arra csatlakozik mintegy 5500 terminál és 60 helyi rendszer. (Érdekes, hogy kilenc gyártótól származnak.) Maga az adatbázis is jelentős: személyekre vonatkozóan 5,5 millió rekordot tartalmaz, benne az eltűnt és a körözött személyekkel, illetve a bevont jogosítványok tulajdonosaival. Szerepel benne továbbá 40 millió regisztrált és 500 ezer ellopott jármű adata, valamint egy 4,5 millió rekordos ujjlenyomat-nyilvántartás. A rendőrség illetékese szerint a rendszer 1991-es bevezetése óta számos esetben segített felderíteni súlyos bűncselekményeket. A felhasználók elégedettségét jelzi mind a növekvő forgalom, mind az emelkedő terminálszám is, s tárgyalások folynak a további bővítésekről.

Új kézben a gyeplő

Mindössze szemhunyasnyinak tűnik az az idő, ami eltelt azóta, hogy Akers úr a lovak közé dobta a gyeplőt, s már megvan az utód. Tudjuk, ki ül mostantól a bakon.

Az IBM élén, amely e kicsi országból nézve felfoghatatlan mértékű veszteséggel zárta a tavalyi esztendőt, április 1-jétől új főnök áll. Miként címlapunkon is olvasható, egy bizonyos Louis Gerstner nevezetű üzletemberre esett a bölcsek tanácsának választása.

Fölszállott a fehér füst; az első lépésen túlvan tehát a világ legnagyobb számítástechnikai vállalata a jobb jövő felé vezető hosszú úton. Van most aztán miről írni nekünk, újságíróknak, és persze van miről vitatkozni, pletykálkodni szakmai körökben. A téma adva vagyon: ki ez a Gerstner, és vajon képes lesz-e egymaga kihúzni a Kék Óriást a lekvárból?

Most, amikor még meg sem száradt a tinta szerződésén, korai volna a kérdés második felére válaszolni. Arra azonban viszonylag egyszerű felelni, hogy honnan is szalasztották ezt a fickót.

Kívülről.

Ez a szó igen fontos, ebben az esetben mondhatni misztikus jelentőségű. Az évek óta folyamatosan piacokat veszítő, töpörödő óriás élére nem a cégen belülről, még csak nem is az informatikai iparból kerítették első embert.

Úgy vélem, ez jó. Jót tesz néha a vérfrissítés, különösen egy olyan vállalat esetében, amelynek menedzsmentje képtelennek mutatkozott a megújulásra. Egy olyan vállalatóriásnál, amely 1914 óta nem volt hajlandó elismerni és felismerni, hogy az ő birodalmán kívül is teremnek a csúcsvezetői posztra alkalmas emberek. (Thomas Watson 1914-ben kívülről hozták az IBM élére, amely akkoriban a Computing-Tabulating-Recording Company nevet viselte, és amúgy nyakig ült a szószban. Watson felvirágoztatta a céget, megteremtette az IBM-et. Képe ott lóg az IBM-főnökök szobájának a falán. Aki nem hiszi, látogasson el például az IBM Magyarország Kft. főnökének, Straub Eleknek az irodájába.)

A legjobb indulattal sem mondható, hogy törölmetszett számítástechnikus, ezt tudjuk, de ki is ez a Gerstner? Az IDG hírhálózata ontja, maga az IBM pedig egyelőre mértékkel csepegteti az információkat ez ügyben. A hivatalos kommunikénél és az amerikai ipar nagyszájú megfigyelőitől származó kommentároknál érdekesebb lehet annak a menedzsernek a véleménye, akinek volt alkalma egy cégnél dolgozni Gerstner úrral.

Kraft Péter, az American Express magyarországi ügyvezető igazgatója ismeri az IBM új főnökét. Gerstner úr ugyanis az RJR Nabisco előtt, ahonnan most átszábitották, az American Express sorait erősítette.

„Néhányszor találkoztunk ugyan, de mindannyiszor éreztem személyiségének karizmatikus kisugárzását. Szegény családból származott, a maga erejéből és tehetségének köszönhetően jutott ilyen magasra. Én is ugyanazt az iskolát végeztem, mint ő (MBA fokozat, Harvard — A szerk.). Kitűnő stratégia, ugyanakkor tudja, hogy a részletek is fontosak. Fantasztikus érzéke van arra, hogy a legfontosabb kérdéseket tegye föl, amikor egy új területtel ismerkedik. Rendkívül gyorsan tanul. Az American Express javarészt neki is köszönheti sikereit. Szerintem jól jár vele az IBM. Egyébként úgy tudom, Gerstner úr járt Magyarországon” — nyilatkozta lapunknak az American Express magyarországi főnöke.

A próféta beszéljen Kraft úrból. A világ informatikai piacának nagyon nagy szüksége van most egy erős, de nem arrogáns, egy tiszta jövőképet felrajzoló, de nem diktáló-diktátor IBM-re.

Egy barátságos, de magabiztos óriás kell most nekünk, aki nem él vissza erejével, hanem felhasználói érdekeit szolgálja. Arra a Kék Óriásra, amely méltó ellenpontja lehet a világ informatikai piaca számára — és valószínűleg önmagára nézve is — már-már veszélyes mértékben domináló Microsoftnak.

Reménykedjünk, hogy Louis Gerstner elég erős lesz a nagy feladathoz: megfékezni az elszabadulni látszó lovakat.

Mester Sándor

Irodák Prismája

Március utolsó hetében háromnapos bemutatót tartott az Onyx Szoftverház Kft. az Iroda Kultúra Stúdió kiállítótermében: a közönség működés közben ismerhette meg a cég által forgalmazott Prisma Office irodaautomatizálási programcsomagot, amely a német Plandata terméke. Nálunk talán még nem túl ismert, ám Nyugat-Európában — különösen Németországban — annál népszerűbb: a DOS/Novell-alapú szövegszerkesztők piacán a harmadik helyet vívta ki magának, s a UNIX-os irodai rendszerek közt 1992-ben a második volt az eladott példányok számát tekintve. 800 munkahelyen alkalmazzák — a többi között a berlini szenátus, a Luxemburgi Vasutak is a referenciái közé tartozik.

Tervezői nem kívántak versenyre kelni a nagynevű szövegszerkesztők gyártóival; inkább arra törekedtek, hogy magas szinten megfeleljen a szövegszerkesztőkkel szemben általánosan támasztott igényeknek, de mindemellett legyen sokoldalú, és segítsen más programcsomagok előnyeinek a kihasználásában. Kiadványszerkesztőként képes különféle betűtípusok kezelésére, több hasábsza szedi a szöveget; s ha kell, keretez, vagy rajzot illeszt be. Alkalmas körlevélkészítésre is (az egyszerű megírt dokumentumot „összszefésüli” a címzettek adatait tartalmazó szekvenciális adatállománnyal). Beépített fordítóprogramja ismeri az összes forgalomban lévő fontos szövegszerkesztő állományformátumát, gond nélkül

kezelem a WordPerfect, a DOS-os Word, a WinWord, a WordStar és sok más szövegszerkesztő dokumentumait.

Nem jelentenek nehézséget számára a Lotus 1-2-3-, az Excel-vagy a Framework-táblázatok sem. Bár a rendszer rendelkezik beépített relációs adatbázis-kezelővel, lehetőséget kínál arra is, hogy dBASE-, Paradox-, Informix- vagy más alapú adatbázisokban tárolt információkat ugyancsak felhasználhassunk a program elhagyása nélkül. Telefonvonalon és számítógép-hálózaton egyaránt képes adatállományt küldeni és fogadni, szükség esetén pedig már az átvitelkor elvégzi a karakterkonverziót. Telefaxok is közvetíthetők vele.

A nálunk kapható Prisma Office magyarul szól a felhasználóhoz; a CWI-ajánlás és a 852-es kódtábla szerint egyaránt képes kezelni a magyar ékezetes betűket; magyar a dokumentációja és rövidesen magyar szóellenőrzőt is tartalmazni fog. A DOS-os és a UNIX-os változat már kapható, a windowsos Prisma Office magyarított verzióját pedig májusban kívánja piacra dobni az Onyx Kft. Erme irodaautomatizálási programcsomag különböző környezetekhez (DOS, Windows, UNIX) készült változatainak kezelésmódja azonos.

Tavaly óta a győri Széchenyi István Műszaki Főiskola is használja a Prisma Office-t IBM RISC/6000-es központú, száz munkahelyes hálózatán.

Mess József

Folytatás az 1. oldalról.

A nyertes alap-összeállítás: szingapúri KT Technology gyártmányú 386SX 33 megahertzcel; 80 megabájtos merevlemezrel, 1,44-es hajlékonylemezzel; Samsung márkájú, 24 tűs nyomtatóval, amely képes a 852-es kódtábla szerint működni; egy színű VGA képernyővel. Az új számítástechnikai billentyűzet-szabványának megfelelően 102 gombos klaviatúrát szállítanak hozzá. A DOS 5.0-t telepítik, a minisztérium pedig ingyen mellékeli a Gyógyinfok által készített adatgyűjtő szoftvert (nem kötelező ugyan ezt használni, de Pálos úr nem tud hasonlóan alkalmas másiktól).

Hosszú vita előzte meg a (nem egyhangú) döntést; a SZÜV mellett szólt az, hogy szigorú kötbér-kötelezettséget vállalt a határidővel kapcsolatban (országos hálózata pedig segítkezik az elosztásban). A pályázók árajánlatainak szórása 10—12 ezer forintnyi volt, a győztesé megfelel a 130 ezer forintos felső korlátnak is.

Amely intézetben az alap-összeállítástól eltér az igény, ott a többletet természetesen helyileg kell állni.

T. L.

Váncsa István Pulitzer-díjas

Lapunk főmunkatársa, az Élet és Irodalom főszerkesztő-helyettese Joseph Pulitzer Emlékdíjat kapott. Neves újságírók és szerkesztőségek évente részesülnek ezen elismerésben hazánkban, a Pulitzer család támogatásával. A díj pénzjutalommal jár: Váncsa István 200 ezer forintot, valamint ezer dollárt kapott, és a többi díjazottal egyetemben átvette a Pulitzer-emlékplakettet is a magyarországi Pulitzer-díj kuratóriumának elnökétől, Vásárhelyi Miklóstól.

AutoCAD az ablakban

A birminghami CAD/CAM '93 kiállítás minden órájában bemutató előadásokat tartottak a nagyobb cégek, s az ilyenkor szokásosnál jóval többen — főként diákkorúak — foglaltak helyet a nézőtéren. (A kiállításról szóló tudósításunkat az előző számunkban közöltük — A szerk.) A SUN Village multimédia bemutatójával csak az Autodesk standja vetekedhetett, s ott is az AutoCAD 12-es windowsos változata volt a sláger.

John Goodman, az Autodesk egyesült királyságbeli termékmenedzsere két előadás között mondta el, mi is várható az „ablakos” AutoCAD-től? (A pontosság kedvéért megjegyezzük, hogy míg a birminghami kiállításon előzetes bemutatóként szerepelt a Windows alatt futó változat, addig a legújabb hírek szerint az Egyesült Államokban már kereskedelmi forgalomban is kapható a programcsomag. — A szerk.)

— Eddig több mint hétszáz ezer AutoCAD-et adtak el világszerte, nagyrészt munkaállomásokon futó verziókat. Mi a véleménye, az újabb windowsos változat átbillentheti ezt az arányt?

változat népszerű, s ebben nem is várható változás.

— A felhasználók szerint az utóbbi időben túlságosan gyorsan követik egymást az AutoCAD új verziói. Szabad ebből olyan következtetést levonni, hogy ez a gyorsítást az extrabevételek elérése motiválja?

— Nem illik ilyen direkt párhuzamot vonni. Sokkal jobb az a kérdés, hogy például a hardverfejlesztések és az operációs rendszerek új verziói mennyire teremtenek új kihívásokat az Autodesknek? A gyorsabb gépek egyben új igényeket jelentenek, és a CAD tipikusan az a műfaj, ahol a legnagyobb határfokú programokkal kell dolgozni.

— Itt a kiállításon is sokan panaszkodtak arról, hogy az Autodesk március elsejétől 12 százalékkal emelte az AutoCAD árát. Mi ennek az oka, és mennyire befolyásolja ez a Kelet-Európára érvényes árakat? Különösen érdekes ez annak ismeretében, hogy a magyarországi AutoCAD-árakat tavaly, még a Comptair előtt csökkentették...

— Az itteni áremelés oka főként a dollár—font kurzus megváltozása, ami egyelőre nem valószínű, hogy befolyásolja a kelet-európai árakat. Hozzá kell tennem, én termékmenedzser vagyok, árakról, főként jövőbeni árakról nem tudok biztosat mondani.

— Visszatérve az AutoCAD Windows alatti változatához, várható-e egy magyar nyelvű kiadás is?

— Amikor a Windows 3.1 magyar változatát forgalomba hozzák, elképzelhető, hogy már az önök nyelvén is kommunikál az AutoCAD for Windows.

G. L.

CAD/CAM mozaik

Új fejlesztő. A kiállításon írták alá azt a megállapodást, amelynek értelmében az Intelligent Computer Solutions Ltd. (ICS) is az Autodesk alatti alkalmazások kifejlesztésével foglalkozik. A jövőben az ICS is véleményezni fogja az új AutoCAD-verziókat, s — saját alkalmazásainak naprakészéget biztosító — rendszeres információkat fog kapni a fejlesztési irányokról.

IBM-debüt. Először jelent meg külön standdal az IBM tisztán CAD/CAM profilú kiállításán. Igaz, március első napjaiban, ugyancsak a birminghami kiállítóközpontban, önálló kiállítással jelentkezett. (Mindez igazolja azt a fejlesztési irányzatot, miszerint a jövőben a Kék Óriás a tervezőprogramok futtatására alkalmas munkaállomások gyártása mellett nagyobb hangsúlyt fog fektetni a szoftvercsomagok fejlesztésére is.) Az IBM CAD és az IBM CAD/Plus 3.0-s verziójának DOS és OS/2 alatt is futtatható programcsomagja számos új szolgáltatást kínál, a többi között egylépcsős részletnagyságot, átváltási lehetőséget a két- és háromdimenziós megjelenítés között; korábbi IBM CAD-del készült rajzok TIFF formátumú konvertálását és tárolását; rajzrészletek önálló kinyomtatását.

Magyar bemutatkozás. A HungaroCAD Kft. ügyvezetője az Autodesk és a Softdesk képviselőivel folytatott tárgyalásai mellett sikerrel mutatta be saját fejlesztésű vízhalózat- és gázhalózat-tervező, valamint optimalizáló programját. A szoftver továbbfejlesztése és külföldi forgalmazása iránt több cég is érdeklődést mutatott.

Monitorok. Új, DTP és CAD alkalmazásokra kifejlesztett monitorokat mutatott be a Sony, a Panasonic, valamint az Aydin Controls. A Sony GDM—2038 jelű megjelenítője 20 hüvelykes képátlójú, legnagyobb felbontása 60 hertzen 1600×1200 képpont (a pixel átmérője 0,3 mm), és a Sony Display Memory System (SDMS) segítségével kilenc előre meghatározott felbontást képes tárolni. A PC-ből vagy Macintoshból érkező videovezérlést automatikusan felismeri, akárcsak a PanaSync Pro Series három új készüléke. A legnagyobb modell 21 hüvelyk átlójú, legnagyobb felbontása 1600×1280 képpont 38—82 kilohertzes vízszintes, valamint 50—90 hertzes képfrekvenciával. Az Aydin Controls kisebb (14, 15 és 17 hüvelykes) képátlójú, 0,26 mm-es pixelméretű monitorjait főként a Windows alatt futtatható tervezőszoftverekhez ajánlja, ahol elegendő az 1280×1024-es felbontás is.

Térlátású szemüveg. Az Ambitron Ltd. valódi térhatással lepte meg a kiállítás látogatóit. CrystalEYES elnevezésű sztereoszemüvegük a monitoron megjelenített sztereokép háromdimenziós látást tesz lehetővé. Az infravörös sugárzással vezérelt LCD lencséken másodpercenként 24-szer villannak fel a megfelelő (jobb és bal oldali lencsére címzett) képek, amelyeket az agy látóközpontja végül is térbeli tárgyként érzékel. Ugyanígy térben láthatók a háromdimenziós grafikonok, és a mozgó tárgyak is. A SUN Microsystems standján bepillantást nyerhettünk a térbeli megjelenítés jövőjébe: a felhasználó interaktív kapcsolatba kerülhetett a 3 Dimenzióval. A CrystalEYES-on kívül egy, a térbeli mozgást visszacsatoló „vezéregret” (láthatólag prototípust) adtak a felhasználó kezébe, amellyel beavatkozhatott a monitoron megjelenő világba. A demo leghatásosabb elemeként egy forgó henger palástját érinthette meg képezetbeli esztergakésével az alkalmazó, s a hatást fokozandó, a méretcsökkenést szikrázó forgácsok leválása kísérte. A látványért persze nagy árat kell fizetni: a SUN Virtual Holographic Workstation a kiállítás egyik legdrágább munkaállomása volt.

G. L.

— A következő években az is megtörténhet. Az azonban biztos, hogy a windowsos változat már idén is jelentősen megváltoztatja az eladások összetételét. Ha az amerikai trendeket nézzük — ahol nagyon agresszív a Windows alatt futtatható szoftverek piaca —, akkor azt kell jósolni, hogy a következő verzió alapváltozatát már célszerű lesz a windowsos kiadásával egy időben megjelentetni. Jelenleg 40-45 százalékban a windowsos változat szerepel eladásaink között, de úgy gondolom, az év végére elérjük a fele-fele arányt.

— Nem túl optimista?

— Az Egyesült Királyság irodái felhasználói között nagyon elterjedt a Windows, szövegszerkesztéshez, adatbáziskezeléshez szinte mindenhol ezt használják. A mérnöki alkalmazásokban természetesen a DOS-ra épülő vagy a UNIX-os

Sikeres a SUN-akció

Sikeresen rajtolt hazánkban a SUN közelmúltban bejelentett rendkívüli frissítési akciója. Miként azt lapunk 12. számában megírtuk, az április 30-ig tartó „competitive upgrade” keretében tetszőleges típusú munkaállomásaikat SPARCstation 10/30-asra cserélhetik a felhasználók.

Már több mint egy tucat ügyfél jelentkezett a SUN magyarországi disztribútoránál, az Icon Kft.-nél, jelezve, hogy meglévő rendszereiket SUN-ra cserélnék. Az érdeklődők többsége

DEC vagy DEC-hasonmás rendszert használ, de vannak, akik régebbi SUN gépeik cseréjére látnak most kedvező alkalmat.

Ha valaki lead például egy TPA 8-ast, akkor 8200 dollárral olcsóbban juthat hozzá egy 100 MIPS-es teljesítményre képes, színes, 19 hüvelykes képernyővel ellátott, 32 megabájtos memóriával és 424 megabájtos háttértárral rendelkező SPARCstation 10-eshez.

M. S.

E számunk hirdetései (Ads' Index):

2R Periféria Kft.: 25. oldal	Comptek Kft.: HP memóriák, IBM, Compaq PC-16. oldal	HUMANsoft Kft.: DELL számítógépek 26. oldal	Minor Kft.: Wangtek, Sigen szalagos egységek 26. oldal	SMP Kft.: Emerson UPS-ek 33. oldal
Toshiba T1800, Compaq Contura noteszgépek 17. oldal	Computer Praxis Kft.: ŐV programrendszer 38. oldal	Hungarsoft Kft.: Mannesmann Tally nyomtató 10. oldal	Mixim Kft.: PC-k, perifériák 37. oldal	SONY-P2 Kft.: SONY perifériák 36. oldal
3Soft: NOVELL NetWare termékek 12. oldal	CORG Computer Kft.: 10. oldal	Icon Kft.: VITec RasterFlex SUN grafika 23. oldal	Montana Kft.: Banyan ENS for NetWare 4. oldal	Sowah Technologies Ltd.: Panasonic CD-ROM 35. oldal
5X Kft.: gyári szoftverek 12. oldal	Dataplan Rt.: 28. oldal	iDENTIK Kft.: azonosító eszközök 34. oldal	Műszertechnika-IBM: PC-k 31. oldal	Sysland Kft.: UNISYS HW, SW 18. oldal
7+ Kft.: X.25, ECOMIX, MICOM 3. oldal	Western Digital, Paradise, SMC 35. oldal	Intergraph Kft.: Microstation CAD, GIS 35. oldal	Műszertechnika-IBM: PC-k 31. oldal	Számalk-Szoftver: gyári szoftverek 33. oldal
ÁGTI: márkaváltászték 39. oldal	Déma Kft.: PC-k, perifériák 35. oldal	Kerszöv Kft.: hűsvelti PC akció 8. oldal	Nest Kft.: UNIX-os szoftverek 21. oldal	SzoftverABC Kft.: gyári szoftverek 8. oldal
ÁGTI: AutoCAD oktatás 34. oldal	E-coop Kft.: 37. oldal	KeSzo Kft.: gyári szoftverek 10. oldal	NetWorld '93 kiállítás 15. oldal	SzoftverABC Kft.: gyári szoftverek 8. oldal
Albacomp Rt.: Quantum merevlemez akció 38, 39. oldal	ALR, Epson, Novell, Raidion 36. oldal	KT Technology Hungary: PC alkatrészek 27. oldal	Novell NetWare 25. oldal	TITANSOFT BT.: Windows szoftverek 34. oldal
Álláshirdetések 11. oldal	Elender Kft.: PC-k, alkatrészek 28. oldal	KÖR Kft.: merevlemez és javításuk 27. oldal	NOVOTRADE PC-Szoftver Kft.: ŐV szoftverek 12. oldal	TopSoft Kft.: ŐV programok 28. oldal
aPLUS Kft.: 24. oldal	ES COM: PC-k, szoftverek 39. oldal	Kventa Kft.: festékszalagok, -kazetták 27. oldal	PC Szoftver: 12. oldal	Toyota Hungary Kft.: Corolla 30. oldal
Microsoft szoftverek, könyvek 10. oldal	FAN Computer: ügynöktoborzó 8. oldal	Lanex: RAD, LANNET hálózati eszközök 27. oldal	Computer Associates és ŐV szoftverek 12. oldal	Traco Kft.: 27. oldal
Apple Computer: Macintosh kiállítás 10. oldal	FEFO Kft.: PC-k 34. oldal	Lanex: hálózati oktatás 39. oldal	Plantrading Kft.: 18. oldal	ALR Flyer-ek, Chantal Paragon RAID 5 8. oldal
Aspect Kft.: PC-k, perifériák 8. oldal	FreeSoft Kft.: Ingres 4GL 36. oldal	LIAS Kft.: AT&T Systimax PDS 14. oldal	Comtrad PC-k, perifériák 34. oldal	Trading Consultants: LaserMaster nyomtatók 18. oldal
Azímex Rt.: reciklált papírtérmékek 36. oldal	Garai Elektronika: PC alkatrészek 26. oldal	Lion Magyarország Kft.: PC-k, perifériák 26. oldal	Plantrend Kft.: termékválaszték 19. oldal	Vertikoord Kft.: mágneskártyás rendszerek 12. oldal
C.Rex Kft.: MiniSYS és notesz PC-k 36. oldal	HRP Consultants: 3. oldal	Macrodata Kft.: floptical lemezek 18. oldal	Procontrol Electronics Ltd. 26. oldal	VT-Soft Kft.: Ingres 4GL 8. oldal
Carsys Kft.: PC-k, oktatás 24. oldal	Seagate, WD, Micropolis, Procomp 12. oldal	Makrotrend Szöv.: BEST UPS-ek 9. oldal	QWERTY Kft.: PC-k, modemek 37. oldal	Wach és Fia Kft.: festékszalag felújítás 38. oldal
Cédrus Fioppyland Kft.: 35. oldal	HUMANsoft Kft.: Artec egerek, beolvasók 22. oldal	Microsoft: magyar Windows, vizionteladók 9. oldal	Ring Kft.: Microsoft termékek 37. oldal	Wagner Info.System Kft.: RDBMS tanfolyamok 40. oldal
Gyári szoftverek 24. oldal		Mikropro Kiszöv.: 22. oldal	Rollitron Kft.: Pyramid rendszerfelügyelet 12. oldal	WorldExpo Corp.: ComNET '93 Prága kiállítás 37. oldal
Cédrus Karolina Áruház: Bantex irodaszerek 35. oldal		Compaq, Olivetti PC-k, perifériák 22. oldal	SCI-Modem Kft.: postai engedélyes modemek 27. oldal	X-byte: hálózatok 25. oldal
			Silicon Valley Komdex: PC-k, CAD szoftver 27. oldal	IDG INFORMÁCIÓSZOLGÁLAT 25. oldal

K&Szo Kft.

1055 Budapest V., Falk Miksa u. 6.
(volt Néphadsereg u.)
Telefon/Telefax: 111-8268 Telefon: 132-8717

Windowsos adatbázis-kezelők széles választéka

FoxPro for Windows 2.5/Upgrade	56000/29000 forint
SuperBase 4 for Windows v2.0	69000 forint
MS Access for Windows korlátozott számban még mindig	14000 forint
Paradox for Windows 1.0	28000 forint
dBFast for Windows (valódi compiler, dBASE-kompatibilis)	50000 forint
CodeBase 5.0 (C, Pascal Visual BASIC programozóknak)	45000 forint
PKZIP & PKUNZIP 2.04g shareware/regisztrált	320/6900 forint
PC-TV átalakító (antennacsatlakozóval, PAL/VHS video)	16000 forint
és végre a magyar MS Windows 3.1/Upgrade	12000/7000 forint
Audio Port (hordozható, sztereo 8 bites „külső hangkártya”)	19900 forint
MS Windows Sound System (sztereo 16 bit + mikrofon + fejhallgató)	32000 forint
TrueType for DOS (WP 5.x, MS Word 5.x és MS Works)	9900 forint
MS TrueType Font Pack 2 (beépített TTF fontmanager)	7000 forint
CorelDRAW ArtShow 3 (CD + gyönyörű színes könyv)	3900 forint
CorelDRAW 3.0 + Sony CD-olvasó	52000 forint
Sony CD-olvasó + AT/XT interfész	36000 forint
<i>Minden, CD-olvasót nálunk vásárló kedves vevőnk 20% kedvezménnyel válogathat boltunk CD-s és multimédia-alkalmazásai között!</i>	
Stacker 3.02 for DOS & Windows/Upgrade	14400/8000 forint
SuperStor Pro for DOS & Windows	14400 forint
QuarkXPress for Windows 3.1 (a február végi kiadás)	84000 forint
Ventura AdPro f/W (hirdetőkészítő DTP segédeszköz)	69000 forint
MS Project for Windows 3.0/Comp. Upgrade	56000/22000 forint
MS Excel for Windows 4.0a/Comp. Upgrade	39900/18900 forint
MS Word for Windows 2.0c/Comp. Upgrade	39900/18900 forint
WOPR/MasterWord (WinWord-kiegészítések)	7000/11200 forint
MS Office 3.0 f/W (Excel 4, WinWord 2, PowerPoint 3, Mail)	64000 forint

K Fax = az írott hazai szaksajtót fényképekkel megelőző faxküldő szolgáltatás.

K fax - Audio Port és MS TrueType Font Pack 2 *K*fax

Új, kibővített árkatalógus-lemez: CD- és Macintosh-árlista Kód: 93.03a
A fenti árak a 25%-os forgalmi adót nem tartalmazzák.

14069

szoftver ABC

SOFTINVEST SOFTINVEST SOFTINVEST

☎: 269-4737
269-4738
☎: 269-4737
201-8619

☒: 1391 Budapest
Pf: 218.

**Ez a hirdetés
Önnek 15%
kedvezményt jelent
szoftvervásárlásnál
'93 április 30-ig!**

Budapest XII. Ker. Jázai Mari tér 3.
Rövid határidővel szállított szoftvereink: (Ár ÁFA-nélkül)

ariadne 2.1 (ddec87)	49.900	ocmail for ms-windows	42.600	ms word 5.5	35.000
data show	15.000-48.000	cherisma 2.1	29.500	ms works 3.0	12.000
ékszer	19.990-35.000	clipper 5.2	62.500	ms-dos 5.0	3.800
funfon for win.	6.000	clipper 5.2 upgrade	18.125	nantucket tools i	58.000
lektor for windows	12.000	clipper 5.2 competitiv upgrade	24.375	netware 3.11 10 user	192.900
picolo képes szótár	12.500	coreldraw 3.0	25.500	netware 3.11 20 user	258.900
recognita	98.000	dataperfect	100	norton antivirus 2.0	10.800
seo-unix oktató dos alatt	21.000	designer 3.1	68.500	norton commander	12.400
truetype betűkészlet (25-30/lemez)	2.000	dr multiuser dos	58.500	norton desktop 2.0 for win	14.900
wordperfect 5.1 magyar	37.000	drawperfect 1.1	100	norton utility 6.01 edu.	11.200
		gfxworks 1.0 dual+cd	27.500	pc tools 7.1	5.000
abctowcharter 1.1	23.400	gupta quest for windows	72.000	planperfect	100
accos	100	gupta sd toolkit dos	145.000	picture publisher 3.1	48.500
aktus pápamaker 4.0	39.900	lotus 1-2-3 3.1	25.400	procomm plus	11.000
aklear	26.000	micrografix cherisma	23.400	r & r relational report wr.	24.500
ampro	42.600	ms c pds 7.0/c++	37.900	stacker software	29.300
borland c++	22.000	ms excel 4.0	37.900	time link 1.0 for windows	58.000
borland pascal with obj. 7.0	27.000	ms office 2.5	61.900	turbo pascal 7.0	13.000
ca-dbase compiler kit	32.000	ms office 3.0	57.000	wordperfect office 3.1	100
ca-dbase for windows	42.000	ms win. for workgroups 3.1	21.000	wordperfect works	100
ca-tools ii upgrade	15.625	ms win. for workg. add on 3.1	8.500	zortech c++ 3.0	58.000
ocmail for ms-dos	29.700	ms windows 3.1 ee	12.000		

adlib comp. card	4.000	noname floppy 5.25 dd	199
cd-rom external	42.000	noname floppy 5.25 hd	369
cd-rom internal	34.000	noname floppy 3.5 hd	759
midi blaster	24.000	tdk floppy 5.25 dd	532
mind blaster	15.000	tdk floppy 5.25 hd	784
mouse	1.350-12.000	tdk floppy 3.5 hd	1.264
multimedia kit	72.000	sony floppy 5.25 dd	540
pc joystick	1.400	sony floppy 5.25 hd	940
pc games	999-1.499	sony floppy 3.5 dd	772
sb pro 16 with wave blas.	48.000	sony floppy 3.5 hd	1.324
sb developer kit (sw.)	8.000	100 db-os lemez doboz	780
sb 2. comp card	8.000	irattartó állvány	1.810
screen filter	2.630-11.500	printertartó	800
sounblaster pro 16	28.000	corel draw haladóknak	499
vga to tv card	24.000	excel for windows	594
video blaster	38.000	wordperfect egyszerűen	349

IFABO '93 május 4-7.
A Szoftver ABC a kiállításon is ?!?!?
A pavilon 111/a

14070

Számítógép konfigurációk:

1113 Bp., Laufenauer u.10. T: 165-8786
T+F: 166-1734
7634 Pécs, Cseralja u. 17. T+F: (72)26974

286-20 MHz Számítógép: 1 MB RAM, 40 MB HDD, 14" Monochrome monitor	46.100,-Ft
386SX-33 MHz Számítógép: 1 MB RAM, 40 MB HDD, 14" Mono VGA monitor, 256 KB Vezérlő	53.800,-Ft
386DX-40 MHz, 128 KB Cache Számítógép: 4 MB RAM, 120 MB HDD, 14" SVGA monitor 512 KB Vezérlő, L-BUS, UPGRADE-> CPU486-66-ig.)	97.900,-Ft
486DLC-40 MHz, 256 KB Cache Számítógép: 4 MB RAM, 120 MB HDD, 14" SVGA monitor, 512 KB Vezérlő	118.100,-Ft
486DX-33 MHz, 256 KB Cache Számítógép: 4 MB RAM, 200 MB HDD, 14" SVGA monitor (1024*768, 0.28), 1 MB TRIDENT vezérlő	145.300,-Ft
486DX-50 MHz, 256 KB Cache Számítógép: 4 MB RAM, 200 MB HDD, 14" Color SVGA monitor (1024*768, 0.28), 1 MB TRIDENT vezérlő	159.900,-Ft
Konfigurációk 1.2 MB FDD-4, BABY DIGIT házat, 101 g. billentyűzetet és 2S/P/G kártyát is tartalmaz.	
Az árak áfa nélkül értendők, készpénz fizetés mellett, 12 hónap garanciával. (NAPI ár!)	

Ne dobja ki elhasznált, kiírt, beszáradt festékkazettáit, festékkendőit. Eredeti amerikai „MAC INDER TM” technológiával, eredeti festékekkel, gépekkel, valamint garanciával vállaljuk a Magyarországon forgalomban lévő valamennyi festékkazetta, festékkendő újrafestését, regenerálását. Megrendelhető STANDARD és OCR-kivitelben. Szintén megrendelhető CARBON kazetták újratöltése is. Az általunk használt eredeti amerikai festék környezetbarát, a nyomtatófejbe nem rakódik le, a tük élettartamát nem befolyásolja.

Nagy választékban forgalmazunk márkás, eredeti EMBATEX, FULLMARK, FUJITECH gyártmányú festékkazettákat. Az ismertebb típusokat azonnal raktárról, a speciálisakat, illetve kevésbé elterjedteket katalógus alapján rövid határidővel szállítjuk.

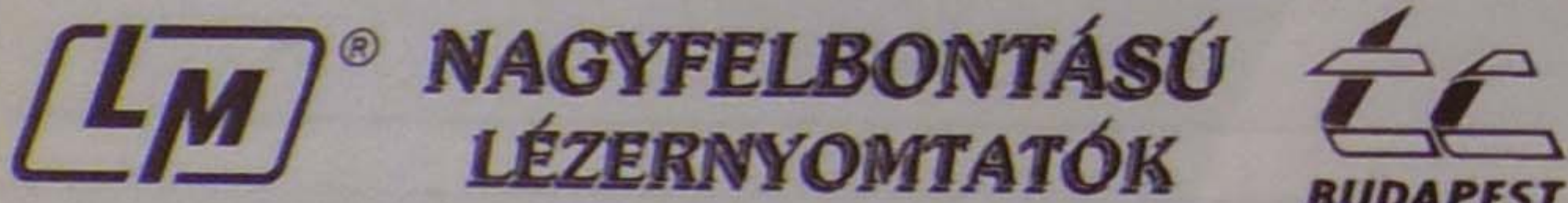
Márkás hardvertermékek importja, kis- és nagykereskedelmi kiszolgálás. Számítógépek és hálózatok tervezése, összeszerelése egyedi igények alapján. Valamennyi számítógép-alkatrész, -részegység megrendelhető. Speciális világítástechnika számítógépes munkahelyekre, irodákba, kórházakba, laboratóriumokba. Amerikai SYLVANIA 6000 K-os napfény fénycsövek importja. Ezen SYLVANIA fénycsövek vibrálásmentesek, energiatakarékosak.

WACH & Son Ltd.

Export-Import Foreign Trade Co.

- Festékkazetta felújítása
  - Új festékkazetta értékesítése
  - Hardvertermékek kiskereskedelme
  - Hardvertermékek nagykereskedelme
  - SYLVANIA termékek forgalmazása
  - PC-k és hálózatok tervezése, összeszerelése
- 1093 BUDAPEST IX., Bakáts u. 2/C
Telefon/Telefax: 137-2344 Telex: 22-3756 wach
- 1094 BUDAPEST IX., Tompa u. 24. fszt 14.
Telefon: 134-1347, 133-4371 Telefax: 134-2327
Telex: 22-3756

04059

WinPrinter™ 600XL
A3-as lapformátum
600x600 dpi címezhető felbontás

Ár: 399.000 Ft + ÁFA

Bővítés HP LaserJet 4-hez
WinJet™ 1200
1200x1200 dpi
TurboRes felbontás

Ár: 139.000 Ft + ÁFA

WinPrinter™ 800
800x800 dpi
TurboRes felbontás

Ár: 149.000 Ft + ÁFA
Teszt: Computer Panoráma decemberi számában

3-100-szoros sebesség
növekedés
PostScript és Windows Direct
üzemmódok
HP kompatibilitás - PCL
üzemmód
50 TrueType és 50 Type 1 font
kiegészítés
PostScript nyomtatási
lehetőség DOS-ból is

A LaserMaster WinPrinter
család új szoftverrel kerül
forgalomba, így lehetővé válik
Novell 3.11 hálózatban
alkalmazni és
fotók TurboRes
nagyfelbontású PostScript
nyomtatása is
(Nagyobb részletesség !!!)

"Ne vágj ki minden fát!"

Tegyén CANON recycling papírt a fénymásolóba és nyomtatóba!

AZIMEX Bt. Tatabánya Pf. 1338.
Tel: (34) 17-972

Ugyanitt számítástechnikai kellékek és lepozellók olcsón!

Hogyan lesz a bonyolult egyszerű... ...az egyszerű pedig még egyszerűbb?

Mindössze azt a szoftver megoldást kell megtalálnia, amely az Ön igényeinek megfelelően működteti számítógépét. Ahhoz, hogy elindítsa a számítógépet, mindenképpen szüksége van egy operációs rendszerre. Az, hogy melyiket választja, azonban nemcsak az indulásnál fontos, de meghatározza egész további munkáját. S ha már döntenie kell, miért ne válassza azt a programot, amely legjobban alkalmazkodik az emberek gondolkodásmódjához. Ez pedig a **Microsoft magyar Windows 3.1**, az egész világon alkalmazott program magyar változata. Ahogyan a neve is mutatja, ez a program egy nyelvet beszél Önnel. Az Ön által készített anyagokban a magyar karakterek használata mellett lehetővé teszi az összes európai nyelv karaktereinek alkalmazását.

Ha most ismerkedik a számítógépekkel, akkor Ön nagyon szerencsés, hiszen a **magyar Windows 3.1** megkíméli Önt a korábbi nehezen tanulható, komoly számítástechnikai ismereteket igénylő, nehézkes programok használatától.

Ha már használ számítógépet, meg fog lepődni, mennyivel több szabadságot és kényelmet nyújt Önnek a **magyar Windows 3.1**. Akkor sem lesz problémája, ha Ön már korábbi Windows változatokkal is készített anyagokat, hiszen ezek kompatibilisek a **magyar Windows 3.1**-gyel.

A korábbi operációs rendszerek is képessé tették a számítógépet a működésre, de ennél alig nyújtottak többet. A Windows esetében ez egészen másképp van. Egyedül a Windows program annyi szolgáltatást nyújt, mint egy tökéletesen felszerelt íróasztal. Helyettesítheti vele az írógépet, a számológépet, a határidőnaplót, és a sor még nem teljes.

A Windows felhasználóbarát, kezelése önállóan is könnyen megtanulható, és magyar nyelvű kézikönyv tartozik hozzá. A Windows alatt futó programok felépítése és kezelése nagyon hasonló. Így ha Ön már ismeri a Windows-t, a többi Windows alatt futó szoftver alkalmazásának megtanulása sem fog gondot jelenteni.

A gépen levő összes program képes kommunikálni egymással, és ez Önnek csak néhány mozdulatába kerül. Bármely programból átléphet egy másikba, majd visszatérhet oda, ahonnan elindult. A Windows alatt futó szoftverek teljesen kompatibilisek egymással, így bármilyen adatot szabadon mozgathat közöttük.

És végül, a **magyar Windows 3.1** sohasem marad le az Ön igényei mögött, hiszen a Microsoft és szinte valamennyi gyártó ma már Windows alatt működő programokat fejleszt. Így bármikor igényei szerint bővítheti a Windows alkalmazások körét. A **magyar Windows 3.1**-gyel bővebben megismerkedhet a TV 2-n látható PC ABC című műsorban, áprilisban, szombatonként reggel 8.30-kor.

A Microsoft magyarországi forgalmazói:

Disztribútorok: **Számalk, Szoftver Disztribúció**

Tel.: 185-3111 (3170) Fax: 185-1294

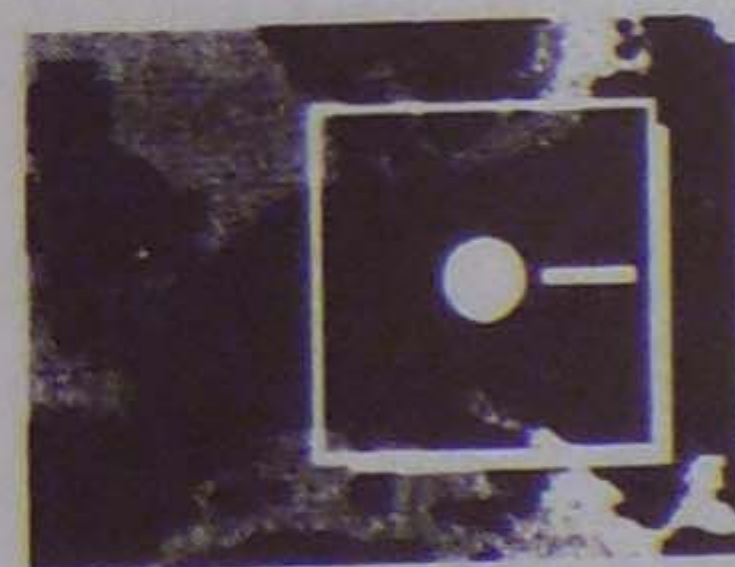
Walton Tel.: 122-1846 Fax: 142-9931

Direkt dealerek: **aPlus Informatika** Tel.: 138-4144 Fax: 118-0915

Duna Elektronika-MicroAge Tel.: 267-1092 Fax: 267-1095

Ring Computer Tel.: 156-9325 Fax: 175-9489

Montana Kft. Tel.: 132-4780 Fax: 153-4631

Microsoft
Partner

Microsoft®

©1992 Microsoft Corporation. Minden jog fenntartva.

A Microsoft Corporation bejegyzett márkanéve a Windows. A Lotus és az 1-2-3 a Lotus Development Corporation bejegyzett márkanéve.

A Microsoft budapesti képviselője az 1992. október 1. után vásárolt Windows 3.1 EE teljes – tehát nem upgrade – szoftvereket ingyen beváltja a Magyar Windows 3.1 programra, amennyiben a vásárlási számlát a felhasználók 1993. április 30-ig a Microsoft címére elküldik.

**MANNESMANN TALLY
MT81 mátrixnyomtató**

A/4-es, 9 tűs, 130 kar/s (10 cpl)
leporelló- és levélpapírkezelés
parkolási funkció
beépített CWI vagy 852-es jelkészlet + nyomtatókábel
EPSON FX-850 és IBM ProPrinter-kompatibilitás
1 Draft, 2 NLQ-mód
1 éves, mátrixfejre is kiterjedő garancia
Országos szervizhálózat

ára: 17 800 forint helyett most

16 800 forint + áfa

ha ezt a szelvényt bemutatja az alábbi üzletek egyikében.

HUNGAGENT RT.
1023 BUDAPEST,
LAJOS U. 11-15.
TELEFON: 250-4700

KVINT-R KFT.
1145 Budapest,
Újvidék tér 15.
Telefon: 252-8485

SWISS-TRADE KFT.
4024 Debrecen,
Csapó u. 25.
Telefon: (52)11-783

VISZONTELADÓKNAK TOVÁBBI KEDVEZMÉNY!

14082

Az építőelemektől a kész rendszerekig – igényes felhasználóknak

Alaplapok:	
- 386DX/40 MHz, 128 kB cache, 0 MB RAM	19500 forint
- VESA Local (VL) Bus, DX486 bővítési lehetőséggel	
- 486DX2/66 MHz, 6xISA + 2xVL Bus, 256 kB cache, ZIF socket	94000 forint
- 486DX2/66 MHz, 6xEISA + 2xVL Bus, 256 kB cache, ZIF socket	118000 forint
Grafikus kártyák:	
- 1024x768 ET-4000 kártya, 1 MB RAM, 32 kB HiColor, SpeedStar-kompatibilis	15000 forint
- ET-4000 kártya, 1 MB RAM, TrueColor	17000 forint
- 1280x1024 S3 chipset VGA kártya, VL Bus, 2 MB RAM, 110 MHz	29000 forint
Lemezvezérlő kártyák:	
Promise cache controllerek ISA, EISA és VL busszal	
Hangkártyák:	
SB Pro2, MediaVision, Audio Processing Technology	
Videodigitalizáló, képfeldolgozó kártyák:	
- VideoPlus, iPhoto szoftverrel, fejlesztői környezettel	43000 forint
- VIGA+32, regiszterkompatibilis a TARGA+32®-vel	Hívjon!
- Tömörítőkártyák (MPEG, 30 kép/s)	
Nagy kapacitású merevlemezek:	
- Fujitsu, Micropolis 1,2 GB	149000 forint
SUPRA Faxmodemek - 2400-14400 bps USA gyártmányú eszközök, kedvező árakon	

CORG Computer Kft.
1112 Budapest, Dayka G. u. 48/C
Telefon/Telefax: 185-7153

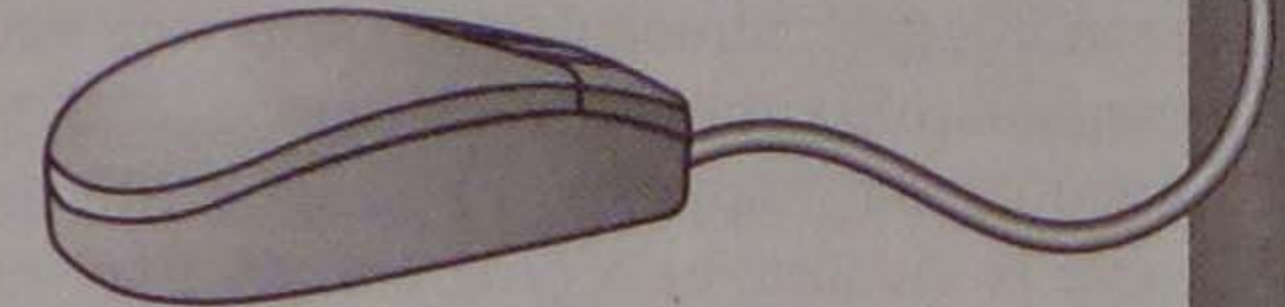
14027

EGY RENDKÍVÜLI LEHETŐSÉG:

Microsoft®

Word for Windows 2.0
Excel for Windows 4.0
PowerPoint for Windows 3.0
MsMail Mindez együtt a

WinOffice

ÚJ!

Windows for Workgroups

A Microsoft Windows alapú hálózati operációs rendszere, a felhasználó igényei szerint, több változatban.

Kedvező árakon kínáljuk a Microsoft valamennyi termékét!

**R · I · N · G
COMPUTER**

**Microsoft®
Partner**

1016 Budapest, Dezső u. 12/a
Tel.: 156-9325 Fax: 175-9489

8000 Székesfehérvár, Budai út 80.
Tel.: (22)329-990 Tel./fax: (22)329-900

14039

**KT TECHNOLOGY 1011 BUDAPEST,
HUNGARY Kft. Fő u. 6.**

Telefon: 115-1206, 115-1221, 115-1256, 115-1276, 115-1271 Telefax: 115-1233

Kompakt-ház, Super I/O, (2s/1p/HDC/FDC) 1,2 MB-os (5,25") floppy drive, 101 gombos billentyűzet, KT egér	12700 forint.
Alaplapok:	
286-16	4750 forint
386SX-33	8500 forint
386DX-33, 128 kB cache	16700 forint
386DX-40, 128 kB cache	17550 forint
486DX-33, 256 kB cache	48200 forint
486DX2-50, 256 kB cache	58550 forint
486DX2-66, 256 kB cache	74900 forint
Monitorok és monitorvezérlők:	
14" mono monitor	7800 forint
14" mono VGA monitor	8200 forint
14" color SVGA monitor	21000 forint
19" color	
Multisynchr. monitor	106900 forint
MGP kártya	1000 forint
256 kB-os MX VGA kártya	2700 forint
512 kB-os MX VGA kártya	3450 forint
1 MB-os MX VGA kártya	4725 forint
1 MB Tseng VGA kártya	9800 forint
Hard diskek:	
40 MB-os	12900 forint
60 MB-os	15600 forint
80 MB-os	20200 forint
120 MB-os	21500 forint
200 MB-os	30100 forint
Printerek:	
OKI ML 183 (A/3, 9 tűs)	17200 forint
OKI OL 400	68200 forint
SEIKOSHA SL 90 (A/4, 24 tűs)	23700 forint
SEIKOSHA SL 150 (A/3, 24 tűs)	40900 forint
CANON BJ-10e + lapadagoló	38700 forint
Pocket Hard diskek:	
40 MB-os	23700 forint
60 MB-os	29600 forint
80 MB-os	37600 forint
120 MB-os	50500 forint
200 MB-os	64500 forint
Akkumulátor + töltő	5400 forint
AC adapter	2700 forint
PS/2 keyboard adapter	
PC keyboard adapter	
Párhuzamos kábel	
Installációs és utility programcsomag	
MS-DOS 5.0 + MS WINDOWS 3.1	7200 forint
Notebook SX-25, 120 MB HDD-vel	32500 forint
PHD – a világ legkisebb csodája A szingapúri Hi-Tech csúcsa. 40-200 MB-os tárolókapacitás zsebméretben. A legbiztonságosabb adatvédelmi eszköz, nem kell többé floppylemezekkel bajlódnia.	
Rendszeresített tartozékok	

14087

CSAK VISZONTELADÓK RÉSZÉRE. ÁRAINK ÁFA NÉLKÜL ÉS 1 ÉV GARANCIÁVAL ÉRTENDŐK.

Budapest XIII.,
Hegedűs Gyula u. 7.
Tel./Fax: 111-0080, 111-5068, 132-9380

ASPECT

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

MINŐSÉGI COMPUTER TERMÉKEK!

Komplett gépek	
R&M AT számítógép 286-20/25 MHz, 1 MB RAM, 40 MB winchester AT BUS, 1,2 vagy 1,44 MB floppy drive, baby ház + 200 W táp, 101 gombos tasztatúra, mono VGA monitor 14", vezérlő 256 kB RAM, 1s, 1p, 1g port	50 400 Ft
R&M AT számítógép 386SX-33 MHz, 1 MB RAM AT számítógép 386-40 MHz	55 500 Ft
+ 8 kB cache+2 MB RAM	65 500 Ft
R&M AT sz.g. 486-40 MHz+128 kB cache+2 MB RAM	91 200 Ft
R&M AT sz.g. 486SX-33 MHz + 2 MB RAM	75 400 Ft
R&M AT sz.g. 486-50 MHz+256 kB cache+4 MB RAM	125 400 Ft
Felrak:	
SVGA color monitor (1024 x 768) 14"	17 550 Ft
SVGA color monitor (1024 x 768) 14", sugárgásmentes	21 450 Ft
386-40 MHz alaplapnál 128 kB cache	3 300 Ft
Winchester 210 MB, 12 ms	20 400 Ft
Winchester 170 MB, 15 ms	12 300 Ft
Winchester 125 MB, 15 ms	10 400 Ft
Winchester 80 MB, 15 ms	4 400 Ft
Szünetmentes táp	
UPS 500 VA	23 500 Ft
UPS 750 VA	27 900 Ft
UPS 1 kVA-ON-LINE	77 000 Ft
UPS Novell kit	14 900 Ft
Floppy lemezek	
Noname floppy disc 5,25" MD HD	390 Ft
Noname floppy disc 3,5" MF 2HD	720 Ft
SEG floppy disc 5,25" MD HD	480 Ft
SEG floppy disc 3,5" MF 2HD	820 Ft
SEG floppy disc 5,25" DD	340 Ft
3M floppy disc 5,25" DS HD	860 Ft
3M floppy disc 3,5" DS HD	1 380 Ft
Disc tartó doboz	
Disc box 3,5" - 40	360 Ft
Disc box 3,5" - 80	480 Ft
Disc box 3,5" - 120	580 Ft
Disc box 5,25" - 60	450 Ft
Disc box 5,25" - 110	540 Ft
Canon bubble jet printer	
BJ-10ex	29 900 Ft
BJ-200	45 000 Ft
Lapadagoló BJ-10ex	8 600 Ft
Accu BJ-10ex	4 700 Ft
Festékpatron BJ-10ex	2 980 Ft
Scannerek/Streamer	
Asztali A4, 400 dpi, 64 szűrkeségi árnyalat, ORC	46 000 Ft
Kézi monochrome	12 400 Ft
Kézi color, ORC	32 000 Ft
Digitalizáló tábla, 12" x 12" + ceruza + kereszt	25 000 Ft
Digitalizáló tábla, 12" x 18"	43 000 Ft
Digitalizáló tábla, Mini 6" x 6"	12 900 Ft
Streamer 250 MB belső	29 900 Ft
Rendszer Program - DR DOS 6.0	2 990 Ft
Monitorok, monitorvez. kártyák, filterek	
VGA monitor (1024 x 768) 14", 0,39 I/P, Color	22 900 Ft
VGA monitor (1024 x 768) 14", 0,28 I/P, Color	25 900 Ft
VGA monitor, sugárgásmentes, 14", Color	29 800 Ft
VGA monitor 14", monochrome	9 700 Ft
VGA monitor (1280 x 1024) 17"	109 000 Ft
VGA kártya, Trident 9000, 256 kB RAM	3 150 Ft
VGA kártya, Trident 8900, 512 kB RAM, 1 MB-ig bővíthető	4 500 Ft
VGA kártya, Tseng ET-4000, 1 MB RAM	8 500 Ft
VGA kártya, Tseng ET-4000, 1 MB, High Color	10 400 Ft
COLOR-MONO DUAL kártya	980 Ft
Monitor filter üveg, 12"-16", földelt	1 200 Ft
Monitor filter üveg, 20", földelt, tükröződésmentes	7 000 Ft
Hálózati kártyák	
Arcnet kártya, 8 bit Coax Star	3 300 Ft
Arcnet kártya, 8 bit Coax Bus	3 500 Ft
Arcnet kártya, 16 bit Coax Star	3 950 Ft
Arcnet kártya, 16 bit Coax Bus	4 400 Ft
Ethernet kártya NE-1000, 8 bit	5 500 Ft
Ethernet kártya NE-2000, 16 bit	6 900 Ft
Activ HUB, 4 p. kártya (Arcnet)	4 300 Ft
Activ HUB, 8 p. külső (Arcnet)	8 900 Ft
Activ HUB, 12 p. külső (Ethernet)	48 500 Ft
Passiv HUB, 4p.	700 Ft
Kábelek, printer kapcsolók	
1-2 párhuzamos Printer Switching Box, automata	1 780 Ft
1-4 párhuzamos Printer Switching Box, automata	2 900 Ft
Printer kábel, 1,8 m, 25 eres	290 Ft
Printer kábel, 4 m, 25 eres	560 Ft
Printer kábel, 10 m, 25 eres	1 200 Ft
Centronics kábel, 1,8 m, 25 eres	290 Ft
RS 232 kábel, 1,8 m, 25 eres	290 Ft
RS 232 kábel, 4 m, 25 eres	560 Ft
RS 232 kábel, 10 m, 25 eres	1 200 Ft

**Áraink 1 év garanciát tartalmaznak,
de ÁFA nélkül értendők!**

Europa International

14040

Microsoft

aPLUS

Logitech

WINDOWS ALKALMAZÁSOK

Microsoft Word for Windows 2.0	37.900,-
Microsoft Excel for Windows 4.0	37.900,-
Microsoft Works for Windows 2.0	14.900,-
Microsoft Works for Windows 2.0 Magyar	14.900,-
Microsoft PowerPoint 3.0	37.900,-
Microsoft Windows Office 3.0	56.900,-

MULTIMÉDIA

Microsoft BEETHOVEN'S 9th Symphony 1.0	5.900,-
Microsoft Bookshelf (win) 1.0	14.900,-
Microsoft Multimedia Dev. Kit for Windows 1.0	29.900,-

RENDSZERPROGRAMOK

Microsoft -DOS 5.0 Upgrade 5.0	3.950,-
Microsoft Windows 3.1	11.300,-
Microsoft Windows 3.1 East-Europa	11.300,-
Microsoft Windows 3.1 Magyar	11.300,-

DOS ALKALMAZÁSOK

Microsoft Word 2.0	33.900,-
Microsoft Works 2.0	11.300,-

WINDOWS FEJLESZTŐK

Microsoft Quick C for Windows	14.900,-
Microsoft Visual Basic Professional	37.900,-
Microsoft Windows Software Dev. Kit	22.900,-
Microsoft Windows Device Dev. Kit	37.900,-
Microsoft Visual C++ for Win. Standard	14.900,-
Microsoft Visual C++ for Win. Professional	37.700,-

ADATBÁZISKEZELŐ TERMÉKEK

Microsoft Acces 1.0	37.900,-
Microsoft FoxPro Single User 2.0	37.900,-
Microsoft FoxPro 2.5 DOS	37.900,-
Microsoft FoxPro 2.5 Windows	37.900,-

PROGRAMOZÁSI NYELVEK

Microsoft Visual Basic for DOS Professional	37.500,-
Microsoft C/C++ Professional Dev. System	37.700,-

QUICK PROGRAMOZÁSI NYELVEK

Microsoft QuickC Compiler 2.5	7.500,-
Microsoft QuickC 2.5/QuickAssembler	14.900,-

HARDVER TERMÉKEK

Microsoft 400 DPI Egér (serial & PS/2) 7.0	9.490,-
Microsoft Ballpoint Egér 8.0	16.900,-

HÁLÓZATI SZOFTVEREK

Microsoft Windows for WKG Starter Kit	64.900,-
Microsoft Windows for WKG User Kit	32.500,-
Microsoft Windows for WKG Add On 3.1 Starter Kit	41.900,-
Microsoft Windows for WKG Add On 3.1 User Kit	41.900,-

Borland

ADATBÁZISKEZELŐK

dBase IV 2.0 F/S	26.900,-
dBase IV 2.0 LAN Pack	21.900,-
dBase IV 2.0 Compiler F/S	21.900,-
Paradox 4.0	13.500,-
Paradox 4.0 LAN Pack 1	9.000,-
Paradox 4.0 Runtime	21.900,-
Paradox 4.0 for Windows	21.900,-

TÁBLÁZATKEZELŐK

Quattro Pro 4.0	10.900,-
Quattro Pro 4.0 LabPack	43.700,-

FEJLESZTŐRENDSZEREK

Borland Pascal 7.0	26.300,-
Turbo Pascal 7.0	13.400,-
Turbo Pascal Win 1.5	13.400,-
Borland C++ 3.1	22.000,-
Application Framework	8.700,-
Borland C++ 3.1 with Application Framework	26.500,-
Turbo C++ 3.0	8.800,-
Turbo C++ Windows Visualized 1.1	8.800,-

EGEREK

Dexa Egér	1.900,-
Pilot Mouse Serial	3.190,-
MousemanPC	6.700,-
Mouseman MAG	8.400,-
Mouseman	13.600,-
Trackman	9.900,-
TrackMan Po	11.900,-
Trackman	9.900,-

SZKENNÁLÓK

Scanman	11.900,-
Scanman	17.900,-
Scanman 256	19.900,-
Scanman for	19.900,-
Scanman Color	18.900,-
Fotoman	18.900,-

Designer 3.1 ATM/OLE

Picture Publisher 2.1	66.500,-
Charisma 2.1	47.400,-
	28.200,-

Wordperfect

Wordperfect 5.1 DOS Magyar	39.900,-
Wordperfect 5.2 Windows	39.000,-

Egyéb

Aldus PageMaker 4.0	39.900,-
CorelDRAW 3.0	25.500,-
Harvard Graphics Windows V1.02	49.000,-
Adobe Type Manager V2.02 Win	8.490,-
Adobe Type Align Windows	9.100,-
Norton Antivirus 2.1	11.100,-
Norton Utilities V6.01	15.100,-
Microsoft Desktop for Windows 2.0	15.300,-

Szakkönyvek

MICROSOFT KIADVÁNYOK (ANGOL)

MS C/C++ Library Reference 2nd	3.900,-
MS Guide to Programming	3.600,-
MS-DOS Encyclopedia	8.900,-
MS-DOS Programming	3.200,-
Complete Guide to MS-DOS	3.900,-
Getting Started with MS-DOS	2.600,-
Pournelle's PC Communication	3.600,-
MS's 80386/80486 Book	3.200,-
Programmer's PC Sourcebook	5.100,-
Desktop Publishing by Design [Ventura]	3.900,-
Visual Basic MS-DOS Workshop (Book)	5.100,-
MS Word for Windows 2.0 Macros	4.500,-
MS Word Step by Step Word for Windows 2.0	3.900,-
Programming Windows (Petzold)	11.900,-
MS Windows 3.1: Programmer's Reference Vol 1	11.900,-
MS Windows 3.1: Programmer's Reference Vol 2	11.900,-
Concise Guide to Windows for Workgroups	11.900,-

MAGYAR KIADVÁNYOK

Könnyű a Windows-t programozni!? 1.-2.	1.235,-
A WinWord 2.0 makrói és a WordBASIC használata	652,-
Windows 3.1 felhasználóknak	558,-
Programozzunk Turbo Pascal nyelven!	756,-

Szolgáltatások

Egynapos tanfolyamok	
- Excel 4.0	4.900,-
- Word for Windows 2.0	4.900,-
- Windows alapozó	4.900,-
- Windows for Workgroups alapozó	4.900,-
- PC DOS alapozó	24.000,-/nap
Kihelyezett tanfolyamok	
(max. 10 fő részére)	
Üzembehelyezés, tanácsadás	Hívjon!
Rendszergazdai szerződés	Hívjon!

Az árak készpénzfizetés vagy előrefizetés esetére vonatkoznak és nem tartalmazzák az ÁFÁ-t.
aPLUS Informatikai és Műszaki Kft. Budapest VIII. Horánszky (volt Makarencó) u. 26.
Postacím: 1428 Budapest Pf.: 64. Tel.: 138-4144 Fax: 118-0915

COMPUTER
ASSOCIATES
Software superior by design.

PC Szoftver

Tel.: 202 0973, 201 2011/658,671. Cím: 1027 Bp. Fő u. 68. 618-as szoba.

COMPUTER
ASSOCIATES

dBFAST

dBase, Clipper, FoxBase

kompatibilis fejlesztő nyelv és fordító Windows alatt!

COMPUTER
ASSOCIATES

Clipper, Tools II.

COMPUTER
ASSOCIATES

UpToDate

személy/csoport információ és időbeosztás menedzser, hálózatkezeléssel Windows alatt!

COMPUTER
ASSOCIATES

SuperProject

project menedzser!

A világ legjobb PC-s ütemezési és erőforrás-gazdálkodási szoftvere MAGYARULI (DOS, Windows)

CA-Compete! multidimenziós stratégiai tervező és modellező rendszer (Windows)
 CA-SuperCalc5 3 dimenziós táblázatkezelő (DOS)
 CA-Clipper /dBASE IV Compiler Kit átfordító dBASE IV-ről Clipperre (DOS)
 CA-REALIZER BASIC fejlesztő környezet és fordító (Windows)
 CA-Textor faxmodemhez illesztett, igazán könnyen kezelhető szövegszerkesztő (Windows)
 CA-Cricket Presents integrált desktop prezentációs környezet (Windows, Macintosh)
 CA-Cricket Graph professzionális desktop grafikon készítő (Windows, Macintosh)
 CA-Cricket Image bitmap-kép-feldolgozó grafikai rendszer (Windows)
 CA-Cricket Paint professzionális képfeldolgozó grafikai rendszer (Windows)
 CA-Cricket Draw III objektum orientált PostScript rajzoló és feliratozó (Macintosh)
 CA-ACCPAC számviteli programcsomag angolul (DOS, Windows, Macintosh)

ArchITECH.PC

építészeti CAD magyarul!

Alaprajzi tervezés, 3 dimenziós tömör test modellezés, színes, fotorealisztikus külső, belső perspektíva, vetett árnyék, fényforrások, animáció, költségbecslés.

KYBERNOS

A termelésirányítási rendszer!

PC-FŐKÖNYV!

Integrált főkönyv-folyószámla! Új!

PC-BÉR!

Nem véletlenül a LEGELTERJEDTEBB!

Teljeskörű bérszámfejtés, adóvégelszámolás, SZTK, teljesítménybérézés, személyzet-munkaügy, köztisztviselői, közalkalmazotti modulok is!

5. ÉV GARANCIA!

46059

PC Szoftver

Discovery
modemek

Jó minőség - alacsony ár

- kártyás, dobozos és pocket modemek
- hibajavítás: MNP4, V42
- adattömörítés: MNP5, V42bis
- fax modemek

Az első engedélyezett FAXMODEM Magyarországon

DISCOVERY 2496 CX

Csak nálunk és viszonteladóinknál

SCI-MODEM Számítástechnikai és Kereskedelmi Kft.
1136 Budapest, Sallai Imre utca 28. Tel./Fax: 129-4502

11036

az X.25 szakértője

7+ Számítógép Hálózati Kft.

1122 Budapest, Bíró u. 15. Telefon/Telefax: (06-1)201-1799 X.25: 02161280189

- Konzultáció
- Számítógép-hálózatok tervezése
- Kivitelezés

ECOMIX-25 PC X.25 illesztőkártya (PTF által engedélyezett)

- DOS-, XENIX-, UNIX-környezet, PAD
- X.25 Bridge, Gateway, IP Router
- X.25 Kapcsológép

A 7+ Kft. a MICOM Communication Corp. hivatalos disztribútora

- MARATHON adat-hang multiplexer
- X.25 kapcsolók, PAD-ek (Asyn, BSC, SNA)

NE DÖNTSÖN NÉLKÜNK!

01026

SZOFTVER

HARDVER

AKCIÓ!

Paradox for Windows	25 500 forint
PDX Engine & Database Framework 3.0	26 000 forint
Quattro Pro for Windows	12 100 forint
Quattro Pro 4.0 + Presentation	12 500 forint
Powerpack	12 500 forint
Borland Pascal 7.0	26 000 forint
Turbo Pascal 7.0	13 000 forint
Turbo Pascal for Windows 1.5	12 500 forint
Borland C++/AFX 3.1	23 200 forint
LOTUS 1-2-3 2.4	10 000 forint
LOTUS 1-2-3 3.1	24 500 forint
LOTUS 1-2-3 for Windows	26 500 forint
Ami Pro for Windows	40 000 forint
Freelance for Windows	40 000 forint
DOS 5.0	3 990 forint
Windows 3.1 magyar	11 900 forint
Word for Windows 2.0	38 000 forint
Access for Windows	38 000 forint
Excel for Windows 4.0	38 000 forint
Publisher for Windows	15 300 forint
Beethoven IX. Symphony CD	6 000 forint
Cinemanía CD	6 200 forint
Win Soundbits	3 000 forint
CorelDRAW 3.0	25 900 forint

LOGITECH EGEREK	
Dexa Mouse	2 000 forint
Pilot Mouse	3 500 forint
MouseMan	7 500 forint
Kidz	5 500 forint
Cordless Mouse	10 000 forint
Corel Mousepad	620 forint

CANON NYOMTATÓK	
Bubble Jet BJ-10ex	29 500 forint
+ lapadagoló	7 500 forint
Bubble Jet BJ-220	49 900 forint
Bubble Jet BJ-300	63 000 forint
+ lapadagoló	11 500 forint
Bubble Jet BJ-330	79 000 forint
+ lapadagoló	13 500 forint

Tintapatronok	
Canon BC-01 (BJ-10ex; BJ-20)	2 800 forint
Canon BJI-642 (BJ-300, 330)	2 250 forint

Nyomtatót csak megrendelésre árusítunk.

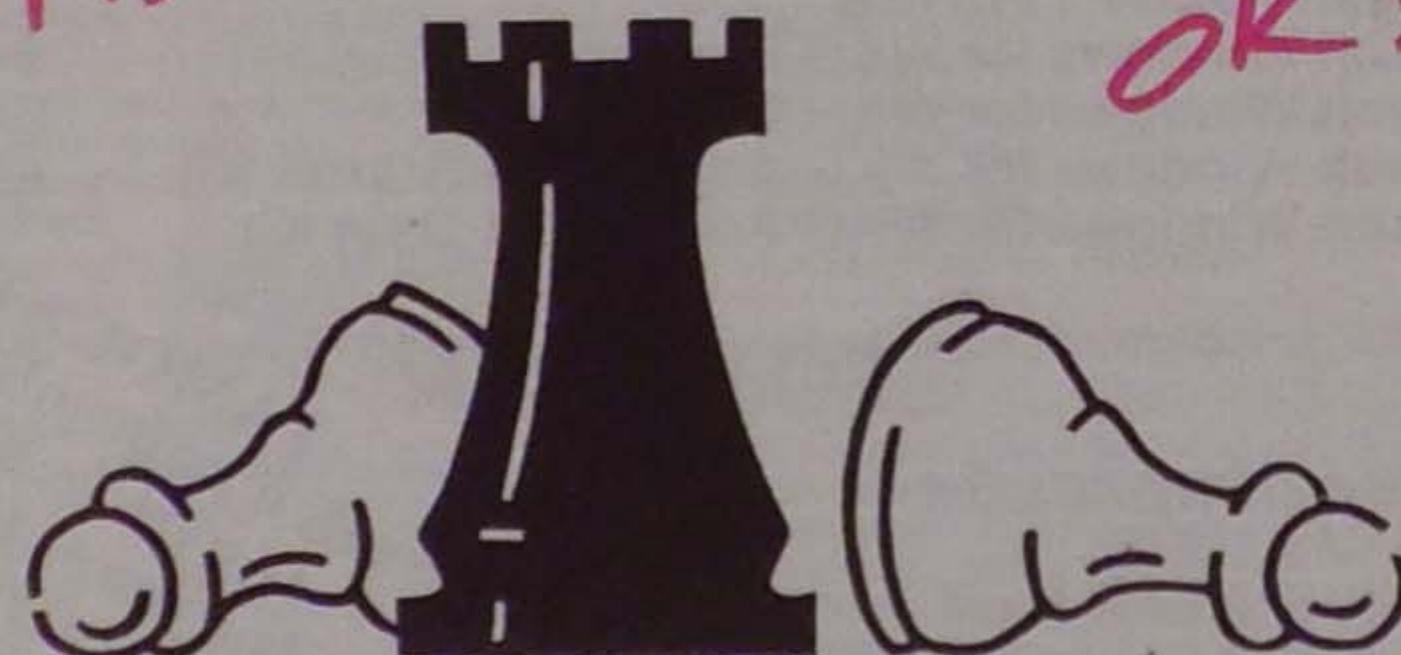
Nálunk minden nap valami olcsóbb!

Paradox 3.5 + Paradox 3.5 LAN	
10 000 + 2 000 forint	
dBASE IV 1.1 magyar	16 000 forint
dBASE IV 1.1 LAN magyar	16 000 forint
Turbo Pascal 6.0	3 500 forint
Turbo Pascal 6.0 Pro	5 000 forint
Turbo Pascal 6.0 RunTime	2 000 forint
Turbo Pascal 1.0 for Windows	3 500 forint
Turbo C++ 3.1 for Windows	5 000 forint
Turbo C++ 3.0 for DOS + Prologon for C	7 500 forint
Resource Workshop	2 500 forint
Aldus PageMaker 4.0	38 000 forint

5X Kft.

1137 BUDAPEST, PANNÓNIA U. 43.
Telefon: 06-(60)16-034A feltüntetett árak az áfát nem tartalmazzák.
Az árak a következő hirdetés megjelenéséig érvényesek.

14011

MEGBIZHATÓ
PONTOS
OK!

VT-SOFT

Az intelligencia és a siker együtt jár!

Ingres

Objektumorientált 4GL nyelv grafikus felületű
adatbázis-alkalmazások fejlesztéséhez.

Erre biztosan építhet!

1033 Budapest, Vörösvári út 103-105.
Telefon: 250-0744, 250-1558 Telefax: 250-0750

12005

ARTEC

mouse-ok
örök garanciával
850 Ft-tól

Kézi scannerek:

- fekete/fehér: 400 dpi, 105 mm széles
- foto: 400 dpi, 256 szürkeségi fokozat
- színes: 3x100 dpi, 6 bit, CHIP TIPP
- nagyfelbontású: 800 dpi
- notebook: 400 dpi, párhuzamos portra

A scannerekhez képfeldolgozó és OCR programot adunk.

HUMANsoft Elektronika Kft. 1149 Budapest

Angol u. 24/b.

T: 163-2879

F: 251-3673

AV AVISION

A4-es ASZTALI SCANNEREK

AV100: 300/600 dpi, 256 szürkeségi fokozat, automatikus lapadagolás, hordozható

AV660: 600/1200 dpi, 24 bites színes asztali scanner

AV680: 800/1600 dpi, 24 bites színes asztali scanner

AV800: 600/1200 dpi, 24 bites színes asztali scanner, automatikus lapadagolás

Kérje részletes árjegyzékünket!

14021

Az (egyénekre vonatkozó) adatbázisok összeomlásáról

Mottó: Rend a lelke mindennek (de a húsa a rendetlenség)!

Az olvasó már sejtheti, hogy az alábbiakban valamilyen módon — senki sem hall, kiejthetem suttogva a nevét? Ó, borzalom! — a személyi szám megszűnéséről és ennek következményeiről lesz szó. Mert ülök az információfolyam partján, és nézem, hogy miként úszik el a személyszám-dinnyehéj. Amely eddig olyan ízlésesen eltakarta a végletesen rohadt adatbázis-dinnyebelet... Ennyit étvágygerjesztőnek.

Huszárosan

Anno decibel az Alkotmánybíróság alkotmányellenesnek deklarálta a személyi szám nevű adat bizonyos módú (!) használatát. Félreértés ne essék: nem maga az ADAT ítéltett el, hanem annak emberi jogokat sértő alkalmazása! Ezért személy szerint a döntéssel teljesen egyetértek. Morgolódásom nem az ítéletre, hanem annak huszáros végrehajtására vonatkozik. A magyar könnyűlovassági, durrménjünk-neki lendületre, valljuk be, egy picinykét idejétmúltak és célra nem vezetők tűnik.

A nevezetes döntés adott nyomtatékot a személyiségi jogokkal (angolul: privacy) kapcsolatos törvény megalkotásának. Legyen szabad e ponton egy picit elméláznom, hogy az olvasó megértse személyes érzelmeimet. 1976-ban — hazánkban elsőként — nyilvános tanfolyamon tanítottam a privacy lényegét (Balatonkenesén). Azt, amit a mostani törvény tartalmaz; meg még annál is többet. Mái csodálom, hogy nem kaszniztak be érte akkor...

Annak idején egy tucat milliárdba került a szemszám bevezetése. (A központnak. Maradjunk annyiban — közgazdász vón a képzettségem —, hogy az ADAT-ra való áttérés vállalati szinten több tucat milliárdot emésztett fel.) Az aktuális Úr az X-dik napon megteremtette a szemszámot, és úgy találta, hogy az jó. Mellel később az egyszerű polgár is.

Most a szemszám újból megemeltetett — és könnyűnek találtott. A jóságos és jó szándékú törvényalkotók nem számoltak azzal, hogy most nem Nagymarosról van szó. Amelynek lebontási költsége az építési kiadás töredéke. A szemszám „lebontása” — sejtésem szerint — ismét többtucatnyi milliárddal fogja könnyíteni a pénztárcánkat.

Az összeg indoklására majd később térek ki. Itt csak arra emlékeztetek, hogy sok törvény végrehajtásánál az érintettek haladékat kapnak. A múlt században a vallási és egyéb türelméről nevezetes kis országunk mostanában picit türelmetlennek mutatkozik. Adj, Uram, de rögtön. Ez a kapkodó adatvédelem sokba fog kerülni nekem, jelentéktelen állampolgárnak...

Ami a szemszám ingere...

A személyi szám általában véve nem bűnös. Hacsak nem zavar valakit az, hogy az ADAT-ból megismerhetik a nemét (én vállalom, hogy egyeske vagyok) és az életkorát (úgysem tudom letagadni). A szemszám önálló alkalmazása ellen tehát csak hermafroditák és önfíjtók tiltakozhatnak. Vagyis a normálisnak tekinthető embereket maga az ADAT nem kavarja fel.

Alapjában véve én két dolog ellen tiltakoz-

nék. Az egyik a jogtalan adathasználat egy adatbázis alapján. Leesett az állam, amikor a levelesládában két Procter & Gamble szárnyas betétet találtam. Merthogy kétlányos apa vagyok, mint minden rendes rendszerszervező. (Takarékbetétnek, ha nem szárnyas is, jobban örültem volna.) A személyi szám szerint címzett mosógépreklám sem vidított fel: annyira tele vagyok a mosógépekkel, mint a reklámokkal. Hagyjanak engem békén! Ehhez a nyugalomhoz jogom van.

Tiltakozom az ellen, hogy különböző cégek az adatbázisukat az ADAT alapján összekapcsolva, felvázolják „életem regényét”. Ugyanis 1978-ban ez megtörtént velem. Egy bizonyos másik Halassy Béla — igaz, hogy a nevét nem pontosan így írta — úgy lett igazgató egy fontos szervezetnél, hogy az őt alkalmazni kívánó vállalat „lenyomozta” (innen-onnan összegyűjtötte) a *rám* (!) vonatkozó információkat. Az egyetemtől kezdve a mellékfoglalkozásaimig bezárólag... (Mellesleg az a H. B. nem maradt sokáig igazgató.)

Tehát az adatvédelmi törvényt szívből üdvözlöm. Egyes részleteivel nem értek egyet. Svédországban (1974-ben!) nem bizonyos adatokat tiltottak be, hanem intézményt hoztak létre (a Staatskontoretet) az adatok jogtalan használatának és jogtalan összekapcsolásának a kivédésére. A különbséget egy analógiával fogom szemléltetni. (Meggjegyzem, hogy jómagam dohányos vagyok.) Nálunk azt írják ki, hogy „Tilos a dohányzás!”. Odaát az intéz így szól: „Ezen a helyen kulturált ember nem dohányzik.” Kis különbség?!

Tiltás, leintés, kizárás az egyik oldalon. Civilizált kontroll a másikon.

Mondd, te mit választanál? 1978-ban az én adataimat még nyilván nem a „bűnös” szemszám alapján kapcsolták össze. És mondd, testvér, mi az akadály annak, hogy a szemszám temetése után a régi sztori újraéledjen? Mivelhogy semmilyen szervezet sem ellenőrzi az összekapcsolás kizárását bármilyen más azonosítási alapon? (A svéd Staatskontoret egy olyan szervezet, ahová be kell nyújtani minden rendszertervet. A svédek ezt komolyan is veszik. Az összekapcsolási kísérlet azonnal felfedezik...)

Szabadon, mint a madár

Most fene szabad vagyok. Megszabadultam a személyi számomtól. Vagy mégse? Itt-ott-amott még használnom kell. És tudod mit? Még örülök is neki.

Mert megnyugtató, hogy arra jogosult — és az adatokkal remélhetőleg vissza nem élő — szervek és személyek információkapcsolásokkal őrzik biztonságomat, leleplezve a bűnözőket. Védik anyagi érdekeimet, ha ingatlanügyekbe bonyolódnék, vagy elkap az újabb baleset mámorra. Kiszűrnek az olyan csirkefogókat, akik nem tudják, hogy a modern állam vallása és támasza az adó. Ha azt a „szárnyas-üldöző” nem fizeti be, akkor az én pénztárcám lesz soványabb. Jó, hogy egyes bázisokon megmarad a szemszám...

Kár, hogy másutt elhervad. Az X pénztézetben meleg tekintetű barna hölgy érdeklődik afelől, hogy ki is lennék én. Ha sejtése nem balga, akkor talán felismeri, hogy — hm, talán — a férfinemhez tartozom, és életkorom ide-és-tova... A hölgy matat a kompjüterpapiru-

szok között. Tényleg Halasi? Két ellel? Nem, két essel. Ivel? Nem, ipszilonnal. Forint út vagy utca? A katorászás még hosszú ideig eltarthatna.

Megsajnálom, hiszen olyan kedves. A személyi számom — diktálok. Stükában még majdnem mindenütt rejtegetik ezt a szörnyet. Pillanatok alatt kiszolgálják. Az utánam jövő — velem egykorú — hölgy (Shwazzenberger Ödéma) nem volt hajlandó erre az áldozatra. Húszperces keresés után végre megtalálták az aktáját. Majd megkérdezték, hogy mikor született...

Szabadon. Hát nem vagyok én egy madár, ha nem rögtön a lényeggel kezdem?

Idén már nem tehetem meg. Szabadon várhatok percekig, amíg a számítógépből nevem és lakcímem alapján kikeresik az adataimat (az arra általam feljogosítottak). Szabadon fogadhatom a nem nekem címzett csekkeket. Szabadon elkönnyelhetem, hogy a nekem címzett iromány nem érkezik meg hozzám. Szabadon mászkálhatok munkaidőben az elveszett papírok után.

A józan döntéseket-változtatásokat „helyzetelemzés” előzi meg. Lehet egyik napról a másikra egy ADAT használatát megtiltani. És lehetne felmérni azt, hogy ez a döntés mennyibe kerül időben, idegben (orvosi ellátásban, benzinben, utazásban, munkakiesésben stb.) az állampolgárnak. És mennyibe kerül a programok átállítása; az adatbázisok átszerkesztése; a meglévő nyomtatványok eldobása és újak kreálása; az adatkezelők átképzése; stb. stb. Sok-sok milliárdba. Most már elhiszed?

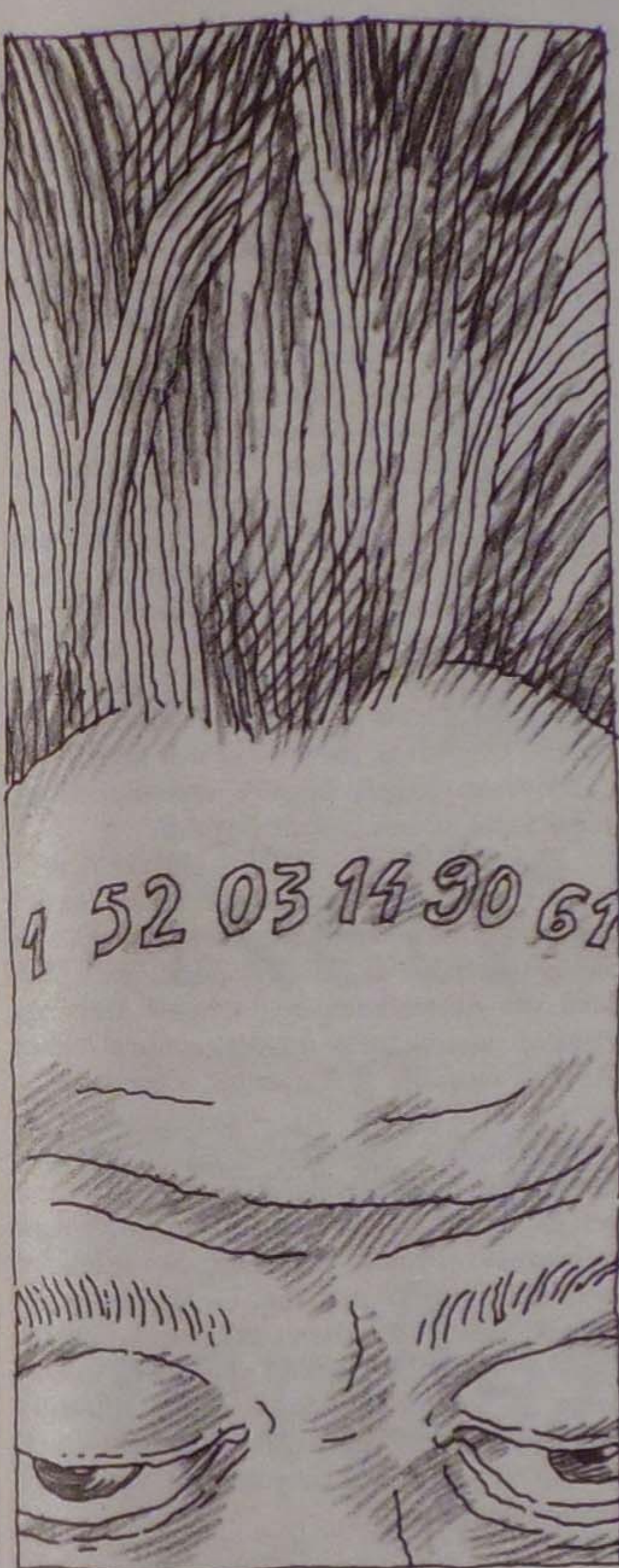
Nos, ennyit a felsőbb megfontolásokról. Kicsivel több időt kellett volna hagyni e jogszerű változtatásnak (az ADAT más azonosítóra történő lecserélésének) az átfuttatására. Most a legtöbb számítástechnikai intézményben halatlant kapkodás kezdődött. Néhányan még kísérleteznek a szemszám „eldugásával”. Reménytelenül, mivel újabb adatként nem lehet felvenni. Hamis, ál, rossz, gyorsan kitalált, alkalmazhatatlan azonosítók nyűgét s nyilait éri a végső felhasználó — vagyis az állampolgár.

És most derül fény arra az iszonyatos kuplerájra, amit a hazai számítástechnikai szervezetek eddig „adatbázisnak” neveztek. Meghalt a király, de nincs trónörökös. Nincs ugyanis értelmes személyi azonosító. Bródy szavait átkölte: ma semmi sem bizonyítja, hogy azonos vagyok önmagammal.

Szárazon, mint a...

Egy személy azonosításához legalább öt adat szükséges. A neve (mondjuk, 32 karakter); az anyja neve (dettó); a születési dátuma (8 jel); a születési helye (24 jel) és a lakcíme (jó esetben 40 karakter). A felsorolt hosszak — kivéve a születési dátumot — tapasztalati jellegűek. Magyarul: két személy megkülönböztetéséhez 136 karakter szükségeltetik. Nota bene: a felsorolt adatok közül három nem validálható. Ugyanakkor formailag jó, de tartalmilag hamis születési dátumot és helyet mindenki bediktálhat...

Információ a mérlegeléshez. Annak a valószínűsége, hogy egy átlagos képességű adatrögzítő egy 32 karakteres adatot hibátlanul ír le egymás után százszor, egyenlő a nullával. Egyszerűbben: ha az adatrögzítő száz különböző személy adatait veszi fel, biztos, hogy

... És nézem, hogy miként úszik el a dinnyehéj...

Sohasem elmékszem nevek, címek, dátumokra. Csodálattal vegyes utálattal bámulok mindazokra, akik képesek fejből idézni egy zenemű „kötőjegyzék számát”. Hihetetlenül megragad viszont bennem egy arc, egy hely, egy miljő, egy lelkület, egy dallam. Szerintem — a lényeg. Lehet, hogy az alcímet is rosszul idéztem. De a szerkesztő úr lesz szíves nem kijavítani, mert nem a szóverklizés a fontos! Az előbbie után nem csoda, hogy a paragraffusszámokra sem tudok emlékezni, és az általam fontosnak tartott kevés paragrafusnak is inkább csak a szelleme, semmint a betűje lényeges a számomra.

Mai morgolódásomat egy tételes informatikai törvény értékelésével kezdem. Ez a törvény az igazság fényével világította meg a mai magyar számítástechnikai gyakorlat áthatolhatatlan sötéttségét. (Ezt szépen mondtam, mi?) Dörmögésem második részében a számítástechnika néhány — sajnos íratlan — szabályával foglalkozom. Amelyeknek a „rendszeres” be nem tartása éppen a fenti törvény megjelenése után érlelte be a maga „gyümölcsét”. Van egy jó hírem: a termés óriási; előállításában szinte minden magyar számítástechnikai cég részt vett. Van egy rossz hírem: ezt a „terméket” nem lehet exportálni...

valamelyiknél tévedni fog. Vagyis elüti az adatsort. Ennyit az újabb azonosítás élvezeteiről.

Egy viszonylag egyszerű adatbázisban az alapvető jelenség azonosítója mintegy 12-15 más jelenség („egyedítíp”) leíródataként szerepel. A személyhez kötődik például a csekk, a befizetés, a kifizetés, a kár, a szerződés és sok minden más adatszoport. A kapcsolatot nem lehet 136 karakterre építeni. Ezért a tervező belső azonosítót fog kitalálni, kiváltva a jogtalanná vált személyi számot. Ez a belső azonosító fogja összekapcsolni a személyt a rá vonatkozó egyéb eseményekkel, jelenségekkel.

A már tárolt adatok esetében mindez csak — program- és adatbázis-változtatást igénylő — módosításnak tűnik. Csak hogy most esik be Kis Gyula, új szerződési igénnyel. Mi lesz az egyedi belső azonosítója? Vajon Gyulus, ez a kedves partner, már régi kuncsaftunk vagy új fecske?

A válasz kézen fekszik: a párkák (se) tudják. A roppant kényelmes személyi szám alkalmazása miatt eddig nem vettük fel a kun-

csaft születési helyét és édesanyja nevét. A partner már emiatt is azonosíthatatlan. Ehhez járul eddigi lazaságunk, amelyről a következő alcím után szólok. Maradjunk annyiban, hogy volt adatbázisainkban Gyuszt nem találhatjuk meg. Következésképpen Kis Gyula az „1133333” azonosító mellett most meg fogja kapni a „7123456” kulcsot is. Ezután pedig tessék az adatbázist ésszerűen használni, és kikeresni, mi dolgunk akadt eddig Kis Gyulával!

Az ész a fontos, nem a haj?

Mit gondol a kedves olvasó, hányféleképpen lehet leírni azt a címet, amely körülbelül így néz ki: Zalka Máté tér 1.? A feladatot nem bonyolítottam tömb-, emelet-, ajtó- stb. számmal. Sőt még az „1.” kitéltet is elengedem. Nem fogják elhinni! Saját szememmel láttam, hogy 36 (!) eltérő változatot találtak ki az adatrögzítők ezen cím leírására egyetlen adatbázison belül.

A számítógép pedig hülye, mert nem tudja azonosnak feltételezni a „Zalka Máté tér”, a „Z. Máté”, a „Zalka M.”, a „Zalka, M.” stb. címekeket.

Az üresket, azok hiányát, a pontokat, a vesszőket, a rövidítéseket mindenki a saját fantáziája szerint helyettesítheti be. Ezek után valójában az a meglepő, hogy csak 36 változat akadt az adatbázison belül...

Évek óta nyafogok és nyihogok, hogy tessék szervezeti szintű szabványokat bevezetni az adatok formai rögzítésére vonatkozóan. Ha már nem létezik nálunk a nevek és a címek frászmódjával kapcsolatos állami szintű ajánlás, mint például a briteknél. Minek hőzöngök — intettek le akkoriban —, hiszen ügyis azonosít a személyi szám? Minek ez a nagy precizitási igény? Most én kérdezek: hol és hogy vagyatok, régi kollégák...?

Engem nem sért, ha a nevemet elírják. Arra a „dr.”-re is csak azért vagyok büszke, mert nehezen, igaz munkával szereztem meg e címet. Nem bán, ha elhagyják. De nem mindenkinek olyan heges a képe, mint az enyém. Az

emberek szeretik, ha nem adatként kezelik őket, hanem tisztességes és pontos nevükön fordulnak hozzájuk. Erkölcszerűen és tűrhetetlenek tartom egyes emberekkel foglalkozó számítástechnikai intézmények hanyag és cinikus adatrögzítési, illetve (programozók, figyelem!) adatvalidálási gyakorlatát. Ha kicsit elűtik — így az egyik „kolléga” —, nem számít; a postás ügyis megtalálja. Hát ember az ilyen „kolléga”?

Az ész a fontos — meg a haj. Az ügynevezett másodlagos csacsakaságokkal (adatforma-, validálás) való nemtörődés miatt adatbázisaink sorban lekopaszodnak és ráfáznak. (Elnézést kérek a kevésbé hajás olvasóktól: de biztos vagyok benne, hogy a külsejükre ők is több gondot fordítanak, mint az átlagos szervezők az adatbázisba vitt adatok rögzítésére.)

Fejétől búzlik a láb

Derűs mosollyal nézem, hogy hány volt beosztottam lett vezérigazgató, elnök, tanár stb. „Nem zavar, hogy te csak Ladával jársz?” — kérdik sokan. Nem, nem zavar. Sohasem akartam vezető lenni. Mert alkalmatlan vagyok rá. Én a gondolataimmal akarok maradni; a vezetőnek viszont a beosztottai mellett van a helye. Nos, csupán csak erről a kis tételről feledkezik el sok ügynevezett „vezető”.

A „beosztottai mellett” kifejezés nem pusztán valamiféle felsőbb (többnyire anyagi) gondoskodást jelent. Az atyának szigorú kontrollt is kellene gyakorolnia. Mármost ez az, amire a legtöbb mai magyar vezető totálisan képtelen. Tervezni, megálmodni a család (a szervezet) jövőjét, nagyvonalúan lavírozni a lehetőségek vagy bajok között — az igen. A részletekre figyelni, szigorúnak lenni — az már nem.

Mondom X-nek, hogy a személyi adatok rögzítésére jobban kellene ügyelni.

„Ez képtelenség — így ő —, hiszen nem ülhetek minden ügyintéző mellé.” Nos, ezen a szinten áll ma a számítástechnika. Ennek a jószágos vezetőnek eszébe sem jutott, hogy időnként pár napos kampányt lehetne szervezni. Például adatrögzítési minőségkontroll címen. Az erős megállja... A gyenge, a gondatlan — nem az első próba után — pedig hulljon. Az nem lehet, hogy egy adatrögzítővel, egy programozóval, egy szervezővel szemben türelmesek és jószágosak vagyunk (száz)ezernyi végső felhasználó rovására. Ilyesmi csak ott lehetséges, ahol még nincs Piac... Ha én vezető lennék, akkor sürgősen tudomásul venném, hogy a (számítástechnikai) patriarkalizmusnak vége. A számszám mögé söpört adatbázis-szennyekeket pedig drága áron és minél előbb ki kell tisztítani. Tartós megoldással, nem pedig felületi kezeléssel.

Szelíd elbocsátás

Befejezem a „gyóntatást”. Meglepdődnék, ha a személyi információkkal foglalkozó számítástechnikai intézmények bármelyike nem ismert volna magára a fentebb vázolt, nem túlságosan hízelgő képben. Csak halkan emlékeztetem őket arra, hogy az öntisztulással azonos gyónásnak nem a bűn mentegése, hanem a komoly jó szándék felindítása a lényege.

Ahol eddig nem tették volna, ott sürgősen vezessék be a belső formai adatszabványokat, különösen az azonosításhoz szükséges adatok esetében! Ne legyen a szabvány frott malaszt! Betartatását kellő határozottsággal ellenőrizni és némi áldozatok árán teljesíteni is kell. Különben a személyekre (és más jelenségekre) vonatkozó adatbázisaink elsorvadnak.

Még nem találkoztam senkivel, aki e rend fontosságát elvből tagadta volna. Rend a lelke mindennek, bólogatnak. Csak hogy a dolgok íze, sava, borsá — a húsa — sok számítástechnikusunk számára az önkényességgel, az önféjűséggel, az önkiteljesítési vágygal szükség-szerűen együtt járó rendtelenség. Az elv szép, de a napi feladat kényszerít, és lesz, ami lesz, ez én most így „leprogramozom”...

Lesz, ami lesz? No és állásod lesz-e még jövőre, kedves kolléga?

Halassy Béla

A jövő ajtaját kitárva

Ugye jó lenne mindig biztosnak lenni abban, hogy amit ma felépített, nem válik használhatatlanná holnap olyan tényezők hatására, amelyek fölött nincs hatalma?

Ha igennel válaszol erre a kérdésre, akkor az AT&T SYSTIMAX® PDS strukturált kábelezési rendszer nyílt architektúrája a megoldás a *jelenlegi és jövőbeni* hálózatának kábelezési kihívásaira.

A SYSTIMAX® PDS nyílt architektúrája kielégíti a jelen hálózati igényeit, meghagyva azt a rugalmasságot, amely a rendszernek a jövő változó igényeihez való alkalmazkodását teszi lehetővé. Több mint 100 gyártó termékeit támogatja, többek között vezető telefonalközpont-gyártókat és lokális hálózati eszközszállítókat.

Ezek a műszaki jellemzők, és a hozzájuk társuló 5 év garancia teszik a SYSTIMAX® PDS-t időtálló értékűvé. A pénzügyi cél az Ön befektetésének védelme... a legjobb hálózatot választva igen sok költség és bosszúság kerülhető el.

Az AT&T SYSTIMAX® PDS hivatalos magyarországi forgalmazója a LIAS Kft., melynek tapasztalt szakemberei biztosítják Önnek, hogy egy tökéletes rendszer segítségével vállalkozását még inkább fellendíthesse.

A LIAS Kft. nagy gondot fordít az új technológiák megismerésére és elsajátítására, hogy a már meglévő és jövőbeni partnereinek egyaránt a legmegbízhatóbb és legkorszerűbb rendszert adja, mellyel eleget tehetnek a jövő várható kihívásainak.

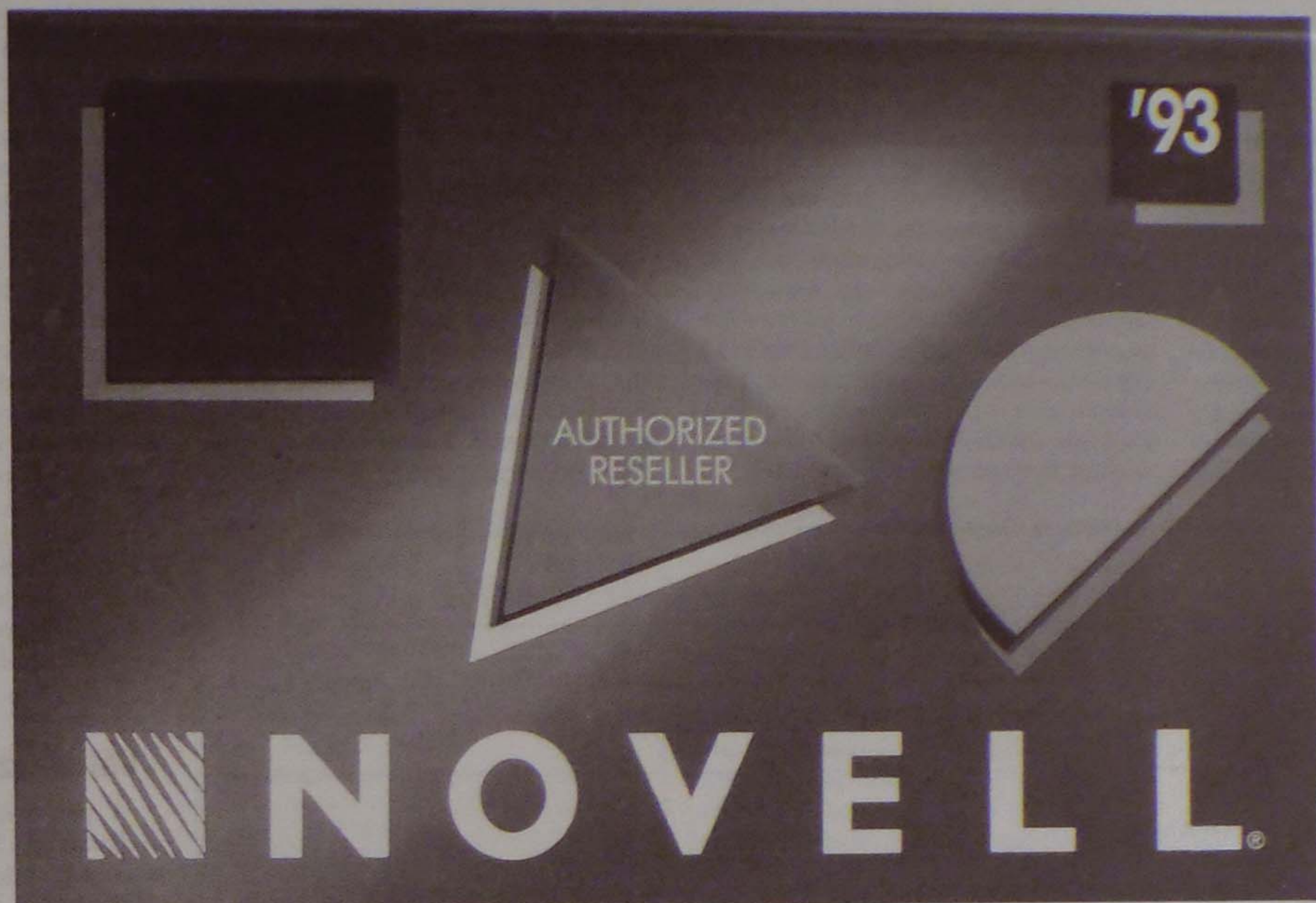
*Ha többet akar megtudni a LIAS-ról és az AT&T SYSTIMAX® PDS-ről,
a világ legrugalmasabb kábelezési rendszeréről, kérjük,
hívjon minket a 160-2450-es vagy a 169-9088-as telefonszámon.*

LIAS Kft. — Kommunikációs rendszerek

Figyelje azonosító emblémánkat!

NetWare hálózati termékeket csak a Novell által feljogosított rendszerházaknál, dealereknél, viszonteladóknál vásároljon!

A fenti embléma alapján minden hálózat-felhasználó már az első pillantásra felismerheti a Novell termékek forgalmazására valóban feljogosított rendszerházat, dealert, viszonteladót. Ezeknél a Novell által feljogosított cégeknél hálózat tervezést, szakszerű installálást és hatékony műszaki támogatást biztosítunk vásárlóinknak, felhasználóinknak. A NetWare termékek forgalmazására feljogosított cégeink az országban szinte mindenütt megtalálhatók. Érdeklődésére készséggel megadjuk az Önhöz legközelebb eső cég címét. Kérdésével forduljon a Novell disztributoraihoz:

Ez a feljogosított viszonteladók névsora Magyarországon 1993-ban.

Albacomp Rt.
Alfadat Kft.
Amicus Computer Bt.
Beks Bt.
Computer Praxis Kft.
Computer Technika Kft.
Controll Rt.
Daten-Kontor
Data Elektronik Kft.
Digital Kft.
Dimenzio Kiszövetkezel
DNC
Electrocoop Ltd.
ESCOM Computer
Euronet Kft.
Fónixcomp Computer Kft.
Humánssoft Kft.
IFSZ

Interfacé Kft.
Kerorg Kft.
KFKI Direkt Kft.
KFKI Computer Networks Ltd.
KFKI Xeus
Kontrax Irodástechnika
Lézer Elektronika Kft.
Makrotrend Kft.
MicroAge Békéscsaba
MicroAge Szeged
MicroAge Székesfehérvár
Microcomp sro.
Micronetwork Systems Kft.
MICROPO KSz.
Microsystem Rt.
MUTEX Kft.
Műszertechnika Computer Rt.
Műszertechnika Veszprém

Navigátor Kft.
Nádor Kft.
Netex Kft.
Orgware Kft.
Polygon Kft.
Rolitron Informatics
Rutinsoft Kft.
Summatech Kft.
SW Studio
Systrend Kft.
Szirt Computer Kft.
SZKI Rt.
Trade Hardware Kft.
Trigon Hardware Kft.
Unicomp Kft.
X-BYTE
Zalaszám Kft.
2R Periféria Kft.

3Soft Computer & Trading Ltd.
H-1123 Budapest
Tel. +36-1-156-5419

Computer 2000
H-1027 Budapest
Tel. +36-1-202-4520

Duna Elektronika Rt.
H-1083 Budapest
Tel. +36-1-267-1092

Selectrade Computer
H-1141 Budapest
Tel. +36-1-252-6130

Walton Networking Ltd.
H-1077 Budapest
Tel. +36-1-122-1846

The Past, Present and Future of Network Computing.

Számítástechnika a politikai pártoknál

Folytatás a 4. oldalról.

Lévén a párt vezetőinek jó része egyúttal a kormánynak is tagja, hivatalból tájékozott sok országos kérdésben — tehát a szükséges információkat nem kell a pártnak külön előállítania. A beszélgetések során aztán ez a kép némileg módosult. Partnereim ugyanis az informatikai rendszereket illetően szükségesnek tartották határozottan elkülöníteni egymástól a Magyar Demokrata Fórumot és a kormányt. Ugyanakkor azt is elismerték, hogy a párt a vártnál valóban kevesebb figyelmet fordít erre a területre. A jeles politikusokat a napi kormányfeladatok vagy a képviselői munka kötik le, így aztán a Bem téri, MDF-en belüli feladatokra ke-

tesen minden gép körül akad egy-két felhasználó.

Egyelőre nincs számítógép a megyei szervezeteknél. Hosszú távú elképzelésként már felvetődött ugyan egy országos hálózat kialakításának a szükségessége, pénz hiányában azonban még a konkrét tervek sem készültek el.

Tagnyilvántartó rendszerüket egy pártaktivista írta társadalmi munkában. Adatgazdája egyáltalán nem titkolt örömmel „panaszkodott” a szeptember óta jelentősen megnövekedett mennyiségű munkájára: azóta ugyanis ugrásszerűen szaporodik a belépők száma. Igaz, jó részük csak viszályzó, azaz a pártból korábban kilépettek kéri újbóli felvételüket. A tagnyilvántartó rendszerben az ő kedvükért kü-

Visszakanyarodva az MDF központi tagnyilvántartó rendszerére, a szoftver tevékenységét három almenübe csoportosította a fejlesztője. Az adatkezelés almenüben a tagok, szervezetek levelezési címei, a vezetés címszó alatt az elnökség, az országos nagyválasztmány és a szimpatizánsok (ez utóbbiak ingyen megkapják a párt lapját) továbbá a „listák” menüpont érhető el. A tagok menüpontján belül kezelhető az új tagok felvétele, az adatmódosítás, a tagsági viszony megszüntetése és visszaállítása; kérhető speciális statisztikák és egyedi lekérdezések (például a foglalkozási csoportokról vagy a kilépettekről). „Listák” az újságot készítő nyomdák számára készülnek, és a terjesztéshez szükséges címeiket tartalmazzák. A

Immár második éve működik a gazdasági igazgatóságon a főkönyvi könyvelési és idén januártól a bérszámfejtő rendszer. Az előzőleg alkalmazott kézi módszerekhez képest „fantasztikusan jó dolog” velük dolgozni, értékelte őket az egyik felhasználó. A betanulás nem okozott gondot, mert a kezelők már korábban is rendelkeztek számítógépes gyakorlattal.

Míg a Képviselői Irodaházban a képviselők az Országgyűlési Könyvtár számítógépes sajtószemléjét használhatják, addig az MDF-központban egy párhuzamos szemlézés is folyik. Erre a sajátos párt-szempontra miatt van szükség. A rendszerrel rögzítik a szemlézőnek, a cikk szerzőjének, valamint az újságnak a nevét, az oldalszámot, a cikk címét, témakörét és a hivatkozási szavakat. Ez utóbbiak közül beszélgetőpartnerem a következőket említette meg: Panoráma (tévéműsor), kisvállalkozások, kormány, média, Csurka, Antall. A hivatkozási szavak és/vagy kapcsolatba szervezhető és keresőkulcsként használhatók. Például „SZDSZ & Fidesz”-re kérdezve elemezhető a két liberális párt közötti ellentétokról vagy koalíciós elképzelésekről írt dolgozatok.

MSZP

Vállalkozó számítástechnika

A párt székháza az MSZMP egykori Budapesti Pártbizottságának Köztársaság téri irodaházában található. Bár az MSZMP-ből kivált MSZP örökölte jogelődjétől a hardvert és a rajta futtatott szoftvereket is, azokat új informatikai megoldásokkal kellett felváltani, mert a mai igényeknek már nem feleltek meg. Az örökölt számítástechnika egy jóval nagyobb, más funkciójú politikai szervezet eltérő filozófiáját szolgáló eklektikus rendszer volt, amelyre nem is illik igazán a rendszer kifejezés. Az egykori MSZMP-ben ugyanis sok különféle elképzelés és gyakorlat élt párhuzamosan egymás mellett. Az egyes részlegeknek eltérő volt a koncepciójuk, és egységes rendszerbe való összefogásuk sem történt meg. Kísértetiesen emlékeztet ez a hazai vállalatok többségénél ma is tapasztalható gyakorlatra (az egymástól elszigetelt részfeldolgozásokra), amelyek képtelenek az információfeldolgozás vállalati szintű hatékonyságának a biztosítására. Elsősorban nyilvántartások voltak az MSZMP régi rendszerei. Közülük már a nyolcvanas évek elején működött a 800 ezres létszámú párt külső cég által készített tagnyil-

Sorszám :		08:35:32	
Név :		Nem [F(érfi),N(ő)] :	
Szül hely :		Ideje :	
Város :		Utca :	
Ir.sz. :		Tel.sz. :	
Munkahely :		Tel.sz. :	
Foglalk. :		Beosztás :	
Beszélt nyelvek :	1.:	2.:	3.:
Érdeklődés :	1.:	2.:	
Vállalt feladat :	1.:	2.:	3.:
Megbízatás :	1.:	2.:	3.:
			4.:
			5.:
Alapsz.megye :			
Alapszerv. :			
Tagság kelte :		Tagdíj utolsó befizetése :	
Megj1:		Megj2:	

ESC : kiszállás

A KDNP tagnyilvántartó rendszerének adatai

vés idő marad. Ezért, bár nagy szükség lenne rájuk, a számítástechnikai fejlesztések háttérbe szorulnak az ország ügyei mögött.

Még a Monarchia idején építették a számítástechnikai rendszereknek otthont adó Bem téri pártszékházat, majdnem komornak tűnő puritánssággal. Az épület 1956-ban laktanya volt, majd a rendszer-váltás előtt az MSZMP II. kerületi bizottságának adott otthont. Ma az előcsarnok vastag téglafalainak dísztelenségét egy Erdélyben összetört „Piața Petőfi” feliratú tábla oldja, míg az emeleti folyosón a Vajdaság színes etnikai térképe, a szervezési osztályon pedig Szent István fából faragott szobra látható.

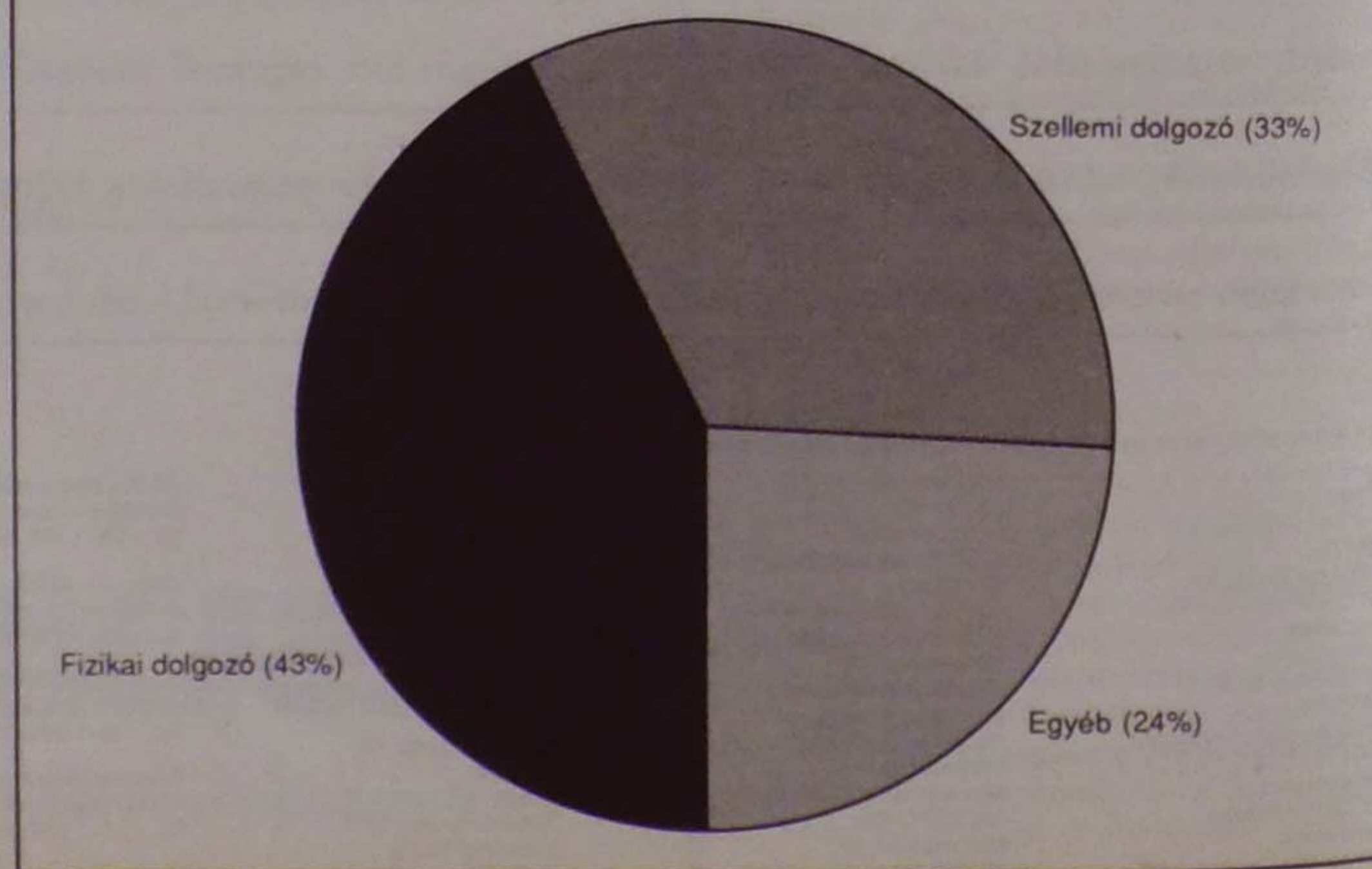
Összesen 13 darab PC szolgál az épületben, zömmel 386-osok, de van köztük egypár 286-os és 486-os is. Néhányat, a Word 5-öst futtatva, szövegszerkesztésre használ az egyik elnökségi iroda, a gazdasági igazgatóság, a szervezési osztály, a külügyi csoport, a kisebbségi csoport és az ifjúságpolitikai előadó. Ezekon kívül a szervezési osztályon a tagnyilvántartást, a sajtóirodán a sajtószemlézést, a gazdasági igazgatóságon pedig a bérszámfejtést és a főkönyvi könyvelést végzik számítógépen. A többi párt gyakorlatától eltérően az MDF központjában nincs kiadványszerkesztés, ezt a munkát is a pártunk dolgozó nyomdák végzik el. A pártközpont apparátusában pillanatnyilag nincsenek se szervezők, se programozók, de természe-

lön „tagság visszaállítás” ágat kellett kifejleszteni. A taglétszámra vonatkozó kérdésekre a rendszergazdától nem kaptam választ, mivel a hasonló jellegű adatok nyilvánosságra hozása az elnökség jogköréhez tartozik. Cikkem szempontjából persze nem is a tényleges létszámadat a fontos — időnként amúgy is közzéteszik a lapokban —, hanem az adatokkal való rendelkezési jog szabályozottságának a tettenérése. Mivelhogy egy kezemen meg tudom számolni, hány elfogadható megoldással találkoztam e téren az elmúlt huszon-egynéhány évben.

Az általam megismert rendszerekben a munkát többnyire alaposan megnehezítette a sorozatosan értelmetlennek bizonyult túltüktosítás. Jellemző példája ennek némelyik ásványvagyonszámító és -nyilvántartó rendszer esete. Bizonyos esetekben például a programozó nem használhattott emlékeztető (az adattartalomra utaló) mezőneveket, csak sorszám jellegűeket, nehogy illetéktelenek is felmérhessék a magyar ásványvagyonszámítás nagyságát. Habár azoknak, akik akkoriban igazán illetéktelennek minősültek, nem okozhatott nehézséget, hogy hozzájussanak az adatokhoz. Azért például, mert a magyar gazdaság egyéb — publikus — adataiból ezekre is lehetett következtetni; vagy mert egyes fejlesztésekhez az országnak nyugati tőkére lévén szüksége, a kapitalista tárgyalópartnernek tálcán kellett átnyújtani ezeket az adatokat stb.

karbantartás almenüből az indextáblák újrarendezése és a hajlékonylemeze mentés indítható. A segédfunkciók almenü az irányítószámok, megyék, foglalkozások, iskolai végzettség, technika, címhibák, hiányzó tagsorszámok és az újságkérés nevű tranzakciókat tartalmazza. Az egy éve bevezetett rendszert boríték-címzésre is használják.

A KDNP tagsága — foglalkozás szerint

Egy grafikusán feldolgozott adatsor a KDNP-ről

vántartása. Az informatikai rendszerek felhasználói oldalának lehetőségeit azonban nem aknázták ki igazán, az elemzési rész meglehetősen nehézkes volt. Mind-ezen okok miatt a régi rendszert két évvel ezelőtt szinte teljesen felszámolták: a külső szerződéseket felbontották, a gépeket kicserélték.

Három forrásból finanszírozzák az új informatikai rendszerek fejlesztését: a hivatalos költségvetési támogatásból, a tagdíjbevételekből és a vállalkozásokból. Figyelemre méltó körülmény, hogy az

lelően a párt politikáját, akkor arra a területre jobban oda kellene figyelniük.

Az egyes pártesemények hatása, ha egyáltalán észrevehető, gyakran csak egy év múlva mutatható ki. Mivel ezeket nem mindig tudják közvetlenül felmérni, fel kell használniuk közvélemény-kutatási eredményeket is. Itt is figyelembe veszik a speciális bizonytalansági tényezőket, így a mintaválasztási eljárás esetleges hibáit, a túl kicsi minta kevésbé jellemző voltát stb. A kérdezőbiztos személyisége, esetleges rejtett motivációja is befolyásol-

ró sikereiről. Ma már az emberek többsége tud dolgozni a gépeken, nem okoz számára nehézséget a magyar és az amerikai billentyűzet eltérése, meg tudja vastagítani a betűket, és ki tudja menteni a mentenivalót.

Hasonlóképpen, mint az MDF-nél, az SZDSZ székházában is van saját sajtószemlézés: a pártot érintő cikkeket szűri ki a lapokból. A cikkekben itt is csak néhány jellemző adatot rögzítenek. Szeretnék a későbbiekben átvenni és a sajátjaikkal egyesíteni a Pressdoc adatait. Természetesen itt is „belebotlunk” az immár ismerősnek számító tag- és szervezet-nyilvántartásba, amelyik elárulja, hogy melyik szervezet hány főt delegálhat a küldöttgyűlésbe, kit lehet elérni egy kis faluban, s a rendszer levélcímek nyomtatására is alkalmas stb.

Rajta kívül azonban valódi csemege is található a szoftveréltapon: a pártaktivisták által készített Infonet eseménytervező rendszer. Minden párt életében vannak olyan fontos napok, amikor tömegeket kell irányítani különböző részeseeményeken keresztül, és ehhez felelősök seregét kell vezényelni. Ez történik egy küldöttgyűlésen vagy a választások finisében is. A rendszer alkalmas ezen napok tervezésére és elemzésére. Igaz ugyan, hogy nem lehet vele optimalizálni az eseménysorozatot, azaz nem mutatja ki a kritikus utat és más hasonló, a hálótervezésben szokásos finomságot, de arra mégis jó, hogy a szervezők előzetesen átgondolhassanak egy sok embert megmozgató párteseményt. Nyilvántartja például, hogy a földszinti nagyteremből át kell vinni ötven széket az utca túloldalán levő kerthelyiségbe, meg azt is, hogy reggel nyolctól ki felelős a vendégekért, kinek a feladata a

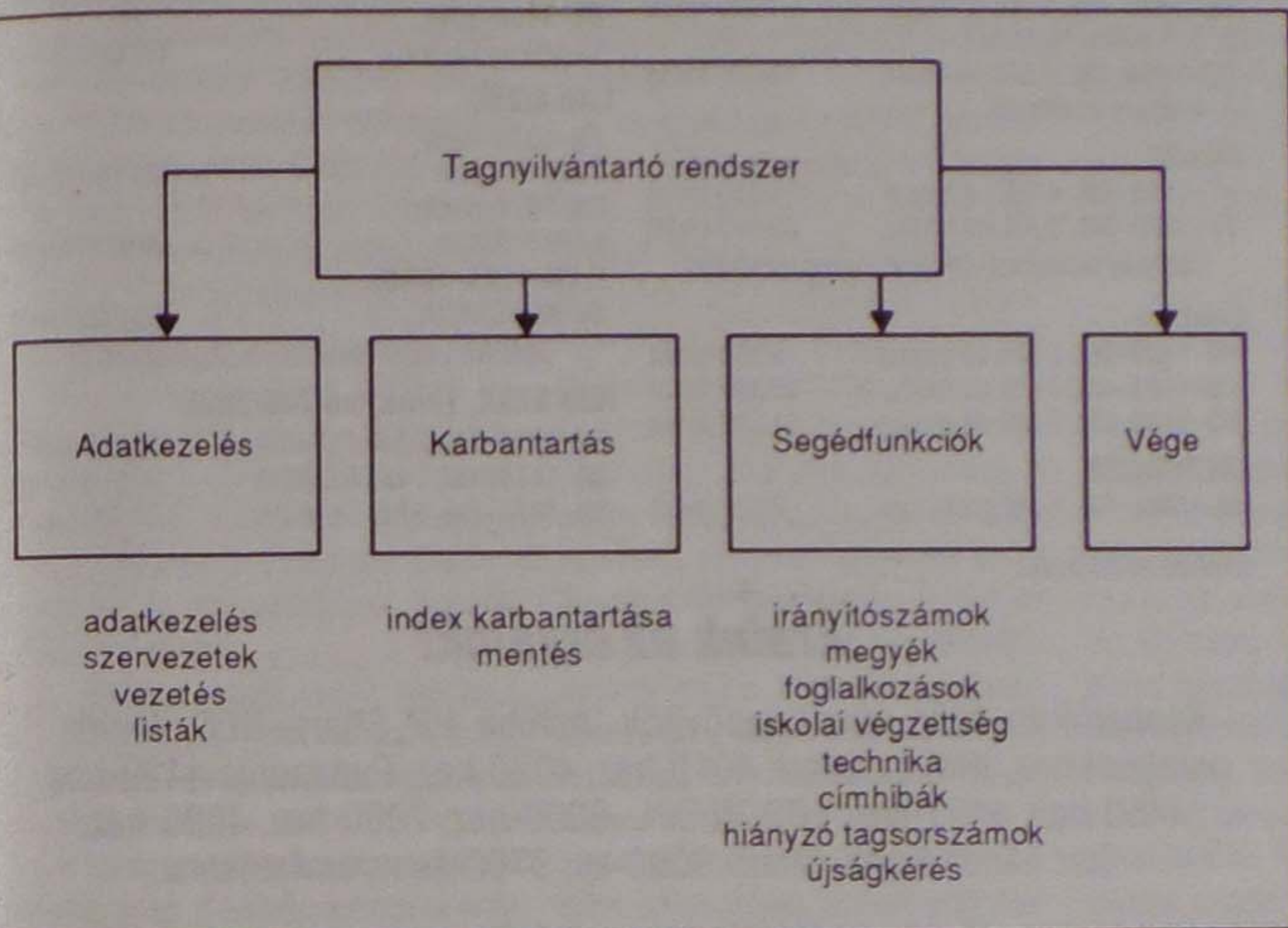
meghívók szétküldése, ki és honnan hozza a mikrofonokat — vagyis mindazt a részeseeményt, amelyből egy esemény felépül. Az Infonet tárgy- és eszköznyilvántartásra, házi iktatásra és archiválásra is alkalmas. Hátravan még ez utóbbi rendszeres tesztelése, adatokkal való feltöltése, a felhasználóknak az alkalmazásra való rábeszélése, a szabályzatok és munkaköri leírások elkészítése.

Mivel a Volán Elektronika főkönyvi rendszerének volt a legtöbb referenciája, és mert a VE jó háttérrel rendelkezőt is nyújt az esetleg felbukkanó problémák megoldásához, ezt használják a pártközpont pénzügyesei. A VE üzemeltetőket segítő szolgáltatást egyébként csupán egyszer kellett igénybe venniük, amikor valamit elkapkodtak a pénzügyi előadók. Nyilván a főkönyvi rendszerrel kapcsolatos kedvező tapasztalatok is közrejátszottak abban, hogy a meglevő, egy aktivista által készített bérszámfejtő programjuk helyett egy VE-szoftvert készülnék üzembe állítani.

Az SZDSZ-székházban az apparátus létszáma negyven fő, közülük három — egy vezető és két rendszerfelügyelő — egy információs szolgálatot működtet (ez nagyobb tevékenységi kör, mint a számítástechnika). Egyik rendszerfelügyelőjük kiadványszerkesztéssel is foglalkozik. Szórolapokat, plakátokat, meghívókat, füzeteket, újságokat állítanak elő, nagyon kis példányszámban. Van olyan újságjuk is (vidéken), amelyiket csak egyetlen faluban olvassák néhány százan.

Törekcsenek más adatbázisok adatainak elérésére, felhasználására. Igénybe veszik a Pressdocot, a BM-től kapják a polgármesterek adatait, a KSH-tól pedig a népszámlálási adatokat.

Varga Géza

Az MDF tagnyilvántartó rendszerének képernyőstruktúrája

MSZP számítástechnikai részlege maga is vállalkozási jelleggel működik. Azaz bér-munkában végzi el a párt által megrendelt feladatokat, és dolgozik külső megrendelésre is.

Gépparkja elsősorban személyi számítógépekből áll, amelyek nincsenek hálózathoz csatlakoztatva. Csupán a Köztársaság téri központban üzemel egy 5 munkahelyes MicroVAX. A 19 megye mindegyikében van legalább egy személyi számítógépük, az adatforgalmat hajlékonylemezen bonyolítják le. Egyelőre várat magára a telefonvonalas kapcsolat, bár szerepel a terveikben. Nyitott kérdés még a nagyobb rendszerek fejlesztése is. Megoldották, és egységesnek mondható a szervezeti és a tagnyilvántartás, a könyvelés és a gazdálkodás; szövegszerkesztővel dolgoznak minden titkárságon.

Jelentős újdonság az előzményekhez képest, hogy a számítástechnikát politikai elemzések készítésére is használják. Feldolgozták például az 1990-es parlamenti választások adatait, összevetve azokat a szintén 1990-es önkormányzati választások adataival. Mivel a parlamenti képviselők választása vegyes (részben listás) rendszerben történt, ezért az összehasonlításuk nem mentes minden bizonytalanságtól és erre az értékeléskor figyelnie kell a felhasználónak. A rendszer tárolja a szervezetre leadott szavazatok mennyiségi adatait, amelyek segítségével felmérhető egy kampány vagy egy személyiség hatása, a pártról a tömegekben alkotott kép változása. Mindez területi, választóköri vagy a lakosság rétegződése szerinti bontásban. Jelzi, milyen területeken és csoportoknál van stagnálás, esetleg előre- vagy visszalépés. A jelzések alapján következtetni lehet a lakosság motivációira és a párt tennivalóira: hol és mit kell erősíteni a politikai munkában. Ha például — és ez fiktív példa — a számítógépes rendszer azt mutatná ki, hogy a fiatal értelmiségi nők nem fogadják megfe-

hatja a kérdezettek, amire akaratlanul is reagálnak. Eltorzíthatja az elemzés végeredményét az is, hogy szívesebben állnak a kérdezőbiztos rendelkezésére a fiatal vagy középkorú, liberális vagy baloldali gondolkodású személyek.

A szervezői szemmel nézve is érdekes saját számítástechnikai rendszer(ek)en kívül természetesen az MSZP képviselői a Fehér Ház informatikai rendszereit is használják napi munkájuk során.

SZDSZ Infonet eseménytervező

Minden érdeklődő kaphat ingyenes példányt a *Beszélőből* az SZDSZ Mérleg utcai székházának portáján, amellyel aztán kitöltheti a liftre való várakozás idejét. Eredetileg is irodaháznak épülhetett a székház a két világháború között — legalábbis erre utal a helyiségek beosztása. A Szabad Demokraták Szövetsége körülbelül három éve költözött bele, és a kezdet kezdetén mindössze 1-2 személyi számítógépük volt. Ezeket egy dBASE-re alapozott tag- és szervezet-nyilvántartás, egy könyvelési rendszer, valamint egy levelezési etiketteket nyomtató szoftver futott, mindegyiket a tagok készítették társadalmi munkában.

A gépek száma vagy másfél-két éve szaporodott meg, ma mintegy húsz darab szolgál belőlük a központban. További 15 gépet a vidéki szervezőirodák használnak. A párt parlamenti képviselői is rendelkeznek néhány táskagéppel, bár azok nem a párt, hanem a Tisztelt Ház tulajdonában vannak.

Ethernet hálózat fogja össze a Mérleg utcai gépeket egy Wordre alapozott irodai alkalmazási rendszert futtatva. A felhasználók többsége ezen a hálózaton tanulta meg a szövegszerkesztőkkel és egyebekkel való bánásmódot. Itteni beszélgetőpartnerem érezhető örömmel számolt be a szeme előtt lezajlott tanulási folyamat ap-

GARANCIA

egy szolgáltatás színvonaláért

Szavatolt szolgáltatási minőség

Novell NetWare
feljogosított Novell-disztribútortól

Kereskedelem,
szervíz, műszaki
támogatás - mindent egy helyen

NOVELL

The Past, Present and Future of Network Computing

Csak e címkével ellátott termékek garantálják Önnek a NOVELL és magyar értékesítő hálózata hatékony szakmai - upgrade esetén üzleti támogatását

Viszontforgalmazók figyelem!

AKCIÓ keretében RENDKÍVÜL MAGAS KEDVEZMÉNNYEL forgalmazzuk a NOVELL NetWare v2.2, v3.11 és Lite termékeit.

3SOFT - Tel/fax: 156-5419, 135-2940

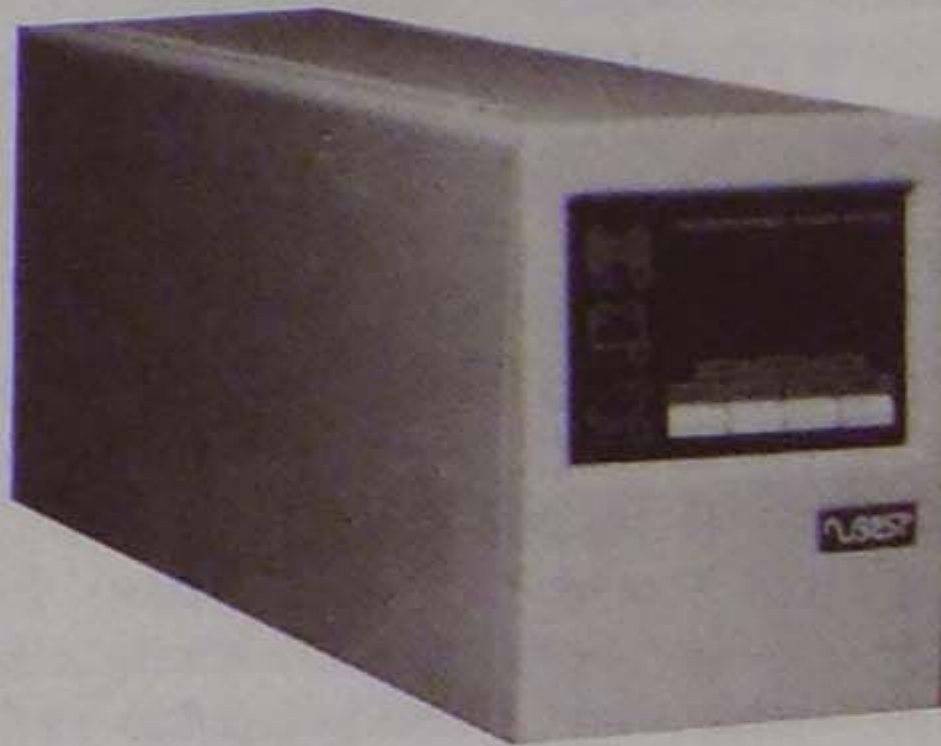

A BEST Power Technology, Inc. (USA) által gyártott professzionális, intelligens szünetmentes áramforrások már meghódították Nyugat-Európát.

S most itt a FORTRESS, a legújabb UPS!
Először kaphat teljes, ON-LINE feszültségvédelmet egy standby méretében és árban:

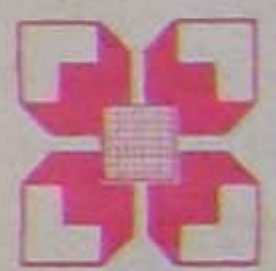
QLI-660

59.000,-

ON-LINE üzemmód, szinuszos kimenet, digitális kijelző, kilenc beállítható paraméter és riasztás, kimeneti védelem, 95%-os hatásfok, RS-232-es csatlakozás, kis méret, MEEL-engedély!

Árunk az ÁFA-t nem tartalmazza!

makrotrend

ELEKTRONIKAI ÉS
SZÁMÍTÁSTECHNIKAI
SZÖVEGKEZELT

1143 Budapest XIV. Hungária Krt. 65-67.
Tel.: 183-43-56 Fax: 163-78-88

10005

Nagyobb memóriát az upgrade specialistától!

HP lézeryőnter-bővítők örök garanciával

II/IIID		LTE386s/20, Lite/20/25/25e/25C	
CA-1001, 0 MB on board	6000 forint	DL-1052-2M, 2 MB-os kártya	12540 forint
1, 2, 4 MB-ra bővíthető		DL-1052-4M, 4 MB-os kártya	16690 forint
HP/III/IIIP/IIID/IIIP+		Lite/20/25/25e/25C	
CD-1034, 0 MB on board	3450 forint	DL-1086-8M,	
1, 2, 3, 4 MB-ra bővíthető		8 MB-os kártya	39940 forint
CD-1034-1M, 1 MB on board	7520 forint	DL-1108-16M,	
2, 3, 4 MB-ra bővíthető		16 MB-os kártya	127060 forint
CD-1034-2M, 2 MB on board	10380 forint	Lite 4/25C	
3, 4 MB-ra bővíthető		EN-1074-4MN,	
IIISi/IV		4 MB PCMCIA	21760 forint
FC-1120-4M, 4 MB on board	14010 forint	EN-1074-8MN,	
FC-1122-8M, 8 MB on board	32740 forint	8 MB PCMCIA	39010 forint
		II EN-1125-16MN,	
		16 MB PCMCIA	135050 forint
			IBM Notebook-bővítők, örökgaranciával
Compaq Notebook-bővítők, örökgaranciával		IBM 57SX, ThinkPad 700/700C	
Contura		EN-1073-2M, 2 MB PCMCIA	18010 forint
FQ-1104-2M, 2 MB-os modul	9380 forint	EN-1074-4M, 4 MB PCMCIA	30320 forint
FQ-1104-4M, 4 MB-os modul	15960 forint	EN-1074-8M, 8 MB PCMCIA	60400 forint
FQ-1105-8M, 8 MB-os modul	31250 forint		
LTE386s/20			
DL-1054-1M, 1 MB-os kártya	8170 forint		

Áraink nettó árak.

Áraink az érveink!

Kaphatók továbbá memóriabővítők Toshiba, HP, Sharp, NEC, Zenith notebookhoz, IBM Lexmark 4019-hez, 4029-hez, Panasonic 4420-hoz, 4450-hez, 4451-hez, EPSON EPL-6000-hez, 7000-hez, 4000-hez, Star Laser 4-hez, Sharp 9500-as, 9700-as nyomtatókhoz.

COMP MARK Kft.,

az ARGOSY TECHNOLOGY disztribútora.

1138 Budapest, Párkány u. 20.

Telefon: 173-1272, 173-1358 Telefax: 173-1272

14079

VERTIKORD kft.

Azonosítani szeretné vállalata dolgozóit? Ügyfeleit kívánja nyilvántartani? Egyszerűsíteni parkolóháza, bankja vagy szállodája bonyolult forgalmát? Tárolja azonosító adatait európai szabvány szerint készült

VERTIKARD® mágneskártyán!

Készítjük egyedi grafikával, vállalati logóval és fényképpel,

A SZIVÁRVÁNY MINDEN SZÍNÉBEN.

Megszemélyesíthető arany vagy ezüst dombornyomással, lézer feliratozóval vagy a tulajdonos aláírásával.

Keressen bennünket!

Vertikoord Kft., 1089 Budapest, Vajda P. u. 4-6. Telefon: 133-6382 Telefax: 133-6579

04058

VERTIKORD kft.

UNISYS

„No. 1. IN UNIX BUSINESS APPLICATION”

U-6000 SOROZAT

U-6000/WS	grafikus	munkaállomás
U-6000/10	8	felhasználóig
U-6000/31,51,55,60	16/32/64/80	felhasználóig
U-6000/65,75,85	256/400/1000	felhasználóig

PROTEUS

Programcsomag nagykereskedelmi vállalatoknak

Progress relációs adatbázissal magyar változat UNIX alatt

- Készletgazdálkodás
- Beszerzési megrendelések nyilvántartása
- Értékesítési alrendszer
- Főkönyvi elszámolás
- Szállítói folyószámla
- Vevői folyószámla

Opcionális modulokkal bővíthető, könnyen adaptálható. Referenciahelyek világszerte.

UNIPLEX

Integrált Irodautomatizálási Rendszer

- Alrendszer (táblázatkezelő, szövegszerkesztő, adatbázis)
- Magas szintű irodai rendszer
- Magas szintű grafikai rendszer
- Uniplex Windows
- Adatkapcsolati modul

A szoftver modulonként és egységes rendszerben is futtatható a számítógépek széles skáláján, mindenekelőtt UNIX V. operációs rendszerben. Referenciahelyek világszerte.

Magyarországi forgalmazó:

SYSLAND

Számítástechnikai Ügynöki és Tanácsadó Kft.

H-1134 Budapest, Róbert Károly körút 76-78.
Telefon: 269-8696, 269-8697 Telefax: 269-8758

39035

PLANTRADING Kft.

1132 Budapest, Gyöngyház u. 10. Telefon: 149-1740 Telefax: 178-4067

Megbízhatóság kedvező áron!
TAVASZI SZÁMÍTÓGÉPVÁSÁR!

Alapkonfiguráció: Baby/minitorony-ház + tápegység, alaplap, Multi I/O (HDC/FDC/2s/1p), 1,2 MB-os floppy, 102 gombos billentyűzet, VGA mono monitor, QUANTUM, 42 MB-os, 19 ms-os winchester

	Régi ár	Akciós ár
ComTrad 286/25 számítógép (USA)	56700 forint	49900 forint
- 25 MHz, 1 MB RAM		
ComTrad 386SX/25 számítógép (USA)	62600 forint	55900 forint
- 25 MHz, 2 MB RAM		
ComTrad 386/40 számítógép (USA)	80100 forint	72900 forint
- 40 MHz, 4 MB RAM, 128 kB cache		
ComTrad 486/33 számítógép (USA)	114700 forint	104900 forint
- 33 MHz, 4 MB RAM, 256 kB cache		
ComTrad 486/50 számítógép (USA)	160500 forint	145900 forint
- 50 MHz, 4 MB RAM, 256 kB cache		
ComTrad 286/25 MHz alaplap (USA)	5700 forint	5200 forint
ComTrad 386SX/25 alaplap (USA)	9900 forint	9100 forint
ComTrad 386/40 alaplap (USA)	19300 forint	17900 forint
ComTrad 486/33 alaplap (USA)	31900 forint	47900 forint
Microsoft-kompatibilis mouse	1500 forint	1300 forint

Fentiek mindenféle más konfigurációban, alkatrészek, részegységek, Quantum HDD-k, Star és Canon nyomtatók! Amíg a készlet tart!
Fenti áraink áfa nélküli irányárak! Kérjen részletes információt!

14052

Harmonikus megoldások

Magyarországon továbbra is húzóágazat az informatika, de a mérsékelt aranykorszak ideje lejárt. Ma már csak azok a vállalkozások számíthatnak sikerre, amelyek stabil szakembereikkel és biztos termékválasztékkal képesek alkalmazkodni a folytonosan növekvő minőségi igényekhez. S bár a fővárosközpontúság e területen sem vitatható, egyre inkább megjelennek azok a csak székhelyükben vidéki vállalkozások, amelyek ma már meghatározó szerepet töltenek be az informatikai piacon. Alábbi beszélgetésünk Délkelet-Magyarország legnagyobb, e területen tevékenykedő cégének, a Procontrol Electronicsnak az ügyvezetőjével, Kovács Károllyal készült.

– Minden kezdet nehéz, ráadásul ez a térség nem tartozik a kiemeltek közé. Hogyan indult el a Procontrol?

– Nem hinném, hogy az alkotókészség és a vállalkozókedv a hely függvénye. A nyolcvanas évek elejére világossá vált, hogy létjogosult-

lós évben egymillió forintos nyereséget produkáltunk.

– Azóta eltelt tizenkét év, s Önök tavaly már négyszázmilliós forgalmat értek el. Melyek voltak ennek az útnak a legjelentősebb állomásai?

– Mindenképpen említést érdemel 1983, amikor megjelentünk a piacon két saját fejlesztésű Procontrol termékkel. Egyrészt megszületett a ma már több száz vállalatnál használatos Porta Control blokkolás munkaidő-nyilvántartó rendszer. Másrészt viszont megnyertünk egy, a Soros Alapítvány által kiírt pályázatot, s ennek révén módunk nyílt a Platon korszerű, öntanuló folyamatirányító rendszer kifejlesztésére. Ennek az időszaknak a sikeres termékeihez tartozik még a T-80 mikroprocesszoros tűz-, vagyon- és életvédelmi rendszer, mely többek között szabványos minősítést is nyert.

1984-ben kezdtünk hozzá az IBM-kompatibilis gépek és perifériák összeszereléséhez, forgalmazásához és szervizéhez. Rövid egy év alatt

városban is képviselőtünk nyílt. Ugyanekkor tevékenységi körünk a távközlési termékekkel bővült. Újabb lépésként az elmúlt évben már jelentős exportot bonyolítottunk le, elsősorban a volt szocialista államokkal, s valóban tavaly a cég ötvenhat dolgozóval – akik közül harminckettőnek felsőfokú végzettsége van – négyszázmillió forintos forgalmat produkált.

– Fejlődése során a Procontrol folyamatosan újabb és újabb piaci területeket hódított meg. Jelenleg milyen az arányuk cégen belül az egyes tevékenységi köröknek?

– Első sikereinket az ipari elektronikanak köszönhetjük, és ez a terület ma is az egyik fő tevékenységünk. Az ide tartozó berendezéseket, korszerű folyamatirányító rendszereket saját gyártásból, részben importból biztosítjuk. Továbbra is fontos szerepet tölt be a cég életében a számítástechnika. Arra törekszünk, hogy nálunk mindenki megtalálja az igényeinek és „pénztárcájának” megfelelő IBM-kompatibilis gépeket és perifériákat. Éppen ezért nemcsak az általunk összeszerelt gépeket ajánljuk, hanem viszonteladói együttműködést építettünk ki neves gyártók képviselőivel, mind maguk a gépek, mind az egyes perifériák területén. Ugyanezt mondanám el az irodatechnikai eszközök kapcsán. Nemrég disztribútori szerződést kötöttünk a BROTHER céggel. Itt sikerült tovább is lépni, hiszen több berendezés részegységként érkezik hozzánk, az összeszerelését a mi szakembereink végzik. E területeken nagy súlyt helyezünk a szolgáltatásokra, a szervizre és tanácsadásra. Napjainkban azonban a cég tevékenységében a vezető szerep a távközlési termékeké.

– Érdemes hát részletesebben szólni róla...

– A Procontrol eddigi tevékenysége során a legnagyobb eredményeket a Panasonic távközléstechnikai termékek – telefonok, alközpontok, telefaxok – honosításában és értékesítésében érte el. Hivatalos Panasonic-disztribútorok vagyunk, ez a termékkör teszi ki árbevételünk több mint felét, nyereségünknek pedig kétharmadát. Jellemző, hogy a

A Procontrol négyszáz négyzetméteres szegedi áruháza – „Nálunk mindenre van megoldás!”

hazánkban is igen ismert és elterjedt Panasonic alközponti rendszerek mindegyikét a Procontrol honosította meg elsőként a magyar piacon. Először mi kaptuk meg a hazai típusengedélyt és ötezer készülék forgalmazási engedélyét. Szintén valamennyi versenytársunkat megelőztük tavaly az új 336 vonalas digitális alközpontok esetében. A távközlés területén is nagyon lényegesnek tartom a szolgáltatásokat. Ezalatt nemcsak a szokásos magas szintű szerviz- és tanácsadási tevékenységet értem. A távközlési piacon egyre élesebb az ún. engedélyezett, legális és a „fekete” árak közötti különbség. Ezek persze külsőre nem térnek el egymástól. A fogyasztó pedig nagyot csalódhat, ha olcsón vett „fekete” készüléke miatt szankciók érik, vagy esetleg kikapcsolják a vonalát. Nos, a Procontrol újszerű, egyedülálló módon nemcsak működési garanciát, nemcsak a Postai és Távközlési Főfelügyelet kódcímekéjét, hanem szabványossági garanciát is vállal a tőle származó Panasonic berendezésekre. Ezt a PROCONTROL TELECOM üzemből összeszerelés után kikerülő készülékek paramétereit bemérő számítógépes ellenőrzőrendszer biztosítja, amely szabványossági bizonyítványt állít ki minden egyes készülékről, és a bizonyítvány egy példányát a vevő a készülék dobozában megtalálja.

Cégünk saját fejlesztéseire és gyártókapacitására támaszkodva további hasznos távközléstechnikai „kiegészítőket” ajánl – például vonalkódos dekódereket, díjszámláló készülékeket, és külön részlegünk van komplett telefonhálózatok kiépítésére.

– Hogyan lehet vidéki céggként eredményes nagykereskedelmi tevékenységet folytatni?

– Nos, előjáróban hadd szögezze le két igen fontos tény. Az egyik, hogy a vidéki cég fogalma igen viszonylagos, nekünk például szerte az országban vannak teljes körű kirendeltségeink. A másik, hogy mi a Panasonic termékeknek nemcsak nagy-, hanem kiskereskedői is vagyunk. Visszatérve azonban a kérdésre: nagyon nagy súlyt fektetünk a szakkereskedői- viszonteladói hálózatunkra. Így juthatunk ugyanis minél közelebb a felhasználóhoz.

Úgy érzem, hogy a „PC Panasonic Partner” hálózat tagjai közé tartozni rangot – no és persze előnyt – jelent. Célunk, hogy ez folyamatosan bővüljön, de csak minőségi partnerekkel. Őket viszont többféle módon is segítjük: franchise-szerű értékesítési rendszerrel, üzletberendezésekkel, világító feliratokkal, reklámanyag átadásával vagy hogy csak a legutóbbi példát említsen: 32 oldalas színes katalógust készítettünk Panasonic Telecommunications '93 címmel. A kiadvány szakszerűen és közérthetően, magyar nyelven tárgyalja a hazánkban honosított Panasonic telefonokat, üzenetrögzítőket, alközpontokat és telefaxokat.

Bemutatja a készülékek kezelőszerveit, adatait, szolgáltatásait, ezenkívül további információkat is tartalmaz. Mivel célunk, hogy ez minél több helyre eljusson, díjmentes mintapéldány rendelhető belőle a mellékelt nyomtatványon. A katalógus cégsemleges, azt valamennyi forgalmazó saját cégjelzésével látja el.

KX-T336/PC – Panasonic hibrid alközpontok az új katalógusból

sága és mozgástere van a kis cégeknek, magánvállalkozásoknak. Így döntött a szegedi tudományegyetem Kalmár László Kibernetikai Kutatólaboratóriumának néhány munkatársa, s csatlakoztak hozzájuk Szeged nagy ipari üzemeiből programozó-matematikuskok és villamosmérnökök is. Ezek a saját ágazatukban elismert szakemberek – volt közöttük neves feltaláló éppúgy, mint jelentős publikációs bázissal rendelkező kutató – korábbi projektek-ből már ismerték egymást, így egyértelmű volt a döntés: 1981. december 8-án hat taggal megalakult a Procontrol Gmk.

Kezdetben ipari elektronikai célberendezések tervezésével és kivitelezésével foglalkoztunk, s már az e-

nagy sorozatú gyártás indul be, s az intenzív fejlődést mutatja, hogy 1986-ban már huszonnégy magasán kvalifikált szakember dolgozott a cégnél. A dinamikus növekedés egy új szervezeti formát kívánt: a Procontrol 1987-től már kisszövetkezetként működött. Ekkor kezdett egyre nagyobb szerepet kapni tevékenységünkben a kereskedelem és az irodatechnika – 1989-ben saját mintaboltot nyitottunk.

Nemcsak a kerek évszám miatt jelentős 1990 az életünkben. Ez évtől kezdve cégünk Procontrol Electronics Ltd. néven amerikai-magyar vegyesvállalatként működik. Továbbfejlesztettük kereskedelmi hálózatunkat, az új szegedi áruház mellett a fővárosban és több vidéki nagy-

Díjmentes mintapéldányt kérek!

Cég neve:.....

Tulajdonos (ügyvezető):.....

Pontos cím:.....

Küldje be:

PROCONTROL
ELECTRONICS LTD
AMERIKAI MAGYAR KÖZÖS VÁLLALAT

PC Budapest (VII. kerület, Wesselényi u. 76.)
Telefon: 121-1446
vagy PC Szeged 6720 Szeged, Széchenyi tér 8.
Telefax: (62)314-477
Telefon: (62)472-372

Illusztrációs programok III. rész

A vezető rajzóprogramok összehasonlító tesztjét a Professional Draw ismertetésével fejezzük be, egyúttal közzétesszük testvérünk, az InfoWorld értékelésének táblázatokba foglalt eredményeit.

Professional Draw 1.0

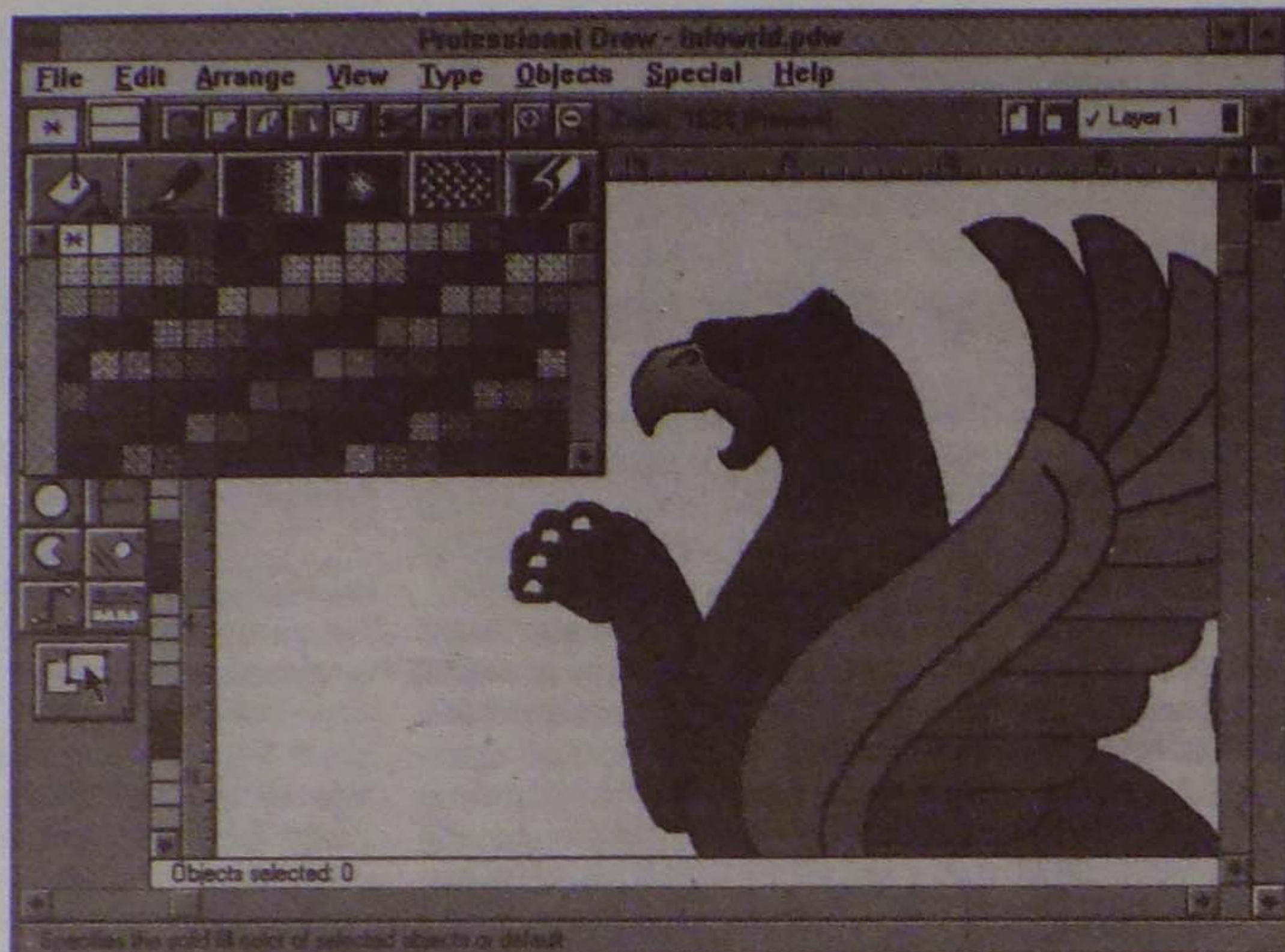
Bár még viszonylag új program a Gold Disk Professional Draw-ja, igen kedvező benyomásokat tett mindazokra, akik kipróbálták. A rajzó- és módosítóeszközök bőségét (például a díszítőcsíkokat, letöréseket és lekerekítéseket), továbbá a különleges körülíratásokat, áttünéseket és háromdimenziós effektusokat mintha egyenesen a CorelDRAW-használóknak szánták volna.

Műszakí rajzok készítéséhez a Professional Draw rétegeztet, különféle illesztési opciókat, mérőeszközöket és stíluslapokat kínál. Ha ehhez hozzávesszük a beépített nyomdai előkészítési lehetőségeket is, egy precíz, intelligens felhasználói felületű és elfogadható árú programcsomag áll előttünk.

Teljesítmény

Rajzolás és szerkesztés

Rajzeszközei közül a fontosabbak: Bézier-görbék, görbeillesztő (spline) függvények, szabadkézi rajz, téglalapok, körök, ívek, sokszögek — és ez utóbbi rajzelemek számos variációját tudja a program, például

A bonyolultabb rajzolás és szerkesztési feladatokhoz szükséges eszközöket is behívhatjuk a Professional Draw eszköztálcájáról

a csillagsokszögeket vagy a más programokból hiányzó rácsozatot. Ugyanúgy, mint az Adobe Illustratoré, az eszközökre kattintva menü jelenik meg; összesen 23-féle rajzolás mód van, több, mint az eddig vizsgált rendszerek bármelyikében.

Az eszközsoron kívül egy másodlagos menü is rendelkezésünkre áll, olyan transzformációs és szerkesztőfunkciókkal, mint például a forgatás, nyírás, csonkítás és döntés.

Megtaláljuk a szín- és vonalgombokat is, amelyek egyedi palettákat hoznak elő, de a képernyőn állandóan jelen levő szín-sorból is választhatunk. Tetszés szerinti palettákat készíthetünk, és bármilyen mintát használhatunk kitöltésre.

A görbék vagy rajzelemek alakját a

Pointer funkció segítségével módosíthatjuk, egérrel arrébb vonszolva a körvonalat. Egy rögzítőnyélre kétszer kattintva, megváltoztathatjuk a nyél típusát. A szabálytalan alakzatokon lévő pontok kiválasztásához a Marquee nevű speciális, szabadkézi eszköz áll rendelkezésre. A nyírások és tükrözések vagy közvetlenül, az egérrel hajthatók végre, vagy üres grafikus párbeszédablakokban.

A 3D Extrude (háromdimenziós kihúzás) és az Envelope (burkológörbe) effektusokat mintha a CorelDRAW-ról mintázták volna, beleértve az állítható fényforrást és a teljes WYSIWYG megjelenítést is. Párbeszédés üzemmódban állíthatjuk be a térbelivé „kihúzott” grafika vagy szöveg mélységét — és kedvünk szerint

készíthetünk hozzá torzított burkolóalakzatokat, illetve rajzkereteket.

Igen hasznosak a dinamikus összekötő vonalak, ha folyamatábrát vagy vázlatrajzokat készítünk. Összekötő vonalakat és sarkokat szabadon választhatunk. A temérek rajzlehetőség között megtalálható a rajzelemek egyenes, rács vagy görbe mentén való megsokszorozása is. Készíthetünk görbék mentén áttünéseket, és azok elemeinek változó távolságot adhatunk. Am ha megváltoztatjuk az egyik alapelemét, az áttűnés nem rajzolódik újra.

Pantone, CMYK, RGB és HSB színmodelleket alkalmaz a program, de tetszés szerinti palettákat is definiálhatunk.

Bár a Professional Draw-t rengeteg funkcióval látták el, azok kidolgozottsága nem éri el a CorelDRAW vagy az Illustrator színvonalát.

Szövegkezelés

Kereken 150 Type 1 betűcsomagot tartalmaz a Professional Draw, és elboldogul az Adobe Type 1, a TrueType, valamint a CorelDRAW WFN-készletek bármelyikével. A Text Effect (szövegátalakítás) eszköz segítségével olyan feliratokat készíthetünk, amelyek ellipszis belsején, illetve külsején, egy görbe mentén vagy éppen két görbe között futnak.

Szövegblokkokat a Block Text paranccsal vihetünk be; ezeket más rajzelemek belsejébe vagy köré folyathatjuk, akár több lapon keresztül is összekapcsolva a blokkokat. Ki tudunk jelölni tetszés szerint olyan szövegrészt, amelyre külön megadhatunk betűösszetolást, sorkiemelést és karakterszélességet. Beállítható a bekezdések közötti távolság, a behúzás mértéke, a tabulátorállások. Automatikus elválasztás és (angol nyelvű) helyesírás-ellenőrző is van a programban.

A fontosabb műveletek időigénye (perc:másodpercben)

	Macintosh		Windows				
	Adobe Illustrator 3.2	Aldus FreeHand 3.1	Adobe Illustrator 4.01	Aldus FreeHand 3.1	CorelDRAW 3.0b	Micrografx Designer 3.1	Professional Draw 1.0
Állományműveletek							
TIFF/PICT állomány beolvasása	0:03	0:05	0:06	0:06	0:08	0:07	0:06
Állomány mentése	0:02	0:02	0:02	0:03	0:04	0:02	0:27
Nyomatási funkciók							
Előzetes megjelenítés	0:17	0:07	0:38	0:16	0:06	0:12	0:40
Visszatérés szerkesztőmódba	0:03	0:04	0:07	0:03	0:08	0:02	0:05
Nyomatás Compaq Pagemaron	1:13	1:39	1:09	2:57	1:04	1:19	0:56
Vezérlés visszaadása a felhasználónak	0:57	0:30	0:26	1:42	0:17	0:43	0:11
Vezérlés visszaadása a felhasználónak	3:07	1:54	0:27	1:41	0:16	0:37	0:13
Színkivonat-állományok létrehozása	0:20	0:32	3:48	1:43	0:23	0:32	0:40
Szerkesztőfunkciók							
Újrajzolás (görgetés)	0:21	0:11	0:39	0:49	0:07	n. é.	0:28
400%-os nagyítás (zoom)	0:48	0:16	3:11	3:14	0:33	n. é.	2:55
100%-os nagyítás (zoom)	0:20	0:08	1:05	0:30	0:17	n. é.	0:37

INFOWORLD-BIZONYÍTVÁNY

	Macintosh-rajzprogramok		Windows-rajzprogramok				
	Adobe Illustrator 3.2	Aldus FreeHand 3.1	Adobe Illustrator 4.01	Aldus FreeHand 3.1	CorelDRAW 3.0b	Micrografx Designer 3.1	Professional Draw 1.0
Teljesítmény							
Rajzolás és szerkesztés	nagyon jó	nagyon jó	nagyon jó	nagyon jó	kiváló	jó	nagyon jó
Szövegkezelés	kiváló	nagyon jó	kiváló	kiváló	nagyon jó	jó	nagyon jó
Vektorizálás	nagyon jó	nagyon jó	kiváló	nagyon jó	nagyon jó	nagyon jó	jó
Állományok be- és kivitele	megfelelő	nagyon jó	nagyon jó	nagyon jó	nagyon jó	nagyon jó	jó
Sebesség	nagyon jó	nagyon jó	jó	jó	kiváló	nagyon jó	megfelelő
Képelőállítás	kiváló	kiváló	nagyon jó	kiváló	nagyon jó	jó	gyenge
Dokumentáció	nagyon jó	nagyon jó	nagyon jó	nagyon jó	kiváló	nagyon jó	nagyon jó
Megtanulhatóság	jó	nagyon jó	nagyon jó	nagyon jó	nagyon jó	jó	nagyon jó
Használhatóság	nagyon jó	nagyon jó	nagyon jó	nagyon jó	nagyon jó	jó	nagyon jó
Érték	nagyon jó	nagyon jó	nagyon jó	nagyon jó	kiváló	jó	megfelelő
Összpontszám (10-ből)	7,7	7,6	7,6	7,8	8,5	6,7	6,5

Vektorizálás

TIFF, GIF, PCX és BMP állományformátumú képek kezelésére egy PDTrace nevű külön programot használ a Professional Draw, amely akár önálló alkalmazásként is elindítható. Batch paranccsal egyszerre több állományt is konvertálhatunk felügyelet nélkül. E segédprogrammal adhatjuk meg, hogy az eredeti kép vonalas-e, vagy pontokból áll (sokszínű bittérképeknél). Három fokozat közül választhatjuk ki a bittérkép letapogatási pontosságát és néhány egyedi beállítással a vektorizálás típusát.

A PDTrace nem tudja a konverziót a kép egy részére korlátozni, és olyan más, fontos opciók is hiányoznak belőle, mint például a vonalvastagság megadása.

Állományok be- és kivitele

A Professional Draw kompatibilis a legismertebb grafikai programokkal: olvassa a CorelDRAW 2.0, a Designer, az Illustrator és a Micrografx Charisma adatait. Be tudja hozni ezeken kívül még az EPS, TIFF, PCX, BMP, GIF, WMF, DXF és CGM kiterjesztésű állományokat is. Más alkalmazásokba pedig AI, EPS, TIFF, PCX, BMP, WMF, DXF, CGM, HPGL és SCODL grafikus állományokat vihetünk át.

Némi gondot okozott a Designer és az Illustrator állományainak beolvasása — több réteg hiányzott, illetve furcsa jellemzők jelentek meg. EPS-állományokat nem is lehet szerkeszteni, csupán egy jelzés mutatja a kép helyét.

Sebesség

Műveleti sebességben a Professional Draw a mezőny közepén végzett, egy szinten a FreeHanddel és az Illustratorrel, de jócskán lemaradva a CorelDRAW 3.0-tól. Példának okáért a görgetés 28 másodpercet vett igénybe, a 100 százalékra nagyítás pedig 37-et, aminél a Corel kétszer-négyszer is jobb.

Némi gondja akadt a programnak a QMS ColorScript nyomtatóval; átlagosan 11 percig bajlódott vele.

Képelőállítás

Támogatja a Professional Draw mind a tónusszíneket, mind a négyszínnyomást. Színbenyomás és vastagítás az egész nyomatra adható meg; a rácsárnyalati beállítá-

THERE IS ONE FAIR THAT YOU SHOWS THE WHOLE WORLD OF NETWORKING

From local area networking to enterprise wide computing. NetWorld Europe '93 is the only dedicated all area networking event in continental Europe. The show will bring together an international audience of trade resellers and corporate buyers with the world's leading networking companies including: 3com, Microsoft, DEC, Computer 2000, Novell, IBM, Schneider + Koch, Chipcom, Palindrome. As "Global Networking + Interoperability Forum" NetWorld Europe will integrate the world of Unix which together with the LAN market, has already grown to be a common systems world - a world in which users may simultaneously access the advantages of each system.

Please send me:

- the complete set of exhibitor registration documents
- visitor information
- Please send me further information on **IMAGE PROCESSING 93**

Name: _____
 Street/P.O.Box: _____
 Zip Code/City: _____
 Fax: _____

Address data will be computerized for business purposes

**Please send to: Blenheim Heckmann GmbH Neusser Str. 111
 D-4000 Düsseldorf 1 Tel.: 0211-9019184 Fax: 0211-9019185**

NetWorld is a servicemark of Novell, Inc. licensed exclusively in the U.S.A. and Europe to Bruno Blenheim, Inc.

NETWORLD® 93

EUROPE • FRANKFURT

THE NETWORKING + INTEROPERABILITY EVENT

25 - 27 MAY 1993

FRANKFURT FAIRGROUNDS

BLENHHEIM HECKMANN GMBH A FAIR OF THE BLENHHEIM GROUP PLC